สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
www.boi.go.th

• วารสาร

ส่งเสริมการลงทุน

ปีที่ 23 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2555

INVESTMENT PROMOTION JOURNAL

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน วารสารส่งเสริมการลงทุน ปีที่ 23 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2555 www.boi.go.th

I-EA-T is ready for AEC

I-EA-T moves SMART

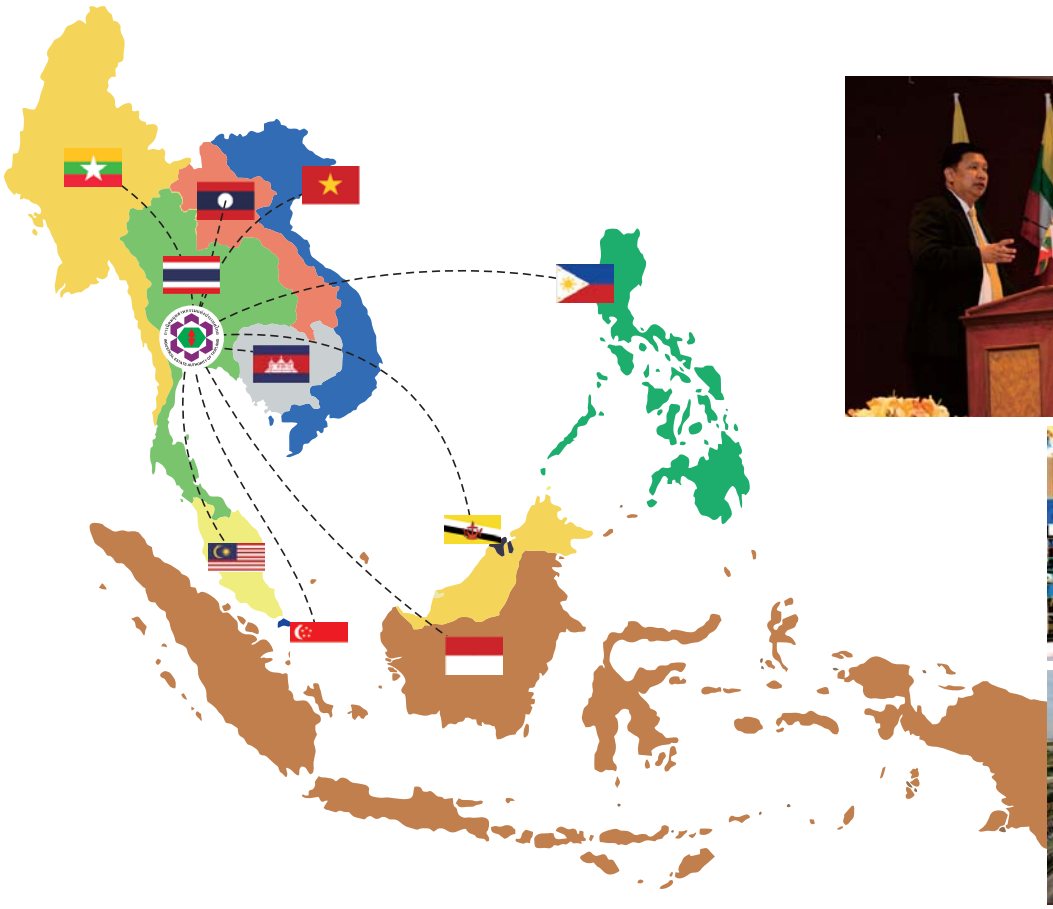

The Industrial Estate Authority of Thailand (I-EA-T), a state enterprise attached to Ministry of Industry, is responsible for industrial estates development in promoting domestic and oversea investment in Thailand. I-EA-T has brought prosperity to communities in the vicinity of the 48 industrial estates; 11 industrial estates operated by I-EA-T and 37 industrial estates jointly operated with private developers spread throughout 15 provinces nationwide. For over 4 decades, I-EA-T has been one of nation's main mechanisms driving Thailand to effectively and efficiently compete in today's world dynamic economy. Equipped with world-class industrial infrastructures and exceptional services, I-EA-T is ready to support Thailand industrial competitiveness for the upcoming commencement of ASEAN Economic Community (AEC) in 2015.

Invest with Confidence
Invest in Industrial Estate

Industrial Estate Authority of Thailand
Tel: +66 2253 0561 Fax: +66 2253 2965
investment.1@ieat.mail.go.th, ieat@ieat.go.th
www.ieat.go.th, www.ieatsolution.net

Think Asia, Invest Thailand

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

FERTILE OPPORTUNITIES FOR GREEN INVESTMENTS

THAILAND, A PERFECT LOCATION FOR YOUR BUSINESS TO GROW AND BEAR FRUIT

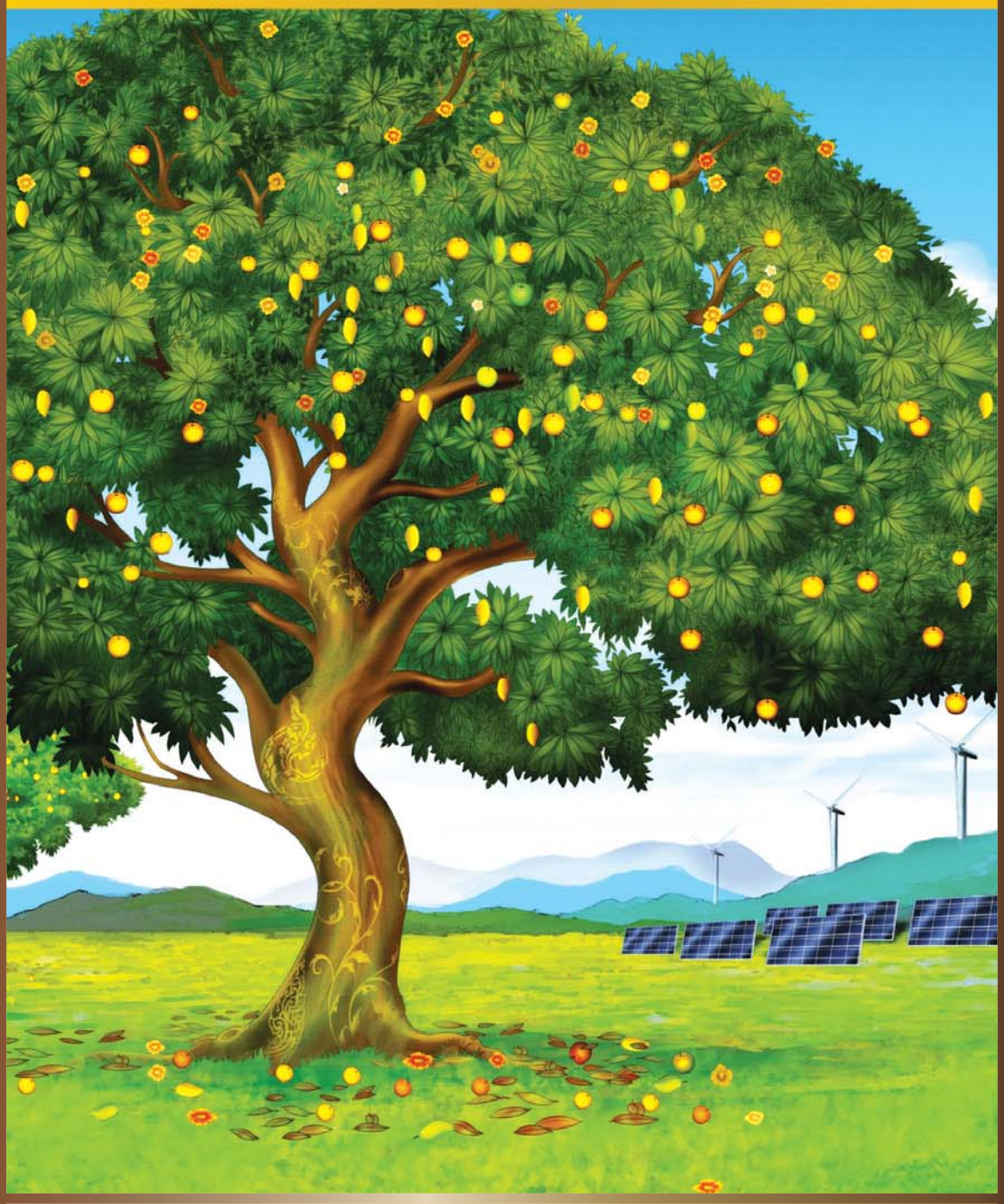

A painting by the contemporary artist "Tin Bowy".
A majestic tree sends its roots deep into the fertile soil, spreading branches heavy with leaves and ripe fruits in all directions. Standing in its wide green field, the tree conveys the message that Thailand is a rich and fertile country that is ready to support environment-friendly investment for a sustainable future.

Counter Service eMT (ใหม่)

บริการใหม่ของสมาคมสโมสรนักลงทุน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ ในระบบ eMT (ใหม่) ที่ไม่สะดวกดำเนินการด้วยตนเอง ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ขออนุมัติสั่งปล่อยเครื่องจักร (คำร้อง / อินวอยซ์)
- ขออนุมัติสั่งปล่อยแบบขอคืนอากร และถอนค้ำประกันเครื่องจักร (คำร้อง / อินวอยซ์)
- ขออนุมัติส่งคืน – ส่งซ่อมเครื่องจักรออกไปต่างประเทศ (คำร้อง)
- ขออนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักร
- ขอยกเลิก (คำร้อง)
- ขอแก้ไขรายการเครื่องจักร
- ขออนุมัติสั่งปล่อยแบบขอผ่อนผันการใช้ธนาคารค้ำประกัน (คำร้อง / อินวอยซ์)
- ขออนุมัติเอกสารเรียกเก็บภาษีอากร (คำร้อง)
- ขออนุมัติขยายระยะเวลาค้ำประกันเครื่องจักร (คำร้อง)

สอบถามข้อมูลใช้บริการได้ที่

สำนักงานกรุงเทพ : คุณปัณณพัชร, คุณฤทัยรัตน์, คุณยุวดี โทรศัพท์ 0 2936 1429 ต่อ 801, 802, 804

วารสารส่งเสริมการลงทุน
INVESTMENT PROMOTION JOURNAL

สารบัญ CONTENTS

ปีที่ 23 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2555

46 ปีบีโอไอ
- 6 46 ปีบีโอไอกับการสร้างอุตสาหกรรมไทย
- 18 บีโอไอกับการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจ
- 27 บีโอไอกับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- 30 ภาวะอุตสาหกรรมอาหาร
- 36 การส่งเสริมการลงทุน เพื่ออุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม และชุมชน
- 43 การส่งเสริมการลงทุนผลิตเครื่องจักรกล

FDI
- 49 ทิศทางการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ลู่ทางการลงทุน
- 53 เมืองมะริด อีกหนึ่งทางเลือกของการลงทุนพม่า

จับกระแสโลก
- 61 Havaianas จากรองเท้าแตะคนจน สู่แบรนด์ยอดนิยม

กฎและระเบียบควรรู้
- 64 นานาสาระกับบีโอไอ
- 67 แรงงานเด็กเบื้องต้น

ภาวะการส่งเสริมการลงทุน
- 75 ภาวะการส่งเสริมการลงทุน
- 76 โครงการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

CONTENTS INVESTMENT PROMOTION JOURNAL

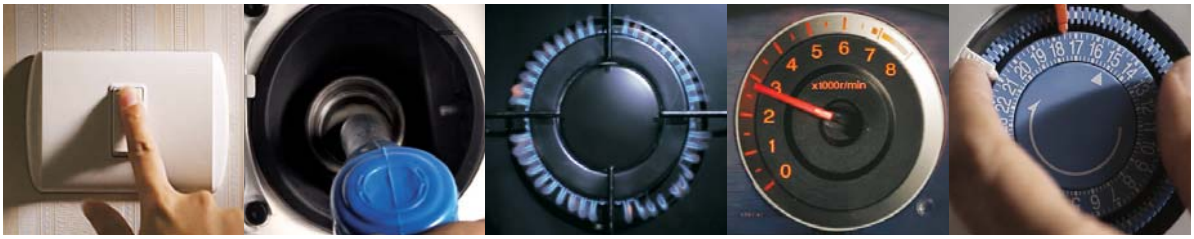

ประเทศไทยใช้พลังงานมากกว่า 2 ล้านบาร์เรล/วัน ปตท. เป็นเจ้าของแหล่งพลังงานเพียง 1 ใน 7 ของความต้องการ

อนาคตทางพลังงาน จะมาจากไหน?

ทุกวันนี้...พลังงานมีความสำคัญมากขึ้น

ก๊าซธรรมชาติและน้ำมันถูกใช้มากขึ้น เพื่อขับเคลื่อนชีวิตและเศรษฐกิจ ปริมาณการใช้พลังงานของทั้งประเทศเวลานี้ มีจำนวนสูงถึง 2.1 ล้านบาร์เรลต่อวัน* เปรียบเทียบกับแหล่งพลังงานที่ ปตท. เป็นเจ้าของอยู่มีเพียง 1 ใน 7 ของความต้องการ จะเห็นได้ว่ายังขาดอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องจัดหาส่วนที่เหลือจากต่างประเทศ ทำให้ประเทศประสบปัญหาขาดดุลการค้า จากการนำเข้าพลังงานถึงปีละประมาณ 1 ล้านล้านบาท** วันนี้... สิ่งที่ ปตท. ต้องทำอย่างเร่งด่วน คือการวางแผนเพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงานในอนาคต ทั้งการลงทุนในธุรกิจพลังงานกับหลายประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลก และการพัฒนาพลังงานรูปแบบใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนกับปาล์มน้ำมันในอินโดนีเซีย Oil Sand หรือปิโตรเลียมที่ได้จากทรายน้ำมันในแคนาดา รวมถึงถ่านหินและก๊าซธรรมชาติเหลว **และในอีก 5 ปีข้างหน้า เราต้องลงทุนอีกกว่า 300,000 ล้านบาท ซึ่งนำมาจากกำไรสะสม*** และการระดมทุนจากแหล่งต่างๆ เพื่อเพิ่มแหล่งพลังงานให้ได้มากกว่า 50% ของการใช้พลังงานรวมของประเทศในอนาคต ไม่ว่าจะต้องออกไปลงทุนไกลแค่ไหน แสวงหาพลังงานในประเทศที่ทุรกันดารเพียงใด ปตท. ถือเป็นหน้าที่ต้องก้าวไปนำเสถียรภาพทางด้านพลังงานมาให้กับประเทศ เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่อนาคตที่ดีกว่า ให้กับลูกหลานของเรา**

* ที่มา: สำนักนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

** ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

*** ตั้งแต่ปี 2544-2554 กลุ่ม ปตท. ส่งรายได้ให้รัฐในรูปแบบเงินปันผลและภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมประมาณ 461,878 ล้านบาท ที่มา : รายงานประจำปี ปตท.

www.pttplc.com

ptt Group

พลังที่ยั่งยืน เพื่อไทย

ปีที่ 23 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2555

วารสารส่งเสริมการลงทุน

เดือนมิถุนายนนับเป็นเดือนต้นๆ ของฤดูฝน โดยปีนี้ตั้งแต่เริ่มต้นเดือนพฤษภาคมเพียงไม่กี่วัน ฝนฟ้าก็ได้เทลงมาอย่างหนัก เป็นการประเดิมในการผลัดเปลี่ยนจากร้อนมาสู่ฝน ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม จึงเป็นความกังวลของประชาชนว่า ถ้าฝนมาเต็มที่ตามฤดูกาลแล้ว จะก่อให้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ซ้ำรอยปีที่แล้วหรือไม่

ทางศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา ได้คาดการณ์ พายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชั่น โซนร้อน และไต้ฝุ่น) ในปี 2555 ว่า จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ไทย 1 - 2 ลูก โดยมีแนวโน้มเคลื่อนผ่านไทยตอนบนช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน และ/หรือ ภาคใต้ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน

ทั้งนี้ บางช่วงที่มีฝนตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันหลายวัน อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และอุทกภัยได้ ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง ต้องระวังอันตรายจากภัยธรรมชาติดังกล่าว และควรติดตามข่าวอย่างใกล้ชิด

แม้น่าจะเบาใจได้ว่า มีพายุที่จะพัดเข้าสู่ประเทศไทย 1 - 2 ลูก แต่สภาพอากาศของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปมาก อาจทำให้มีพายุพัดเข้าถล่มแผ่นดินไทยโดยตรงมากกว่า 2 ลูกก็ได้ ถ้ามามากถึง 3 - 4 ลูก ทุกพื้นที่เสี่ยงคงต้องระวัง เตรียมพร้อม ป้องกัน รับมือเรื่องอุทกภัยให้มากที่สุด เพราะฝนฟ้าอากาศของโลกปัจจุบันนี้มีความไม่แน่นอนที่เป็นความแน่นอน ต้องเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติต่างๆ ของโลกด้วยความไม่ประมาท

มาคุยกันถึงเรื่องเบาๆ บ้าง ในเดือนกรกฎาคม 2555 ที่จะถึงเป็นโอกาสครบรอบ 46 ปีบีโอไอ ในฉบับนี้จึงได้รวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับบีโอไอในด้านต่างๆ ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม นโยบายความสำเร็จร่วมกับภาคธุรกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบีโอไอ ได้มีส่วนในการพัฒนาประเทศในด้านส่งเสริมการลงทุนมายาวนาน และคงเป็นเช่นนั้นต่อไป

พบกันฉบับหน้าค่ะ

บก.แถลง

มิถุนายน 2555 | กองบรรณาธิการ

เจ้าของ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

คณะที่ปรึกษา

ดร.อรรชกา สีบุญเรือง	เลขาธิการฯ
นางหิรัญญา สุจินัย	ที่ปรึกษาด้านการลงทุน
นางสาวอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย	ที่ปรึกษาด้านการลงทุน
นายโชคดี แก้วแสง	รองเลขาธิการฯ
นางสาวดวงใจ อัศวจินตจิตร์	รองเลขาธิการฯ
นางวาสนา มุทุตานนท์	รองเลขาธิการฯ และที่ปรึกษาประจำกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการ

นางวราภรณ์ เฉยสอาด	บรรณาธิการบริหาร
นางบุษยาพร วิริยะศิริ	หัวหน้ากองบรรณาธิการ
นางนุชนารถ วงษ์เกษม	ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ
นางสาวสุนันทา อักขระกิจ	ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ

คณะทำงานวารสารส่งเสริมการลงทุน
นายยุทธศักดิ์ คณาสวัสดิ์
ดร.บงกช อนุโรจน์
นางสาวรัตนวิมล นารี ศุกรีเขตร
นางสาวพรรณี เชิงสุทธา
นายสุทธิเกตติ์ ทัดพิทักษ์กุล
นางสาววันเพ็ญ หรูจิตตวิวัฒน์
นางสุภาดา เครือเนตร
นางสาวทรงสิรินุช ตันติเวสส
นางสาวปิยะวรรณ ขยันมาก
นายอิสระ อมรกิจบำรุง
นางสาวฐนิตา ศิริกรัพย์
นางสาวศิลยา อักษรมัต
นายธรรมรัตน์ รัตนพันธ์
นางสาวณภัทร ทัพพันธุ์
นางสาววรรณนิภา พิกพไชยาสิทธิ์
นางสาวช่อแก้ว ประสงค์สม
นางสาวอุทัยวรรณ เดชณรงค์
นางสาววริสรา พึ่งทองหล่อ
นางสาวธนาวดี คุวสานนท์
นางสาวยอดกมล สุธีรพจน์
นางสาวนันทนาฏ กฤษณจินดา
นายธีระพงษ์ อติชาตนานนท์
นางสาวสุวิดา ธัญวงษ์
นายสถาปนา พรหมบุญ
นางสาววันทนา ทาตาล
นายวุฒิชัย ภิสัชเพ็ญ
นางสาวรัชนีกร ไพยชำนาญ

กองบรรณาธิการ วารสารส่งเสริมการลงทุน
ศูนย์บริการลงทุน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
555 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0 2553 8111 ต่อ 8188, 8184 และ 6196
โทรสาร : 0 2553 8222 และ 0 2553 8316
อีเมล : head@boi.go.th
เว็บไซต์ : www.boi.go.th

ออกแบบและพิมพ์ที่
บริษัท พริ้นท์ ซิตี้ จำกัด
29/45-46 ซ. วัดสามง่าม ถ. พระรามที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

BOI Green Print Emission Reduction 24.22%

บุษยาพร วิริยะศิริ

46 ปีบีโอไอ กับการสร้างอุตสาหกรรมไทย

เดิมอุตสาหกรรมของประเทศไทยนั้น รัฐจะเป็นผู้ลงทุนในภาคอุตสาหกรรม โดยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจขึ้นมาดำเนินการ การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างจริงจังเกิดขึ้นเมื่อประเทศประสบปัญหารายได้จากการส่งออกข้าวลดลง จนทำให้ขาดดุลชำระเงินในปี 2496 ได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องลดบทบาทของรัฐให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนแทน โดยรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุนและให้หลักประกันสำหรับนักลงทุนต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการลงทุนว่าสามารถจะนำเงินกำไรกลับประเทศได้ จึงมีการออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเป็นครั้งแรกในปี 2497 โดยรัฐบาลในขณะนั้นได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497

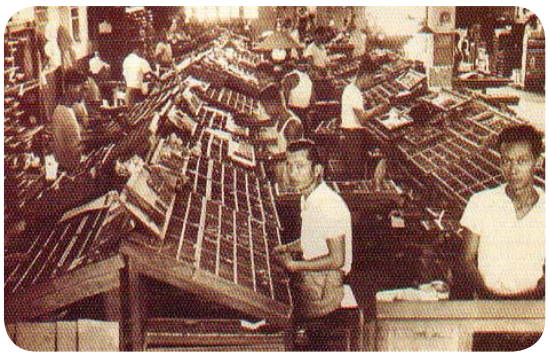

ในระยะ 5 ปีแรกที่มีการใช้กฎหมายฉบับนี้ มีกิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพียง 9 ราย และได้รับการอนุมัติเพียง 6 รายเท่านั้น เนื่องจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายและมีขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติเป็นรายๆ ไป และต้องใช้เวลานานกว่าจะทราบผล

ดังนั้น จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายส่งเสริมการลงทุนใหม่ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497 และตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ.2503 ซึ่งมีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยกำหนดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้ให้มีความยืดหยุ่นน้อยลง คือ จากเดิม 2 - 5 ปี ให้เป็นเหมือนกันหมด คือ 5 ปีเท่านั้น และยังมีการแต่งตั้ง *“คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม”* มีอำนาจหน้าที่ให้การส่งเสริมการลงทุน มีกรรมการทั้งหมด 36 ท่าน โดยมี นายทวี บุณยเกตุ เป็นประธานคนแรก

การตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมในช่วงแรกนั้น ไม่มีบุคลากรประจำ จึงต้องยืมตัวข้าราชการจากหน่วยต่างๆ มาช่วยราชการ โดยต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายส่งเสริมการลงทุนเมื่อปี 2508 จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2509 มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนินกลาง

ในปี 2515 มีการเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการและสำนักงานจากเดิม โดยตัดคำว่า *"เพื่อกิจการอุตสาหกรรม"* ออกไป เป็น *"คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน"* และ *"สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน"* (ซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ในนาม "บีโอไอ") เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทใหม่ที่ให้การส่งเสริมการลงทุนครอบคลุมกิจการอื่นๆ มากขึ้น เช่น ด้านการเกษตรกรรม งานบริการ เป็นต้น

> *"อุตสาหกรรมในระยะการเริ่มต้นนี้ เป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ น้ำมัน ยางรถยนต์ กระดาษ เหล็กเส้น นมข้นหวาน"*

อุตสาหกรรมในระยะการเริ่มต้นนี้ เป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ น้ำมัน ยางรถยนต์ กระดาษ เหล็กเส้น นมข้นหวาน สายไฟฟ้า กระจกแผ่น การประกอบรถยนต์และจักรยานยนต์ เป็นต้น จะมีอุตสาหกรรมที่ทดแทนการส่งวัตถุดิบออกอยู่บ้างก็เป็นจำนวนน้อย เช่น โลหะดีบุก ผลิตภัณฑ์ไม้ และเพชรพลอยเจียระไน การขยายตัวของอุตสาหกรรมประเภทดังกล่าว เป็นผลจากนโยบายการส่งเสริมการลงทุนที่เอื้ออำนวยให้เกิดอุตสาหกรรมได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมิใช่ภาษี ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และนโยบายการชักชวนการลงทุนจากต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

“กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันสมัย สามารถกระตุ้นให้เกิดการลงทุนได้จริง”

กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันสมัย สามารถกระตุ้นให้เกิดการลงทุนได้จริง การแก้ไขครั้งสำคัญมีขึ้นเมื่อปี 2520 เมื่อมีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ขึ้น เพื่อใช้แทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 227 ที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2515 ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวอีก 2 ครั้ง ในปี 2534 และ 2544 เพื่อให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ มีการยกระดับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยบัญญัติให้ *“นายกรัฐมนตรี”* และ *“รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม”* เป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการโดยตำแหน่ง มีการปรับปรุงในด้านสิทธิและประโยชน์ให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นมากขึ้น เพิ่มหลักประกันแก่นักลงทุน

ในปี 2546 บีโอไอ ได้เปลี่ยนการสังกัดส่วนราชการจากสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกระทรวงอุตสาหกรรม ตามนโยบายปฏิรูปราชการของรัฐบาล

พัฒนาการของการส่งเสริมการลงทุน

การส่งเสริมการลงทุนในช่วง 46 ปีที่ผ่านมา นับได้ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย จากเดิมที่รายได้หลักของประเทศมาจากสินค้าเกษตรกรรม มาเป็นสินค้าอุตสาหกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ และได้เกิดอุตสาหกรรมหลากหลายสาขา ทั้งอุตสาหกรรมที่ต่อยอดจากอุตสาหกรรมที่มีอยู่ก่อนให้ครบวงจร และมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งอุตสาหกรรมใหม่ๆ และงานในภาคบริการ ที่ทำรายได้หลักให้ประเทศ ทำให้เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งมากขึ้น

“การส่งเสริมการลงทุน ในช่วง 46 ปีที่ผ่านมา นับได้ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย”

โดยเห็นได้ว่ารายได้จากภาคอุตสาหกรรมต่อรายได้ประชาชาติ ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 15 ในช่วงปี 2512 เป็นร้อยละ 45 ในปัจจุบัน ในขณะที่รายได้จากการส่งออกสินค้าภาคอุตสาหกรรม เพิ่มจากร้อยละ 5 ในช่วงเดียวกัน เป็นร้อยละ 86 ในปัจจุบันสินค้าส่งออกที่ทำรายได้สูงสุด 10 อันดับแรก เป็นสินค้าอุตสาหกรรมถึง 9 รายการ

หลายๆ อุตสาหกรรมสามารถพัฒนาตัวเอง จนกลายเป็นฐานการผลิตชั้นนำของโลก และของภูมิภาค เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และปิโตรเคมี เป็นต้น

บีโอไอมีบทบาทในความสำเร็จของภาคอุตสาหกรรม ในฐานะผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการลงทุนใหม่ๆ และการลงทุนที่ต่อเนื่อง โดยใช้มาตรการ 3 ประการ คือ การให้สิทธิประโยชน์ การโฆษณาและชักจูงการลงทุน และการให้บริการแก่นักลงทุน

การส่งเสริมการลงทุนตามแผนฯ ในช่วงต่างๆ

นับจากปี 2509 จนถึงครึ่งแรกของปี 2555 มีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมฯ จากบีโอไอ คิดเป็นจำนวนโครงการ 26,967 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 9.15 ล้านล้านบาท มีการจ้างงาน 4.97 ล้านคน

ทิศทางการส่งเสริมการลงทุนในรอบ 46 ปีที่ผ่านมา เป็นไปตามกรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่ละฉบับ ที่กำหนดว่าจะส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายในลักษณะใด

ตารางอุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับต่างๆ

แผนพัฒนาฯ	นโยบายส่งเสริม	อุตสาหกรรมเป้าหมาย
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 (2504 - 2514)	อุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศและใช้แรงงานจำนวนมาก	น้ำตาล แก้ว กระดาษ ปุ๋ยเคมี เหล็กกล้า ประกอบรถยนต์ ยางรถยนต์ ปูนซีเมนต์ กระสอบ ผ้า บุหรี่ โรงกลั่นน้ำมัน ไม้อัด
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 (2515 - 2519)	อุตสาหกรรมส่งออก อุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า อุตสาหกรรมขนาดย่อม อุตสาหกรรมภูมิภาค	ได้แก่ อาหารกระป๋อง ยานยนต์ เคมีพื้นฐาน พลาสติก ปิโตรเลียม เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 (2520 - 2524)	เหมือนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 แต่เพิ่มเติมอุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้แก่ เหล็ก ปุ๋ย เยื่อกระดาษ กระดาษ	เหมือนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 แต่เพิ่มเติมอุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้แก่ เหล็ก ปุ๋ย เยื่อกระดาษ กระดาษ

แผนพัฒนาฯ	นโยบายส่งเสริม	อุตสาหกรรมเป้าหมาย
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (2525 - 2529)	เหมือนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 แต่เพิ่มเติมอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานทั่วไปและที่รองรับการค้นพบก๊าซธรรมชาติในประเทศ	อาหารกระป๋อง อัญมณี เครื่องประดับ สิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนยานยนต์ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเคมี ปุ๋ยเคมี เหล็ก เหล็กกล้า
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534)	เหมือนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 แต่เพิ่มเติมอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมวิศวการ	แปรรูปอาหาร ผลิตภัณฑ์ไม้ สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539)	กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย 6 สาขา ที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมระยะยาวและเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมสาขาอื่นสูง	อุตสาหกรรมเกษตร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม งานโลหะ อิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี เหล็ก และเหล็กกล้า
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544)	เพิ่มรากฐานอุตสาหกรรมให้มั่นคงโดยพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุน	ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกล สื่อสาร โทรคมนาคม
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (2545 - 2550)	สนับสนุนผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานสินค้า	กิจการนำวัสดุที่ไม่ต้องการแล้วมาแปรรูปใหม่ และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่สะอาด
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (2551 - 2554)	สร้างและพัฒนาต่อเชื่อมห่วงโซ่อุตสาหกรรม	ยานยนต์ ปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ยาง แฟชั่น อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานและที่อยู่อาศัย แผงวงจรไฟฟ้า และฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟ อุตสาหกรรมชีวภาพ วัสดุชีวภาพ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (2555 - 2559)	มุ่งปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพและยั่งยืน สู่ยุคอุตสาหกรรมสีเขียวและคาร์บอนต่ำบนฐานความรู้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	เกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่และอุตสาหกรรมเชื่อมโยง

ที่มา : หนังสือ การพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย จัดทำโดยบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2549 โดยปรับปรุงให้ทันสมัย

ทดแทนการนำเข้า (ปี 2504 - 2514)

การส่งเสริมการลงทุนในยุคแรกๆ จะเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ทดแทนการนำเข้า หรือกิจการที่สนองความต้องการภายในประเทศ เนื่องจากโอกาสการตลาดของอุตสาหกรรมประเภทนี้มีอยู่สูง

อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในระยะนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น น้ำมันพืช แป้งมันสำปะหลัง น้ำตาล กระดาษ ผลิตภัณฑ์จากยางพารา สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า การประกอบรถยนต์ กิจการเกี่ยวกับการก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ กระจกแผ่น เหล็กรูปพรรณ ท่อเหล็ก ท่อพลาสติก สีทาบ้าน กิจการถลุงแร่และแต่งแร่ เช่น ดีบุก พลวง กิจการโรงกลั่นน้ำมัน และกิจการบริการ เช่น โรงแรม ห้องเย็น กิจการอบพืชและไซโล กิจการเกษตร เช่น ประมงน้ำลึก

มาตรการส่งเสริมการลงทุนในยุคนี้ คือ การให้สิทธิและประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจ

ส่งเสริมการส่งออก (ปี 2515 - 2534)

เมื่ออุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าเกิดขึ้น และพัฒนาไปได้ระยะหนึ่ง บีโอไอ จึงได้เริ่มเน้นการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออก เนื่องจากอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้านั้น ตลาดในประเทศมีขนาดเล็ก ไม่เพียงพอที่จะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในอัตราสูงได้

> *"เมื่ออุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าเกิดขึ้น และพัฒนาไปได้ระยะหนึ่ง บีโอไอ จึงได้เริ่มเน้นการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออก"*

รัฐบาลจึงได้ปรับกลยุทธ์การพัฒนาอุตสาหกรรมครั้งสำคัญในปี 2515 อันเป็นปีที่เริ่มใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 โดยเปลี่ยนมาเน้น *"อุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก"* ซึ่งเป็นการผลิตที่อาศัยความได้เปรียบจากทรัพยากรที่มีอยู่มากภายในประเทศแทน โดยมีมาตรการต่างๆ เพื่อลดต้นทุนการส่งออก โดยการยกเว้นภาระภาษีอากรที่มีอยู่ในสินค้า

สำหรับอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นในระยะนี้ ได้แก่ อาหารกระป๋อง การปั่นด้ายทอผ้า การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป การผลิตถุงมือถุงเท้า และการผลิตส่วนประกอบเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนมากในระยะนี้ ได้แก่ การทำฟาร์มขนาดใหญ่ การปลูกปาล์ม การเลี้ยงปลาและกุ้ง

อย่างไรก็ตาม บีโอไอ ยังให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าอยู่ โดยหากสินค้านั้นยังไม่มีการผลิตในประเทศ โดยเฉพาะกิจการที่ผลิตสินค้าขั้นกลาง เพื่อป้อนวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนให้กับอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนยานพาหนะ อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษและกระดาษ และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

นอกจากนั้น ยังให้การส่งเสริมฯ กิจกรรมในสาขาบริการ เช่น โรงพยาบาล คลังสินค้า และกิจการสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ระหว่างปี 2526 - 2527 ประเทศไทยได้เผชิญกับปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างรุนแรง มีการลดค่าเงินบาท ธุรกิจภายในประเทศประสบปัญหาสภาพคล่อง ต้องปิดกิจการหรือลดกำลังการผลิต ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา

วันที่ 16 พฤษภาคม 2527 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บีโอไอ ได้ประกาศให้การส่งเสริมการลงทุน แก่กิจการที่ผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่จำกัดว่าเป็นกิจการประเภทไหน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในประเทศ

ในช่วงนั้น ประเทศอุตสาหกรรมใหม่และญี่ปุ่นมีการย้ายฐานการผลิตไปยังต่างประเทศ เพื่อแก้ปัญหาค่าเงิน ภายหลังจากกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำประสบปัญหาการส่งออกที่มีการแข่งขันสูง เพราะค่าเงินของประเทศดังกล่าวเมื่อเทียบกับเงินเหรียญของสหรัฐฯ มีการแข็งค่าเพิ่มขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ ตามข้อตกลง Plaza Agreement

> *"นโยบายส่งเสริมการลงทุน เพื่อการส่งออกนี้ เป็นแรงจูงใจอย่างสำคัญ ที่ดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่น ย้ายฐานการผลิต เข้ามาในประเทศไทย"*

นโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออกนี้ เป็นแรงจูงใจอย่างสำคัญที่ดึงดูด ให้นักลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่น ย้ายฐานการผลิตเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่ หลังจากย้ายฐานเข้ามาแล้ว ยังขยายการลงทุนอย่างต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้

การส่งเสริมการลงทุนในยุคนี้ นอกจากการให้สิทธิและประโยชน์แล้ว ยังต้องมีการประชาสัมพันธ์ชักจูงนักลงทุนต่างประเทศ และการให้การบริการ เป็นมาตรการสำคัญ เนื่องจากต้องแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการดึงเงินลงทุน

นอกจากการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออกแล้ว บีโอไอยังสนับสนุนให้สิทธิและประโยชน์แก่การลงทุนที่เน้นการใช้แรงงานจำนวนมาก เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงาน จนทำให้สถานการณ์การว่างงาน และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเริ่มดีขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2533

นอกจากนั้น บีโอไอ ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนแก่อุตสาหกรรมปิโตรเคมี โครงการ NPC 1 และ NPC 2 ที่ตั้งโรงงานในแถบจังหวัดระยอง

เปิดเสรีอุตสาหกรรม

นโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ดำเนินมาแต่แรกนั้นเป็นการส่งเสริมการลงทุนแบบจำกัด ทั้งจำนวนบริษัท และกำลังการผลิต เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ กระจกแผ่น ปิโตรเคมี ปูนซีเมนต์ เหล็กแผ่นรีดร้อน - เย็น ฯลฯ เพื่อควบคุมไม่ให้กำลังการผลิตมีมากเกินไปและลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศด้วย

นโยบายนี้แม้จะเกิดผลดี คือ สามารถจำกัดกำลังการผลิตภายในประเทศไม่ให้มีมากเกินความต้องการ แต่ก็ได้ก่อให้เกิดการผูกขาด เนื่องจากบางอุตสาหกรรมมีผู้ผลิตเพียงรายเดียวหรือบางอุตสาหกรรมมี 2 - 3 ราย ทำให้การผลิตไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดการแข่งขัน และยังก่อให้เกิดข้อครหา นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบต่อประชาชนผู้บริโภคหากราคาสินค้านั้นๆ มีการปรับราคาตามความต้องการของผู้ประกอบการ

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในนโยบายอุตสาหกรรมของประเทศจึงเกิดขึ้นในปี 2534 โดยกระทรวงอุตสาหกรรมได้ประกาศเปิดเสรีการตั้งและขยายโรงงาน

ภายใต้นโยบายเปิดเสรีนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงได้มีการปรับบทบาทของภาครัฐใหม่ จากเดิมที่มีบทบาท *"ควบคุม"* ซึ่งเป็นการกำหนดว่าให้ใครผลิตได้บ้าง เปลี่ยนมาเป็นบทบาท *"กำกับดูแล"* ให้เป็นหน้าที่ของนักลงทุน ซึ่งเป็นเจ้าของเงิน ไม่ใช่รัฐบาลที่จะเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าควรลงทุนหรือไม่ ซึ่งมีผลดี คือ ลดการผูกขาด ทำให้ประชาชนได้ใช้สินค้าในราคาถูกลง นอกจากนี้ บรรยากาศการแข่งขันเสรีได้กระตุ้นให้โรงงานต่างๆ ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น

การส่งเสริมการลงทุนแนวใหม่

ตลอดเวลา 46 ปี บีโอไอประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการลงทุน จะเห็นได้จากการเกิดขึ้นของอุตสาหกรรมใหม่ๆ จำนวนมาก ที่ไม่เคยมีในประเทศไทยมาก่อน อย่างไรก็ตาม ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้บีโอไอต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการส่งเสริมการลงทุนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ประเทศเพิ่มขีดสามารถแข่งขัน และเพื่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวต่อเศรษฐกิจไทยให้มากที่สุด

> *"ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ทำให้บีโอไอ ต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการส่งเสริมการลงทุนอยู่ตลอดเวลา"*

บีโอไอ ได้มีการปรับนโยบายการให้การส่งเสริมฯ ตามโดยตลอด ดังเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และบีโอไอยังจะได้ออกนโยบายใหม่ๆ เพื่อรองรับการขยายตัว และเปลี่ยนแปลงคู่ไปกับนักลงทุน ซึ่งวารสารฯ จะได้นำข้อมูลในด้านนโยบายมาเรียนให้ทราบในครั้งต่อไป

มูลค่าคำขอรับการส่งเสริมฯ ในช่วง 6 เดือนแรกปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 98 เพิ่มขึ้นทุกหมวดอุตสาหกรรม

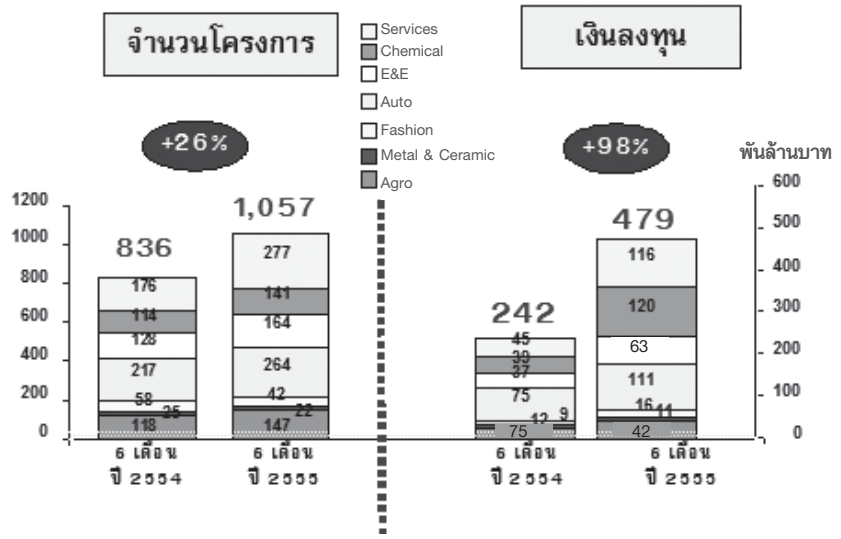

มูลค่าคำขอรับการส่งเสริมฯ ภายหลังอุทกภัยยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

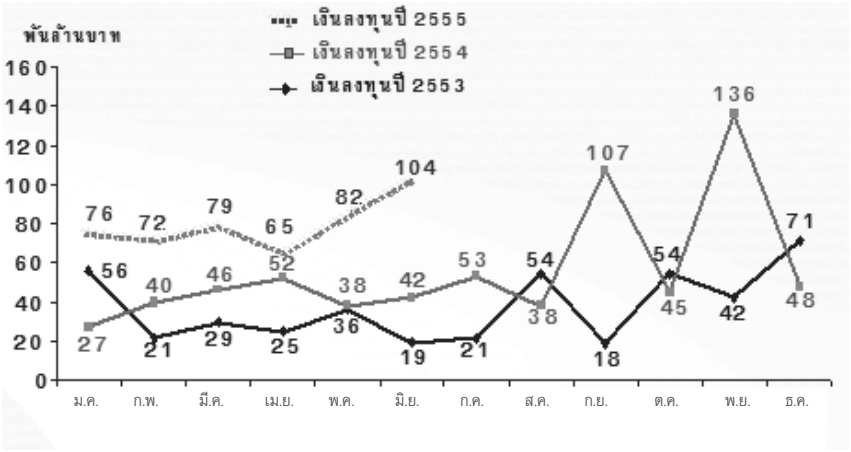

การให้บริการเสริมแก่นักลงทุน

มาตรการส่งเสริมการลงทุนของบีโอไอ ไม่ได้มีเฉพาะการให้สิทธิและประโยชน์เท่านั้น แต่บีโอไอยังทำหน้าที่ให้การบริการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน โดยเฉพาะนักลงทุนจากต่างประเทศด้วย ซึ่งมีหน่วยงานภายใต้บีโอไอ ดังนี้

สมาคมสโมสรนักลงทุน

จากนโยบายส่งเสริมการลงทุนในกิจการเพื่อการส่งออกของบีโอไอ ทำให้อุตสาหกรรมส่งออกของไทยขยายตัวอย่างมากตั้งแต่ปี 2529 จึงมีการใช้สิทธิประโยชน์การยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น เพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับเจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด

เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน ดังนั้นในปี 2535 บีโอไอจึงมีนโยบายมอบหมายให้เอกชนทำหน้าที่ในการดำเนินการสั่งปล่อยวัตถุดิบโดยยกเว้นภาษีอากร ตลอดจนการอนุมัติให้ตัดบัญชีการใช้วัตถุดิบ เมื่อส่งออกสินค้าสำเร็จรูปแล้วด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งหน่วยงานที่ดำเนินการแทนบีโอไอในด้านนี้ รายแรกเป็นบริษัทเอกชนซึ่งต่อมาได้ถอนตัวไป

ผู้บริหารของบีโอไอในขณะนั้น จึงหารือแนวทางแก้ไข ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ควรจัดตั้งการดำเนินการในรูปแบบของสมาคม จึงได้จัดตั้งภายใต้ชื่อว่า *"สมาคมสโมสรนักลงทุน"* โดยมีนักลงทุนเข้ามาร่วมบริหาร ในรูปแบบของนิติบุคคลซึ่งไม่หวังผลกำไร มีการจดทะเบียนเป็นสมาคมเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2536 โดยมีเลขาธิการบีโอไอ เป็นนายกสมาคม และมีคณะกรรมการมาจากทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติ ให้ผู้จัดการสมาคมนำไปปฏิบัติ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมารับช่วงงานในเรื่องการสั่งปล่อยวัตถุดิบ ซึ่งประกันการดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 3 ชั่วโมง จากเดิมที่ต้องใช้เวลา 3 วัน แม้เป็นบริการที่มีค่าใช้จ่าย แต่ก็ได้รับการตอบรับด้วยดี

ในระยะแรกสมาคมสโมสรนักลงทุน ให้บริการสั่งปล่อยและตัดบัญชีเฉพาะวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (RMTS) ต่อมาในปี 2544 ได้ขยายการให้บริการด้านการสั่งปล่อยเครื่องจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (MCTS) และปี 2548 ได้พัฒนาเป็นระบบการสั่งปล่อยด้วยอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (eMT) การให้บริการทั้งสองระบบนี้สามารถช่วยให้นักลงทุน ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุนอย่างสะดวกมากขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพพร้อมๆ กับการช่วยลดเวลาการดำเนินการ

ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตการทำงาน

ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน อยู่ภายใต้การดำเนินงานของบีโอไอ จัดตั้งขึ้นโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน พ.ศ. 2540 โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นมา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างประเทศ ซึ่งมีปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนและล่าช้าและใบอนุญาตทำงาน ตามระบบปกติ

การทำงานของศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างสนับสนุนบรรยากาศลงทุนที่ดี และอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน ซึ่งมีขอบข่ายปฏิบัติงาน ได้แก่ การอนุญาตวีซ่าในการอยู่ต่อในประเทศ การอนุญาตให้ทำงานในประเทศแก่คนต่างด้าว การอนุญาตให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักร และการเปลี่ยนประเภทของวีซ่าในรูปแบบการบริการเบ็ดเสร็จ (ONE STOP SERVICE) โดยหน่วยงานที่สำคัญต่างๆ มาตั้งสำนักงาน ณ ที่แห่งเดียวกัน จึงสามารถให้บริการได้ภายใน 3 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่รับคำขอ และเมื่อมีหลักฐานครบถ้วน

โครงสร้างศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน

แบ่งส่วนงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ

1. บีโอไอ

ความรับผิดชอบ :
ปฏิบัติงานในด้านการอำนวยการต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่จากบีโอไอเป็นผู้ปฏิบัติงาน
เว็บไซต์ www.boi.go.th

2. วีซ่า

ความรับผิดชอบ :
เกี่ยวกับการอนุญาตให้อยู่ในประเทศและงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นผู้ปฏิบัติงานใช้ชื่อว่า กองกำกับการ 3 กองบังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง 1
เว็บไซต์ www.immigration.go.th

3. ใบอนุญาตทำงาน

ความรับผิดชอบ :
ออกใบอนุญาตทำงานและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมการจัดหางาน เป็นผู้ปฏิบัติงานใช้ชื่อว่า กลุ่มงานพิจารณาอนุญาตการทำงานของคนต่างด้าวเพื่อส่งเสริมการลงทุน
เว็บไซต์ www.doe.go.th

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มผู้ชำนาญการต่างประเทศ ศูนย์บริการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้บริการเพิ่มเติม ณ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในการนำช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ เข้ามาทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร รวมทั้งอนุญาตคู่สมรสและผู้อยู่ในอุปการะของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการ ติดตามได้ด้วย

ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน

การเสริมประสิทธิภาพการให้บริการแก่นักลงทุน เป็นเป้าหมายที่สำคัญอย่างยิ่งของรัฐบาลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยในฐานะแหล่งรองรับการลงทุน ในเดือนมกราคม 2552 รัฐบาลจึงได้ประกาศนโยบายให้จัดตั้งศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน หรือ One Start One Stop Investment Center (OSOS) ขึ้นภายในปี 2552

> *“OSOS บริการเบ็ดเสร็จเพื่อนักลงทุน”*

ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน จึงได้จัดตั้งขึ้นและเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2552 โดยมีลักษณะงานเป็นศูนย์บริการร่วมของหลายกระทรวง หลายหน่วยงานรัฐ ที่สามารถเชื่อมโยงการให้บริการ และอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ ณ สถานที่แห่งเดียว ทำให้นักลงทุนได้รับความสะดวกไม่ต้องเดินทางไปติดต่อหลายหน่วยงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่จะไปให้บริการ ณ ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ขอบเขตการให้บริการ ครอบคลุมตั้งแต่การให้คำปรึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตต่างๆ (เช่น การส่งเสริมการลงทุน การจดทะเบียนนิติบุคคล การขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ไปจนถึงการรับคำขอฯ นอกจากนี้ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 เป็นต้นมา ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงานได้ย้ายที่ทำการ มาอยู่ที่เดียวกับศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน เพื่อให้สามารถให้บริการอย่างครบวงจรแก่นักลงทุน สามารถขอรับบริการจากศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุนได้ ณ ชั้น 18 อาคารจัตุรัสจามจุรี ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

BUILD หน่วยเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

หน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม หรือ BUILD (BOI Unit for Industrial Linkage Development) เป็นงานบริการของบีโอไอ ที่สนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อชิ้นส่วนและผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยจัดกิจกรรมในลักษณะตลาดกลางให้ผู้ต้องการหาซื้อชิ้นส่วน และวัตถุดิบในประเทศ ได้พบปะกับผู้ผลิตที่มีศักยภาพโดยตรง ผู้ซื้อจะบอกความต้องการให้ผู้ผลิตทราบ พร้อมแสดงตัวอย่างสินค้าที่ต้องการหาซื้อ ในขณะที่ผู้ผลิตสามารถรู้ได้ถึงความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า และได้พบกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อโดยตรง

สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุนในและต่างประเทศ

ในประเทศ จำนวน 7 แห่ง คือ ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาค ในจังหวัดเชียงใหม่ นครราชสีมา ขอนแก่น ชลบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี และพิษณุโลก และต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ถึง 13 แห่ง ครอบคลุมเมืองในประเทศที่สำคัญ ได้แก่ กว่างโจว เซี่ยงไฮ้ โซล ซิดนีย์ ไทเป นิวยอร์ก ลอสแองเจลิส ปักกิ่ง ปารีส แฟรงก์เฟิร์ต โตเกียว สตอกโฮล์ม โอซากา และล่าสุดที่จะเปิดในประมาณเดือนตุลาคม 2555 นี้ คือ มุมไบ ประเทศอินเดีย เพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และชักจูงชาวต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ให้บริการด้านข้อมูล และการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการลงทุน

สุทธิเกตตี์ ทัดพิทักษ์กุล

บีโอไอ กับการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือบีโอไอ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2509 จนถึงปัจจุบัน มีอายุได้ 46 ปีแล้ว การก่อตั้งบีโอไอมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศไทย โดยการใช้เครื่องมือที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเป็นเครื่องมือที่ให้สิทธิและประโยชน์แก่นักลงทุนไทย และต่างชาติที่มีการลงทุนในประเทศไทย

ในช่วง 46 ปีนับจากการก่อตั้ง บีโอไอได้ให้การส่งเสริมการลงทุนไปไม่น้อยกว่า 30,000 โครงการ ซึ่งนอกเหนือจากเม็ดเงินลงทุนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยแล้ว ยังมีผลต่างๆ ตามมาอีกมาก เช่น การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น การขยายตัวของอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ อาทิ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมขนส่ง ฯลฯ บีโอไอจึงมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการลงทุนให้แก่ประเทศไทย

นอกจากมาตรการด้านสิทธิประโยชน์ ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจในการลงทุนตามปกติแล้ว ในยามที่เศรษฐกิจไทยเผชิญกับวิกฤติการณ์ โดยเฉพาะในช่วงตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ที่มีปัญหาเกิดขึ้นเป็นระยะๆ ทั้งที่เกิดจากสาเหตุภายใน และเป็นผลสืบเนื่องจากปัจจัยภายนอก บีโอไอได้ดำเนินนโยบายและมาตรการพิเศษในช่วงดังกล่าว เพื่อประคับประคองและกระตุ้นการลงทุน เป็นการช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจไทยในยามไม่ปกติ

ผู้เขียน จึงขอย้อนระลึกความทรงจำที่ผ่านมาไม่นานนัก ถึงนโยบายพิเศษที่สำคัญของบีโอไอ ซึ่งได้ออกมาช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในช่วง 15 ปีหลังนี้ว่ามีอะไรบ้าง และผลลัพธ์ที่ได้เป็นอย่างไร รวมถึงนโยบายบางอย่าง ที่ออกมาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในช่วงดังกล่าว

มาตรการบรรเทาวิกฤติต้มยำกุ้งปี 2540 – 2544 ยืดหยุ่น ผ่อนคลาย และปรับเปลี่ยนให้เกิดความชัดเจน

วิกฤติต้มยำกุ้งเป็นวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี 2540 จุดเริ่มของวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เมื่อรัฐบาลในสมัยนั้น ได้ประกาศลอยตัวค่าเงินบาท ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวทันที จากเดิมประมาณ 25.60 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐฯ เป็น 28.75 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐฯ ในเวลาเพียง 24 ชั่วโมง และค่าเงินบาทอ่อนลงตามลำดับ ในช่วงต่ำสุดเคยตกลงถึง 55 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐฯ

> *“มาตรการ 9 ประกาศที่ออกมา วัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงในช่วงนั้น และเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน”*

วิกฤติเศรษฐกิจครั้งนั้น นอกจากทำให้ธุรกิจเอกชน เช่น อสังหาริมทรัพย์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง สถาบันการเงิน ธนาคาร ธุรกิจการพิมพ์การโฆษณา ถูกกระทบอย่างรุนแรง หลายแห่งต้องปิดกิจการ หลายแห่งมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก พนักงานถูกปลดออกจากงาน และรัฐบาลถูกกดดันให้ลาออก นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเนื่องให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลี ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ รัสเซีย และประเทศอื่นๆ มากบ้างน้อยบ้าง

ในช่วงเวลานั้น บีโอไอได้มีมาตรการออกมาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุน และดึงเม็ดเงินจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยให้มากที่สุด รวมถึงการปรับหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงเวลานั้นด้วย

นโยบายที่สำคัญที่ออกมาในช่วงปี 2540 – 2544 มีดังนี้

1. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ป.10/2540 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนในภาวะการณ์ปัจจุบัน (ปี 2540) วัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง และเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยมีสาระสำคัญคือ
   - อนุญาตให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมฯ เดิมที่ตั้งอยู่ในเขต 1 และ 2 สามารถขยายกิจการในที่ตั้งเดิมได้ แม้ว่าในประเภทกิจการนั้น ได้มีการตั้งเงื่อนไขประเภทว่า จะต้องตั้งเฉพาะเขต 3 ก็ตามโดยจะต้องเป็นโครงการที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เช่น มีการส่งออกสูง หรือมีการจ้างงานเพิ่ม
   - ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบ โดยไม่กำหนดเงื่อนไขส่งออกขั้นต่ำ
   - ผ่อนผันหลักเกณฑ์การร่วมทุนในสมัยนั้น โดยอนุญาตให้โครงการที่ดำเนินการแล้วในเขต 1 หรือ 2 สามารถมีต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือทั้งสิ้นได้
2. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ป.11/2540 เรื่อง หลักเกณฑ์การส่งเสริมกิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร วัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และเร่งรัดการลงทุนเพื่อการส่งออกที่ใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก โดยกำหนดให้กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร โดยให้การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและให้ตั้งโรงงานได้ทุกเขต
3. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ป.12/2540 เรื่อง การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรสำหรับโครงการที่ตั้งอยู่ในเขต 1 หรือ 2 โดยกำหนดให้กิจการ 61 ประเภท เช่น กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก หรือการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรได้ แม้จะมีที่ตั้งในเขต 1 หรือ 2 ก็ตาม

   ทั้งนี้ มีข้อสังเกตที่อาจจะลืมไปบ้างแล้วคือ ในปี 2540 บีโอไอยังมีการกำหนดว่า บางประเภทกิจการจะต้องตั้งอยู่ในเขต 3 เท่านั้น จึงจะสามารถขอรับการส่งเสริมฯ ได้ ดังนั้น 3 ประกาศที่ออกมาในปี 2540 วัตถุประสงค์ เพื่อยืดหยุ่นให้เกิดการลงทุนในเขต 1 และ 2 มากขึ้นในช่วงเวลาวิกฤติเศรษฐกิจ

   อย่างไรก็ตาม วิกฤติเศรษฐกิจในครั้งนั้น เป็นวิกฤติใหญ่และลุกลามไปทั่วโลก บีโอไอยังต้องออกมาตรการกระตุ้นตามมาอีก ได้แก่
4. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2541 และ 2/2541 เรื่อง การให้การส่งเสริมแก่กิจการที่ประกอบการอยู่เดิม ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 36 (1) และ (2) วัตถุประสงค์ เพื่อเร่งรัดการส่งออกและช่วยเหลือผู้ประกอบการส่งออก แก้ไขปัญหาสภาพคล่องในด้านการจัดหาวัตถุดิบจากต่างประเทศ ซึ่งนโยบายนี้ถือว่าเป็นนโยบายแรกๆ ที่บีโอไอเปิดให้การส่งเสริมฯ แก่ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการอยู่แล้ว ซึ่งภายหลังวิกฤติต้มยำกุ้งได้ผ่านพ้นไป มาตรการนี้ก็ยังมีการใช้อยู่เป็นระยะ เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องให้แก่ผู้ส่งออกจนถึงปัจจุบัน
5. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ป. 9/2541 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ มาตรการนี้ออกมาเพื่อช่วยเร่งฟื้นฟูระบบผลิตการค้า และการลงทุนในสาขาต่างๆ ที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการผ่อนผันให้ตั้งโรงงานในพื้นที่เขต 1 หรือ 2 ได้ รวมทั้งอนุญาตให้นำเข้าเครื่องจักร เพื่อมาทดแทนเครื่องจักรเดิมได้ด้วย แต่จะต้องมีเงื่อนไขจะต้องส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

นอกจากนั้น หากโครงการใดมีการขยายกิจการในที่ตั้งเดิม แต่สามารถผลิตและส่งออกได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือ มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ก็สามารถรับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้เพิ่มเติมได้ แม้ว่าประเภทกิจการที่ขยายกิจการนั้น มีเงื่อนไขกำหนดด้านที่ตั้งก็ตาม

ในปี 2543 และปี 2544 มีการออกนโยบายที่สำคัญออกมา ซึ่งถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การให้การส่งเสริม และวิธีการให้สิทธิประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลอย่างชัดเจนที่สุด นั่นคือ

6. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 เรื่อง หลักเกณฑ์และนโยบายส่งเสริมการลงทุน ที่มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศในเวลานั้น รวมถึงนโยบายส่งเสริมการลงทุนเดิมได้ใช้มาเป็นเวลานานมากกว่า 5 ปี แม้ประสบความสำเร็จด้วยดี แต่วิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ตั้งแต่กลางปี 2540 เป็นต้นมา ได้ส่งผลต่อเศรษฐกิจของไทย ทำให้การเก็บภาษีอากรต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ และมีหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาล รวมทั้งสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของโลกได้เปลี่ยนแปลงด้วย

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงมีการปรับหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการใหม่หลายประการ เช่น การปรับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น จากเดิม 4 ต่อ 1 เป็น 3 ต่อ 1 การกำหนดอุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ การปรับหลักเกณฑ์การขอรับการส่งเสริมฯ โยกย้ายสถานประกอบการ และการปรับสถานภาพจังหวัดระยอง และภูเก็ต จาก เขต 3 มาเป็น เขต 2 เป็นต้น ซึ่งประกาศดังกล่าวนี้ ยังมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

ในปี 2544 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยการแก้ไขสิ่งที่เป็นสาระสำคัญที่สุด คือ การใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งแต่เดิมทุกโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแบบไม่จำกัดวงเงิน แต่ภายหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจจึงได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยกำหนดให้โครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ นอกจากจะได้รับการยกเว้นภาษีตามจำนวนเวลาตามเขตที่ตั้งแล้ว จะให้กำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 หรือเท่ากับเงินลงทุนของโครงการโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ทั้งนี้ บีโอไอได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว ดังนี้

7. ประกาศสำนักงานที่ ป.4/2544 เรื่อง กำหนดวิธีการรายงานผลการดำเนินการก่อนใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
8. ประกาศสำนักงานที่ ป.5/2544 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับผู้สอบบัญชี
9. ประกาศสำนักงานที่ ป.12/2544 เรื่อง การกำหนดสัดส่วนหลักเกณฑ์ และวิธีการคำนวณการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

มาตรการที่ออกมาในช่วงปี 2540 - 2544 วัตถุประสงค์หลักของบีโอไอในช่วงเวลานั้น เพื่อต้องการฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง และเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในช่วงแรก หลังจากนั้นเมื่อภาวะวิกฤติต้มยำกุ้งได้คลี่คลายลง บีโอไอได้มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย และเพื่อให้การเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้วางไว้ โดยการกำหนดวงเงินการยกเว้นภาษีเงินได้ให้ชัดเจน

มาตรการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเทศไทยในช่วงปี 2545 – 2549 อาจถือได้ว่าเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจได้คลี่คลาย และเป็นช่วงที่การเมืองของไทยสงบนิ่งมากที่สุด

> *"ในช่วง 5 ปีนี้ จึงถือว่าเป็นช่วงที่บีโอไอได้มีมาตรการพิเศษออกมา เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสร้างนวัตกรรม"*

ดังนั้น ในช่วง 5 ปีนี้ จึงถือว่าเป็นช่วงที่บีโอไอได้มีมาตรการพิเศษออกมา เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสร้างนวัตกรรม ซึ่งต่างจากในช่วงปี 2540 – 2544 ที่บีโอไอออกมาตรการมาเพื่อเน้นช่วยเหลือนักลงทุนที่มีปัญหาในช่วงวิกฤตต้มยำกุ้ง ประกาศ หรือนโยบายที่สำคัญที่ออกมาในช่วงนั้นมีหลายนโยบาย เช่น

- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2545 เรื่อง การยกเลิกเงื่อนไขเขตที่ตั้ง เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักลงทุน สามารถตั้งโรงงานได้ทุกเขตที่ตั้ง ยกเว้นบางประเภทเท่านั้นที่ต้องตั้งในเงื่อนไขที่กำหนดเป็นการเฉพาะ เช่น ฟอกย้อม ต้องตั้งในเขตอุตสาหกรรมที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด เพื่อดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นกรณีพิเศษ
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 6/2546 เรื่อง มาตรการส่งเสริม SMEs โดยกำหนดให้เงินลงทุนขั้นต่ำเริ่มต้นที่ห้าแสนบาท
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2547 6/2547 และ 3/2549 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม หรือ ที่นิยมเรียกว่า นโยบาย STI ซึ่งนโยบายนี้ออกมาเพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมฯ มีการทำวิจัยพัฒนาหรือสนับสนุนการวิจัยพัฒนามากขึ้น ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และยังคงใช้นโยบายนี้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน
- ประกาศสำนักงานที่ ป.1/2548 เรื่อง การขยายเวลานำเข้าเครื่องจักร และเปิดดำเนินการ ภายหลังประกาศนี้ออกมา ได้ช่วยผ่อนคลายให้ผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมฯ มีเวลาในการดำเนินการมากขึ้น

นอกจากนั้น ในช่วงปี 2545 – 2549 ได้มีประกาศเพิ่มประเภทกิจการออกมาใหม่เป็นจำนวนมาก เช่น กิจการสร้างภาพยนตร์ นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการพิมพ์ นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องประดับและอัญมณี กิจการ Call Center การส่งเสริมการผลิตยาแผนปัจจุบัน รวมถึงนโยบายรถยนต์ประหยัดพลังงาน หรือที่เรียกว่า อีโคคาร์ เป็นต้น รวมทั้งในช่วง 5 ปีนี้ ได้มีการปรับปรุงการทำงานของบีโอไอใหม่หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการอนุมัติบัญชีรายการเครื่องจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การอนุญาตให้เอกชนเข้าร่วมเป็นผู้ตรวจสอบส่วนสูญเสีย

มาตรการผ่อนคลายปัญหาปี 2550 – 2555

ในช่วง 5 ปีหลังนี้ ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤติต่างๆ มากมายที่มาในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาวิกฤติด้านการเมือง ตั้งแต่ปลายปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จนก่อให้เกิดกรณี 76 โครงการมาบตาพุด ปัญหาด้านพลังงานและการแข็งค่าของเงินบาทเมื่อปี 2551 – 2553 หรือปัญหาที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นมา คือ ปัญหาอุทกภัยเมื่อปลายปี 2554

อย่างไรก็ตาม บีโอไอในฐานะของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน ก็ได้มีมาตรการออกมาเพื่อช่วยเหลือนักลงทุนที่ประสบปัญหาต่างๆ ในช่วงปี 2550 – 2555 ดังนี้

มาตรการอันเนื่องจากความไม่สงบทางการเมือง

จากเหตุการณ์รัฐประหาร เมื่อเดือนกันยายน 2549 เรื่อยมาจนถึงเหตุการณ์ปิดสนามบินสุวรรณภูมิ เมื่อปี 2551 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองเดือนเมษายน 2552 และ 2553 รวมถึงเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลต่อภาพลักษณ์การลงทุนของไทย ทำให้บีโอไอต้องออกมาตรการเพื่อส่งเสริม และฟื้นฟูภาพลักษณ์การลงทุน ดังนี้

- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2550 และ 8/2552 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อต้องการส่งเสริมและชักจูงให้เกิดการลงทุนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา นราธิวาส และปัตตานี เพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของประเทศ
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2551 เรื่อง มาตรการพิเศษเพื่อเร่งรัดการลงทุนในปีแห่งการลงทุน 2551 -2552
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2553 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุน SMEs โดยเป็นการแก้ไขเงื่อนไขเดิม เพิ่มประเภทกิจการให้การส่งเสริมเป็น 57 ประเภท และอนุญาตให้ใช้เครื่องจักรใช้แล้วในประเทศ มูลค่าไม่เกิน 10 ล้านบาท แต่ต้องเป็นโครงการที่มีหุ้นไทยข้างมาก เงินลงทุนไม่เกิน 80 ล้านบาท และมีสินทรัพย์ไม่เกิน 200 ล้านบาท
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2553 เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่เน้นการส่งเสริมการลงทุนใน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มกิจการเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานหรือพลังงานทดแทน กลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และกลุ่มกิจการผลิตวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สำหรับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้เริ่มประกาศใช้เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2553 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ซึ่งปัจจุบันยังสามารถยื่นขอรับการส่งเสริมฯ ตามมาตรการนี้ได้

แต่หากพิจารณาจำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ ตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่าตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2553 จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2555 มีจำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 310 โครงการ เงินลงทุนสูงถึง 165,000 ล้านบาท

มาตรการอันเนื่องจากปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ในปี 2552 ได้เกิดเหตุการณ์ที่สร้างความตกใจให้กับนักลงทุนในไทยเป็นอย่างมาก คือ เหตุการณ์ที่ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการชั่วคราวของ 76 โครงการที่มีที่ตั้งในอำเภอมาบตาพุด จังหวัดระยอง เนื่องจากหน่วยงานรัฐที่ออกใบอนุญาตให้ 76 โครงการดังกล่าว ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 67 วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญปี 2550

> *“ภายหลังมีคำสั่งศาล หน่วยงานรัฐหลายหน่วยงาน ต้องกลับมาพิจารณาแนวทางปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งหาแนวทาง ช่วยเหลือผู้ประกอบการ ซึ่งบีโอไอรับเป็นหน่วยงานหลัก ในการตั้งคณะทำงาน มาตรา 67 วรรคสองขึ้น”*

ภายหลังมีคำสั่งศาล ทำให้หน่วยงานรัฐหลายหน่วยงานต้องกลับมาพิจารณาแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่เคยปฏิบัติกันมา รวมทั้งหาแนวทางช่วยเหลือผู้ประกอบการที่เสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งบีโอไอรับเป็นหน่วยงานหลักในการตั้งคณะทำงานมาตรา 67 วรรคสองขึ้น โดยได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งให้ศาลปกครองกลางพิจารณา จนกระทั่งมีคำสั่งศาลปกครองกลางออกมาให้ผู้ประกอบการส่วนมากดำเนินการต่อได้ และดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตบางราย

ภายหลังวิกฤติมาบตาพุดได้จบลง บีโอไอได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และคำนึงถึงว่าในอนาคตการดำเนินการต่างๆ ต้องมีความสมดุลกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงได้นำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พิจารณาเรื่องแนวทางส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดระยอง ซึ่งคณะ

กรรมการส่งเสริมการลงทุนได้เห็นชอบตามแนวทางที่บีโอไอนำเสนอ และดำเนินการออกมาเป็นประกาศสำนักงานที่ ป.1/2554 เรื่อง นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง ที่มีการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย การกำหนดแนวทางปฏิบัติป้องกันสิ่งแวดล้อม ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

มาตรการอันเนื่องจากปัญหาด้านพลังงานและการแข็งค่าของเงินบาท

ในช่วงปี 2551 – 2553 ประเทศไทยประสบปัญหาเรื่องพลังงาน และการแข็งค่าของเงินบาท ก่อให้เกิดปัญหากับผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ในช่วงปี 2552 ถึงปัจจุบัน บีโอไอจึงได้มีมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการเดิมอยู่แล้ว มายื่นขอรับการส่งเสริมฯ ได้ ซึ่งแตกต่างจากการขอรับการส่งเสริมฯ ทั่วไปที่จะต้องมีการลงทุนใหม่

> *"การปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรของโครงการที่อนุมัติไปแล้ว จะช่วยลดการใช้พลังงานได้ถึงปีละประมาณ 1,700 ล้านบาท"*

มาตรการพิเศษข้างต้นมีข้อกำหนด คือ ผู้ประกอบการที่สนใจขอรับการส่งเสริมฯ จะต้องมีการลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรในด้านใดด้านหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ด้านแรก คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรเพื่อการประหยัดพลังงาน หรือการนำพลังงานทดแทนมาใช้ในกิจการ หรือการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยสิทธิประโยชน์หลักๆ ที่ให้ตามมาตรการพิเศษนี้ คือ ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นเวลา 3 ปี มูลค่าไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าการลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน หากเป็นการลงทุนปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรเพื่อประหยัดพลังงาน หรือนำพลังงานทดแทนมาใช้ในกิจการหรือได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นเวลา 8 ปี มูลค่าไม่เกินร้อยละ 100 ของมูลค่าการลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน หากเป็นการลงทุนปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องยื่นขอรับการส่งเสริมฯ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2555

ด้านที่สอง คือ การปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรเพื่อลดต้นทุนการผลิต อัตราการได้มา หรือ Yield ดีขึ้น เช่น ลดการสูญเสียวัตถุดิบ การลดเวลาที่ใช้ต่อหน่วยการผลิต และตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตเชิงมูลค่า หรือตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของเครื่องจักรดีขึ้น โดยสิทธิประโยชน์หลักๆ ที่ให้ตามมาตรการพิเศษนี้ คือ ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นเวลา 3 ปี มูลค่าไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าการลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน โดยจะต้องยื่นการขอรับการส่งเสริมฯ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2555

มาตรการพิเศษทั้ง 2 มาตรการนี้ ถือว่าเป็นมาตรการที่บีโอไอช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนเครื่องจักรเพื่อประหยัดพลังงาน หรือลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือนำเครื่องจักรระบบอัตโนมัติมาใช้เพื่อลดการใช้แรงงานที่เป็นปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันด้วย

จากการประกาศใช้มาตรการการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเพื่อการประหยัดพลังงาน หรือการนำพลังงานทดแทนมาใช้ในกิจการ หรือการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏว่า ตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2552 ซึ่งเป็นวันที่มีผลบังคับใช้สำหรับมาตรการพิเศษนี้ ต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ 20 กรกฎาคม 2555 ที่เพิ่งผ่านไป ปรากฏว่ามีผู้ยื่นขอรับการส่งเสริมฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น 90 โครงการ โดยมีเงินลงทุนรวมที่แจ้งในเบื้องต้น 19,550 ล้านบาท ซึ่งมูลค่าดังกล่าวนับว่าไม่น้อยเลย เมื่อมองว่าเป็นมูลค่าเงินลงทุนที่ต้องการทำให้โลกสดใสและน่าอยู่ขึ้น ซึ่งอุตสาหกรรมที่ให้ความสนใจในมาตรการประหยัดพลังงาน หรือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมนี้มากที่สุด คือ กิจการหมวดอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก โดยกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ มีโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมฯ รวม 35 โครงการ ไม่ว่าจะเป็นโรงงานปิโตรเคมี โรงงานกระดาษ หรือแม้กระทั่งโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 8,998.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 46 ของมูลค่าการลงทุนรวมในมาตรการพิเศษนี้

ทั้งนี้ จากการประเมินผลของโครงการที่ได้รับอนุมัติตามมาตรการประหยัดพลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พบว่ามีรายละเอียด ดังนี้

- การประหยัดพลังงาน พบว่าการปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรของโครงการที่อนุมัติไปแล้ว จะช่วยลดการใช้พลังงานได้ถึงปีละประมาณ 1,700 ล้านบาท
- การใช้พลังงานทดแทน มีการติดตั้งเครื่องจักรเพื่อใช้พลังงานทางเลือกที่หลากหลายมากขึ้น เช่น พลังงานชีวมวล พลังงานชีวภาพ หรือก๊าซธรรมชาติ ซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาใช้ทดแทนน้ำมันเตา
- การลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า การปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักรของโครงการที่อนุมัติไปแล้ว จะช่วยลดการปล่อยมลพิษต่างๆ มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การลดก๊าซที่มีผลต่อระบบสุขภาพทางเดินหายใจ โดยสามารถลดการระบาย ลดการระบายก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ลงได้ 18,926 ตันต่อปี ลดการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ลงได้อีก 578 ตันต่อปี และลดการระบายสารประกอบอินทรีย์หรือที่เรียกว่า VOCs ได้อีก 3,794 ตันต่อปี นอกจากนั้น ยังช่วยเพิ่มคุณภาพน้ำทิ้ง และลดปริมาณการระบายน้ำได้สูงถึง 5.5 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปีด้วย

สำหรับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจากการแข็งค่าของเงินบาท ผลสรุปการยื่นขอรับการส่งเสริมฯ ตามมาตรการนี้ ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2553 ซึ่งเป็นวันที่ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 3/2554 มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2554 ที่เป็นวันสิ้นสุดการยื่นขอรับการส่งเสริมฯ ปรากฏว่ามีผู้ยื่นขอรับการส่งเสริมฯ รวม 35 โครงการ มูลค่าการลงทุน 5,222.20 ล้านบาท โดยกิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมฯ มากที่สุด เป็นกิจการผลิตเครื่องจักรและชิ้นส่วนโลหะ โดยเมื่อมีการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรแล้ว จะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพลดต้นทุนการผลิตได้ประมาณร้อยละ 10 เพิ่ม Yield ได้ประมาณร้อยละ 15 นอกจากนั้นยังช่วยลดการใช้แรงงาน โดยการนำเครื่องจักรระบบ Automation มาใช้ในโครงการ ได้ประมาณร้อยละ 7 ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการขาดแคลนแรงงานในขณะนี้

มาตรการหลังวิกฤติอุทกภัยปี 2554

ประเทศไทยได้ประสบวิกฤติอุทกภัย เมื่อเดือนตุลาคม 2554 พื้นที่ที่มีผลกระทบหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีจำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ มีความเสียหายประมาณ 1,736 โครงการ มูลค่าการลงทุนหลายแสนล้านบาท

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีมาตรการเพื่อช่วยเหลือนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยแบ่งแผนมาตรการออกเป็น 3 ระยะ รายละเอียด ดังนี้

- ระยะเฉพาะหน้า เป็นการกู้ภัย (Rescue) เป็นมาตรการช่วยเหลืออุตสาหกรรมในช่วงเผชิญกับวิกฤติ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตชิ้นส่วนหรือผลิตภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง ลดผลกระทบต่อ Supply Chain ได้แก่ มาตรการอนุมัติอนุญาตต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการในช่วงอุทกภัยเพื่อลดความเสียหาย เช่น อนุญาตย้ายเครื่องจักรและวัตถุดิบ ผ่อนผันกรรมวิธีการผลิต อนุญาตให้ตัดบัญชีเครื่องจักรและวัตถุดิบเป็นกรณีพิเศษ ฯลฯ มาตรการช่วยเหลือเพื่อลดภาระภาษีอากร มาตรการตัดบัญชีวัตถุดิบและเครื่องจักรที่เสียหายโดยไม่มีภาระภาษีอากร เพื่อลดภาระทางการเงิน ทั้งกรณีที่มีเศษซากหรือไม่
- ระยะสั้น เป็นการฟื้นฟู (Restore) เป็นมาตรการช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อฟื้นฟูให้โรงงานกลับมาผลิตได้อีกครั้งหนึ่งโดยเร็ว ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้เห็นชอบในมาตรการด้านภาษีอากรเพื่อฟื้นฟูการลงทุนจากวิกฤติอุทกภัย รวมทั้งขยายเวลายกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรที่นำเข้ามาทดแทนที่เสียหายจากอุทกภัย ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2555 พร้อมปรับหลักเกณฑ์เพิ่มกำลังการผลิตจากเดิมได้ตามกำลังการผลิตจริงของเครื่องจักรที่นำมาทดแทน อำนวยความสะดวกด้านวีซ่าและ

ใบอนุญาตทำงานของผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเพื่อมาฟื้นฟูโรงงาน

- ระยะยาว เป็นการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ (Rebuild) เป็นมาตรการเพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้น โดยเป็นมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อสนับสนุนให้นิคมและเขตอุตสาหกรรมลงทุนในระบบป้องกันอุทกภัย ซึ่งมีการเงื่อนไข ต้องดำเนินการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันอุทกภัย และต้องกำหนดอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการอย่างเป็นธรรม

สำหรับความคืบหน้าที่บีโอไอได้ดำเนินการไปแล้ว จนถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2555 ได้แก่

- การอนุมัติยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรที่นำเข้ามาทดแทนเครื่องจักรที่เสียหายจากอุทกภัย สำหรับผู้ที่ได้รับการส่งเสริมฯ ซึ่งมีมูลค่าเครื่องจักรที่นำเข้ามาทดแทน รวมประมาณ 107,202 ล้านบาท
- มาตรการด้านภาษีอากรเพื่อฟื้นฟูการลงทุนจากวิกฤติอุทกภัย เพื่อช่วยเหลือให้มีการลงทุนเพื่อฟื้นฟูกิจการเดิม โดยมีสาระสำคัญของมาตรการแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีมีการลงทุนในจังหวัดเดิมที่ประสบอุทกภัย จะให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นสัดส่วนร้อยละ 150 ของเงินลงทุน รวมกับจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คงเหลืออยู่ของแต่ละโครงการ แต่หากย้ายไปลงทุนในจังหวัดอื่น ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นสัดส่วนร้อยละ 100 ของเงินลงทุนรวมกับจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คงเหลือของแต่ละโครงการ
2. กรณีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ อยู่เดิมได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เลือกรับสิทธิและประโยชน์ จะสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ดังนี้

(1) ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ข้อ 1 หรือ

(2) ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมจากสิทธิและประโยชน์ที่เหลืออยู่เดิมอีกไม่เกิน 3 ปี แต่รวมแล้วไม่เกิน 8 ปี และหากโครงการเดิมยังเหลือระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่า 5 ปี ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม ดังนี้

(ก) กรณีสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเดิมเหลืออยู่มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 6 ปี ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 อีก 2 ปี

(ข) กรณีสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเดิมเหลืออยู่มากกว่า 6 ปี แต่ไม่เกิน 7 ปี ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 อีก 4 ปี

(ค) กรณีสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเดิมเหลืออยู่มากกว่า 7 ปี ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 อีก 5 ปี

โดยตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2554 ซึ่งเป็นวันที่มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2555 มีโครงการได้รับการอนุมัติแล้วรวม 40 โครงการ มูลค่าการลงทุนรวม 17,652.2 ล้านบาท

- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2555 เรื่อง มาตรการเพิ่มเติมด้านภาษีอากรเพื่อฟื้นฟูการลงทุนจากวิกฤติอุทกภัย ประกาศ ณ วันที่ 23 เมษายน 2555 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2555) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. หากมีการลงทุนเพื่อขยายกิจการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี สัดส่วนร้อยละ 150 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน
2. หากมีการลงทุนเพื่อขยายกิจการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี สัดส่วนร้อยละ 150 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน และได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 3 ปี

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2555 จนถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2555 ได้อนุมัติโครงการตามประกาศนี้รวม 4 โครงการ มูลค่าการลงทุน 7,853 ล้านบาท

ทั้งหมดนี้ได้ประมวลจากข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา 15 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งจะเห็นว่าไม่ว่าจะเกิดปัญหาอะไรในประเทศไทย เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม การขาดแคลนพลังงาน หรือแม้กระทั่งภัยธรรมชาติ บีโอไอก็ไม่ทอดทิ้งผู้ประกอบการ โดยได้ออกมาตรการพิเศษเพื่อช่วยเหลือนักลงทุน ทั้งที่ได้รับการส่งเสริมฯ และไม่ได้รับการส่งเสริมฯ ในบางส่วน

ตลอด 46 ปีที่ผ่านมา บีโอไอได้พิสูจน์แล้วว่าได้ยืนอยู่ข้างผู้ประกอบการและพร้อมที่จะช่วยเหลือ และสนับสนุนด้านต่างๆ ดังนั้น ในอนาคตหากประเทศไทยมีวิกฤติ หรือมีปัญหาด้านใดเกิดขึ้นอีก บีโอไอพร้อมจะดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการต่อไปไม่ว่าจะเผชิญอุปสรรคใดๆ ก็ตาม เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพลิกฟื้นการดำเนินธุรกิจต่อไปได้ และให้สมกับวิสัยทัศน์ของบีโอไอ คือ **“มิตรแท้ เพื่อการลงทุนที่ยั่งยืน : Your Partner for Sustainable Investment”**

46 ปีบีโอไอ

สุทธิเกตติ์ ทัดพิทักษ์กุล

บีโอไอกับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีของไทย เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อประมาณปี 2514 โดย บริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ หรือ ทีพีซี เป็นผู้ผลิตเม็ดพลาสติกพีวีซีรายแรกในประเทศ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากบีโอไอ

หลังจากนั้น มีผู้สนใจเข้ามาลงทุนในกิจการปิโตรเคมีมากขึ้น เช่น กลุ่มทีพีไอ ของนายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ จนกระทั่งมีการขุดพบก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย รัฐบาลไทยในยุคนั้นประมาณปี 2528 จึงได้มีโครงการแผนพัฒนา “แผนแม่บทการจัดตั้งอุตสาหกรรมปิโตรเคมี” หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า โครงการ NPC 1 ขึ้น เพื่อต้องการนำก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย มาแยกให้ได้ก๊าซที่มีคุณสมบัติ และมีมูลค่าทางอุตสาหกรรม เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

โครงการ NPC 1 เริ่มขึ้น โดยมี 5 บริษัท ที่ก่อตั้งขึ้นและขอรับการส่งเสริมฯ การผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี คือ บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ ลงทุนผลิตอีเทน โพรเพน บริษัท ทีพีซี ผลิตเม็ดพลาสติกพีวีซี ทีพีไอ และเครือซิเมนต์ไทย ผลิตเม็ดพลาสติก PE ของโรงงานทีพีไอ และบริษัท เอชเอ็มซี ผลิตพลาสติก PP ทั้ง 5 โครงการนี้ มีมูลค่าการลงทุนในขณะนั้นรวมประมาณ 30,000 ล้านบาท โดยได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ในปี 2533

ภายหลังที่โครงการ NPC 1 ได้เกิดขึ้นแล้ว รัฐบาลในสมัยนั้น เห็นว่าควรจะมีการกระจายความเสี่ยงด้านวัตถุดิบ โดยไม่ควรจะให้อุตสาหกรรมปิโตรเคมีของไทย ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากสายก๊าซธรรมชาติที่เรียกว่า สายโอเลฟินส์เพียงอย่างเดียว ควรจะกระจายไปใช้วัตถุดิบปิโตรเคมีอื่น ได้แก่ สายอะโรเมติกส์ด้วย จึงเป็นที่มาของการเกิดโครงการอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 2 หรือ NPC 2 ขึ้น

ในช่วงกลางปี 2530 คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้เริ่มจัดทำนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 2 ซึ่งดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเสร็จสิ้นในเดือนมกราคม 2531 โดยโครงการ NPC 2 เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอย่างเต็มรูปแบบ ประกอบด้วย อุตสาหกรรมทั้งกลุ่มโอเลฟินส์ และอะโรเมติกส์ 13 โครงการ มีผลิตภัณฑ์หลักรวม 15 ชนิด โดยทุกโครงการได้รับการส่งเสริมฯ จากบีโอไอ ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 80,000 ล้านบาท

> *“รัฐบาลในสมัยนั้น มอบหมายให้บีโอไอ เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ผู้ประกอบการสำหรับอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีขั้นกลาง และขั้นปลาย”*

โครงการ NPC 2 ถือว่าเป็นโครงการที่บีโอไอมีบทบาทเป็นอย่างมาก เนื่องจากรัฐบาลในสมัยนั้น มอบหมายให้บีโอไอเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ สำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นกลางและขั้นปลาย ส่วนอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นต้น (UPSTREAM) รัฐบาลมอบหมายให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในขณะนั้น เป็น

แกนนำในการจัดตั้งหน่วยผลิตขั้นต้น

ทีมงานของบีโอไอ จึงต้องมีการศึกษาข้อมูลของผู้รับการส่งเสริมฯ อย่างละเอียดถี่ถ้วน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการเงิน ด้านเทคโนโลยีการผลิต รวมไปถึงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมด้วย จนได้บริษัทที่ขอรับการส่งเสริมฯ ในผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่เลือก เช่น บริษัท วีนิไทย ขอรับการส่งเสริมฯ ผลิตเม็ดพลาสติกพีวีซี และบริษัท ไทยโพลีโพรไพลีน (กลุ่มซิเมนต์ไทย) ผลิตเม็ดพลาสติกพีพี เป็นต้น

หลังจากกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีนโยบายเปิดเสรีอุตสาหกรรมปิโตรเคมีตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันความลำบากใจในการเป็นผู้คัดเลือกโครงการของบีโอไอก็สิ้นสุดลง คงเหลือไว้แต่การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ เท่านั้น

ภายหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศ ปี 2540 ภาพรวมการยื่นขอรับการส่งเสริมฯ และมูลค่าการลงทุนในหมวดอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงถึงรากฐานอันแข็งแกร่งของแหล่งการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีและปิโตรเคมีที่สำคัญในภูมิภาคอาเซี่ยน ถึงแม้ว่าไทยและหลายประเทศจะประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจก็ตาม

นอกจากนั้น บีโอไอยังได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม จึงได้ประกาศนโยบายการส่งเสริมการลงทุน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และควบคุมการเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคตของพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งถือว่าเป็นเมืองหลวงของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีไทย

พลาสติกชีวภาพ คลื่นลูกใหม่ในอนาคต

ในช่วง 5 ปี นับจากนี้ ถือว่าเป็นภารกิจที่ท้าทายของบีโอไอ ทั้งนี้ บีโอไอเองได้มีนโยบายกระตุ้นการลงทุน และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจจะตามมาในอนาคต

กลุ่มพลาสติกชีวภาพเป็นกลุ่มที่บีโอไอกำลังจับตามองดูเป็นพิเศษ โดยถือว่าเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมคลื่นลูกใหม่ของประเทศไทยในอนาคต รวมทั้งความต้องการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพของตลาดโลก ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 อันเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม และการเอาจริงเอาจังของประเทศที่พัฒนาแล้ว ผนวกกับการพัฒนาเทคโนโลยีของพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพเป็นไปอย่างรวดเร็วและก้าวกระโดด

> *"ความต้องการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพของตลาดโลก ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30"*

ประเทศไทยจึงต้องการที่จะผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมพลาสติกทางชีวภาพ ซึ่งมีโอกาสก้าวไปถึงระดับผู้นำในภูมิภาค เนื่องด้วยความพร้อมของปัจจัยที่เกื้อหนุนทั้งในด้านวัตถุดิบ ประเทศไทยที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านวัตถุดิบชีวมวล (Biomass) หรือผลผลิตจากการเกษตร ได้แก่ มันสำปะหลัง และอ้อย ซึ่งสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า สามารถสร้างมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมในรูปแบบห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเทศไทยไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ แต่ในปัจจุบันได้มีอุตสาหกรรมรองรับที่เข้มแข็งอยู่ในบางช่วงแต่ยังไม่ครบวงจร ได้แก่ อุตสาหกรรมการแปรรูปมันสำปะหลัง เช่น แป้ง กลูโคสเหลว และกรดแล็กติก ตลอดจนมีอุตสาหกรรมพลาสติก เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำรองรับที่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพได้ทันที หากมีวัตถุดิบป้อนจากระดับต้นน้ำ

นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ที่มีศักยภาพในการสร้างเทคโนโลยีของตนเอง หรือสามารถรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจากต่างประเทศ

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีนโยบายที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันสำหรับหมวดอุตสาหกรรมเคมีดังนี้

- การเปิดประเภทให้การส่งเสริมผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco - Friendly Chemicals) และผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly Products) ซึ่งเป็นการเปิดประเภทให้การส่งเสริมฯ ตามแนวโน้มของสังคมโลกที่ตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยให้สิทธิประโยชน์สูงสุด คือ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี สำหรับผู้ประกอบการทุกเขตที่ตั้ง โดยหากยื่นขอรับการส่งเสริมฯ ในประเภทกิจการดังกล่าว ภายในปี 2555 จะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติม คือ ได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 อีก 5 ปี ภายหลังที่สิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี ไปแล้ว

- การให้การส่งเสริมกิจการเทคโนโลยีชีวภาพ (Bio-technology) โดยให้สิทธิประโยชน์สูงสุดคือ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี โดยไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับผู้ประกอบการทุกเขตที่ตั้ง

ในรอบครึ่งทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นว่า บีโอไอมีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งในส่วนของการส่งเสริม วางแผน รวมทั้งการป้องกันด้านสิ่งแวดล้อมด้วย

อย่างไรก็ตาม บีโอไอยังไม่หยุดนิ่ง และในอนาคตได้วางเป้าหมายที่จะให้การส่งเสริมฯ ให้เกิดเคมีภัณฑ์ และพลาสติกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นด้วย

สถาปนา พรหมบุญ

ภาวะอุตสาหกรรมอาหาร

อุตสาหกรรมการผลิตอาหารของไทยในช่วงปี 2550 เป็นต้นมา ถือว่ามีการเติบโตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามภาวะการเติบโตของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ถึงแม้ภาคธุรกิจของไทยจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ Hamburger Crisis หรือวิกฤติการเงิน Subprime ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่การผลิตอาหารกลับไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากอาหารยังเป็นสิ่งจำเป็นของผู้บริโภคชาวโลกทุกคน เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง อีกทั้งจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปีๆ ทำให้มีความต้องการอาหารเพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศยากจน จะมีค่าใช้จ่ายในการหาอาหารมาเพื่อบริโภค เป็นสัดส่วนถึงประมาณครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเลยทีเดียว

การส่งออกอาหารของโลกในปี 2554 มีมูลค่าประมาณ 1.3 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยสหภาพยุโรป (27 ประเทศ) เป็นผู้ส่งออกอาหารเป็นอันดับ 1 มีสัดส่วนถึงร้อยละ 41 ตามมาด้วยสหรัฐฯ ร้อยละ 11 และบราซิลร้อยละ 6 ส่วนประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารเป็นลำดับที่ 8 ของโลก สัดส่วนประมาณร้อยละ 3 มูลค่าประมาณ 32,100 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีสินค้าที่สำคัญหลายรายการที่ไทยอยู่ในระดับผู้นำในการส่งออกของโลก เช่น ข้าว กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ปลาทูน่ากระป๋องและแปรรูป ไก่แปรรูปปรุงสุกแช่แข็ง สับปะรดกระป๋อง น้ำตาล มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง เป็นต้น

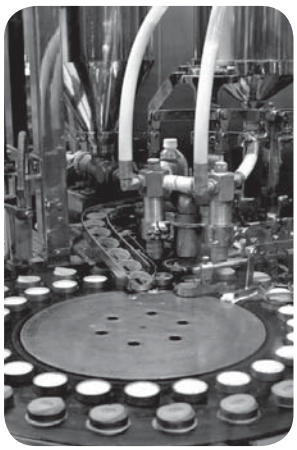

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกอาหาร แยกตามประเทศผู้ส่งออก ปี 2554

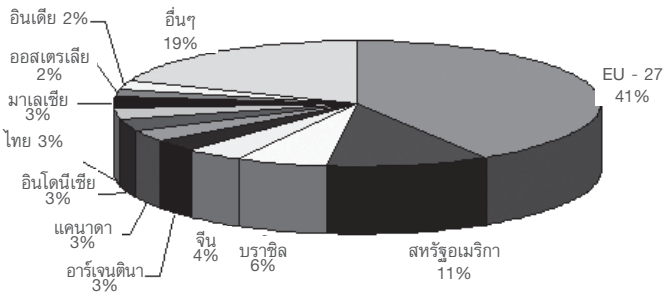

ที่มา : สถาบันอาหาร

> *"การส่งออกอาหารของโลก ในปี 2554 มีมูลค่าประมาณ 1.3 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยไทยเป็นผู้ส่งออกอาหาร เป็นลำดับที่ 8 ของโลก"*

สินค้าอาหารส่งออกที่สำคัญของไทย

ประเภท	ปี 2551		ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (พันล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (พันล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (พันล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (พันล้านบาท)
ข้าว	10,218	203	8,639	172	8,940	168	10,706	156
กุ้ง	359	84	399	93	428	101	393	110
น้ำตาลทราย	5,012	48	5,033	62	4,501	69	6,520	109
ทูน่ากระป๋อง/แปรรูป	506	65	535	57	589	59	576	69
ไก่และสัตว์ปีก	429	59	421	56	466	58	496	65
ผลไม้กระป๋องแปรรูป	977	37	848	32	846	34	967	40
มันสำปะหลัง	2,851	16	4,357	20	4,273	26	3,731	30
ผลไม้สด/แช่แข็ง/แห้ง	733	14	996	18	877	17	1,196	29
แป้งมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	1,287	15	1,818	17	1,764	25	1,918	29
อาหารสัตว์เลี้ยง	269	20	242	18	275	20	305	21
รวม	29,035	778	28,768	754	28,369	803	33,248	965

ที่มา : สถาบันอาหาร

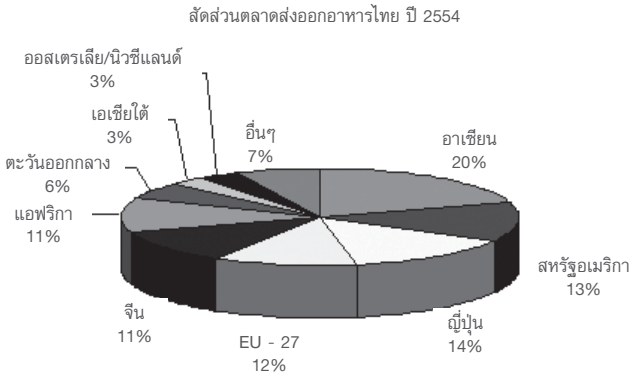

ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการผลิตอาหารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากในปี 2550 มีการผลิตอาหารรวม 25.9 ล้านตัน ได้เพิ่มขึ้นมาเป็น 33.6 ล้านตันในปี 2554 หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 29.7 หากจำแนกเป็นรายสาขาแล้ว จะพบว่ากลุ่มปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.8 กลุ่มประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 กลุ่มผักและผลไม้เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.4 กลุ่มน้ำมันพืชเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.2 กลุ่มผลิตภัณฑ์จากนมเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.4 กลุ่มธัญพืชและแป้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 กลุ่มอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 กลุ่มน้ำตาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.1 และกลุ่มบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.3 การเพิ่มขึ้นของทุกกลุ่มเหล่านี้ สะท้อนถึงความแข็งแกร่งในความเป็นประเทศผู้ผลิตอาหารของไทยได้เป็นอย่างดี

ปริมาณการผลิตอาหารที่สำคัญของไทย (หน่วย : ตัน)

ประเภท	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554p	ปี 2555f	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) 51/50	52/51	53/52	54/53	55/54
ปศุสัตว์	1,221,350.9	1,607,553.8	1,622,037.8	1,831,671.5	1,975,990.7	2,005,630.6	31.6	0.5	12.9	7.9	1.5
ประมง	944,004.7	959,422.3	958,710.0	1,026,590.5	988,629.4	1,013,345.2	1.6	-0.3	7.1	-3.7	2.5
ผักผลไม้	910,165.4	995,533.8	842,059.3	1,159,182.7	1,296,042.6	1,360,844.8	9.4	-17.4	37.7	11.8	5.0
น้ำมันพืช	1,461,971.8	1,691,973.1	1,506,385.7	1,632,068.4	1,917,295.9	2,013,160.7	15.7	-12.6	8.3	17.5	5.0
ผลิตภัณฑ์นม	1,081,907.2	1,006,069.7	1,097,945.1	1,616,049.1	1,474,367.2	1,562,829.3	-7.0	6.4	47.2	-8.8	6.0
ธัญพืชและแป้ง	2,130,723.7	1,967,055.5	2,311,696.8	2,415.345.1	2,404,304.5	2,488,455.2	-7.7	14.2	4.5	-0.5	3.5
อาหารสัตว์	7,007,387.7	7,188,802.4	7,081,246.9	7,547,036.6	7,871.161.4	8,264,719.5	2.6	8.2	6.6	4.3	5.0
น้ำตาล	11,015,703.6	11,937,207.7	11,706,315.2	10,557,747.4	15,433,877.9	14,662,184.0	8.4	-2.6	-9.8	46.2	-5.0
บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	169,688.4	162,201.3	175,880.4	218,937.9	234,761.9	246,500.0	-4.4	3.6	24.5	7.2	5.0
รวม	**25,942,903.5**	**27,515,819.5**	**27,302,277.4**	**28,004,629.2**	**33,596,431.6**	**33,617,669.1**	**6.1**	**0.7**	**2.6**	**20.0**	**0.1**
รวม (ไม่รวมน้ำตาล)	**14,927,199.9**	**15,578,611.8**	**15,595,962.1**	**17,446,881.8**	**18,162,553.7**	**18,955,485.1**	**4.4**	**3.4**	**11.9**	**4.1**	**4.4**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ปริมาณการจำหน่ายในประเทศผลิตภัณฑ์อาหารที่สำคัญของไทย (หน่วย : ตัน)

ประเภท	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554p	ปี 2555f	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) 51/50	52/51	53/52	54/53	55/54
ปศุสัตว์	951,509.7	1,205,195.7	1,251,464.6	1,402,957.5	1,422,158.5	1,450,601.7	25.0	3.8	12.1	1.4	2.0
ประมง	131,041.0	122,127.3	135,358.0	148,282.2	155,850.9	160,526.4	-7.1	10.8	9.5	5.1	3.0
ผักผลไม้	184,019.4	208,395.3	194,615.2	282,153.8	238,441.2	249,171.0	12.3	-6.6	45.0	-15.5	4.5
น้ำมันพืช	1,059,913.8	1,249,867.7	1,252,266.4	1,275,284.4	1,280,334.6	1,357,154.7	14.7	0.2	1.8	0.4	6.0
ผลิตภัณฑ์นม	954,899.0	922,222.7	1,023,117.9	1,483,971.7	1,356,462.8	1,464,979.8	-5.9	10.9	45.0	-8.6	8.0
ธัญพืชและแป้ง	1,206,676.5	1,116,600.2	1,363,067.5	1,606,565.7	1,409,340.3	1,550,274.3	-9.9	22.1	17.9	-12.3	10.0
อาหารสัตว์	6,400,328.7	6,005.861.7	6,416,285.5	6,950,575.0	7,301,431.5	7,703,010.2	1.9	6.8	8.3	5.0	5.5
น้ำตาล	5,199,495.1	6,030,299.2	5,818,685.1	5,477,930.8	6,703,585.4	6,368,406.1	16.0	-3.5	-5.9	22.4	-5.0
บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	142,526.3	137,230.3	143,564.2	182,042.0	203,372.9	213,541.5	-9.0	4.6	26.8	11.7	5.0
รวม	**16,230,409.3**	**16,997,800.1**	**17,598,424.3**	**18,809,763.1**	**20,070,978.0**	**20,517,665.8**	**7.2**	**3.5**	**6.9**	**6.7**	**2.2**
รวม (ไม่รวมน้ำตาล)	**11,030,914.2**	**10,967,500.9**	**11,779,739.2**	**13,331,832.2**	**13,367,392.6**	**14,149,259.6**	**3.1**	**7.4**	**13.2**	**0.3**	**5.8**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กลุ่มปศุสัตว์ สินค้าสำคัญคือ ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง และไก่แปรรูป หลังจากที่เกิดวิกฤติไข้หวัดนกในปี 2547 ทำให้ไทยไม่สามารถส่งออกเนื้อไก่สดแช่เย็นแช่แข็งไปสหภาพยุโรป และญี่ปุ่นได้ ทำให้ผู้ส่งออกเนื้อไก่และเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อต้องปรับตัวกันขนานใหญ่ เปลี่ยนระบบการเลี้ยงเป็นโรงเรือนระบบปิด ปรับปรุงโรงงานให้ได้มาตรฐานส่งออก และหันมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบเนื้อไก่ โดยนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์จากเนื้อไก่แปรรูปปรุงสุก เพื่อส่งออกแทนเนื้อไก่สดที่ไม่สามารถส่งออกได้ ทำให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นโดยลำดับ โดยไทยเป็นผู้ผลิตเนื้อไก่ลำดับที่ 10 ของโลก แต่เป็นผู้ส่งออกลำดับที่ 4 ของโลก รองจากบราซิล สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป โดยที่ตลาดสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น ยังคงเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ และในหลายปีที่ผ่านมา มีหลายปัจจัยที่ส่งผลบวกให้กับไทย เช่น วิกฤติความเชื่อมั่นด้านอาหารจากจีน บราซิลขึ้นราคาเนื้อไก่ และเหตุภัยพิบัติแผ่นดินไหวทำให้เกิดสึนามิ และวิกฤติโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อไก่ปรุงสุกจากไทยเพิ่มมากขึ้น

และในปี 2555 คณะกรรมการยุโรปด้านห่วงโซ่อาหารและสุขภาพสัตว์ได้มีมติยกเลิกการห้ามนำเข้าไก่สดแช่เย็นแช่แข็งจากประเทศไทย หลังจากที่เคยมีการระงับการนำเข้าเนื่องจากวิกฤติโรคไข้หวัดนกมาตั้งแต่ปี 2547 การที่ได้มีมติยกเลิกนี้ จะส่งผลให้ไทยสามารถส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งไปจำหน่ายยังสหภาพยุโรปได้อีกครั้ง ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการผลิตเนื้อไก่ของไทยแล้ว ยังจะทำให้เพิ่มส่วนแบ่งการตลาดส่งออกเนื้อไก่ไทยไปยังตลาดโลก และส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อของไทยมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

โดยเบื้องต้นคาดว่าในปี 2555 ประเทศไทยจะสามารถส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งไปยังสหภาพยุโรปได้ประมาณ 50,000 ตัน อย่างไรก็ตาม ไทยยังจะต้องเร่งหาตลาดใหม่ๆ ในการส่งออกเนื้อไก่ เช่น ตลาดในภูมิภาคอาเซี่ยน รัสเซีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ซึ่งเป็นตลาดใหญ่แต่ไทยยังมีการส่งออกไปตลาดเหล่านี้น้อยอยู่

ปัจจัยที่จะส่งผลลบต่อการผลิตเนื้อไก่ของไทย นั่นก็คือ ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้นสูง โดยเฉพาะข้าวโพดและถั่วเหลือง อีกทั้งการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาท ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูง ความไม่แน่นอนของสภาพอากาศ และการขาดแคลนแรงงานในโรงงานชำแหละไก่

กลุ่มประมง มีสินค้าสำคัญคือ กุ้งและผลิตภัณฑ์จากกุ้ง และผลิตภัณฑ์จากปลาทูน่า ที่ผ่านมาสินค้ากุ้งของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากตลาดส่งออกหลักมีการขยายตัวขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) ทำให้ไทยส่งออกกุ้งไปญี่ปุ่นได้เพิ่มขึ้น และตลาดสหรัฐฯ เริ่มฟื้นตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจ อีกทั้งวิกฤติแท่นขุดเจาะน้ำมันรั่วในอ่าวเม็กซิโก ทำให้สหรัฐฯ ต้องประกาศปิดอ่าว และนำเข้าสินค้าอาหารทะเลจากไทยมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม ในปี 2554 ผลผลิตกุ้งไทยกลับมีจำนวนลดลง เนื่องจากปัญหาอุทกภัยในภาคใต้ และสภาพอากาศแปรปรวนในภาคตะวันออกและภาคกลาง แต่มีปัจจัยบวกคือ ประเทศผู้ผลิตกุ้งหลายประเทศ เช่น จีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม เม็กซิโก ประสบปัญหาเรื่องโรคระบาดและสภาพอากาศไม่แน่นอน ส่งผลทางบวกต่อราคากุ้งไทย แม้ว่าปริมาณการส่งออกจะลดลงร้อยละ 8 แต่มูลค่าการส่งออกกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ตลาดส่งออกที่สำคัญของกุ้งไทยคือ สหรัฐฯ สัดส่วนร้อยละ 46 ญี่ปุ่นร้อยละ 20 และสหภาพยุโรปร้อยละ 16

ที่ผ่านมาผู้เลี้ยงกุ้งของไทยมีการพัฒนาระบบการเลี้ยงให้ได้มาตรฐาน โดยใช้ระบบ Biosecurity เพื่อป้องกันสัตว์พาหะที่จะนำเชื้อโรคมาติดกุ้งที่เลี้ยงในบ่อ สิ่งที่น่าเป็นห่วงในอนาคต คือ มาตรการทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม อาจถูกนำมาใช้และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากหลายประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจรุนแรง และโรค IMNV (Infectious Myonecrosis Virus) เป็นโรคร้ายแรงที่เป็นสาเหตุทำให้การเลี้ยงกุ้งของหลายประเทศ เช่น บราซิล อินโดนีเซีย เสียหายรุนแรง และยังไม่สามารถรักษาได้ ซึ่งประเทศไทยยังไม่พบโรคนี้ แต่ก็มีความเสี่ยงสูงที่จะระบาดเข้ามาในไทยได้ จากการลักลอบนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้ง จากประเทศที่มีโรคนี้ระบาดอยู่

ส่วนการผลิตปลาทูน่ากระป๋องและแปรรูป ปัจจุบันยังมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบ ปริมาณวัตถุดิบเข้ามาไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากปลาทูน่าเป็นวัตถุดิบที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศและวัตถุดิบปลาทูน่าและกระป๋องมีราคาแพง ส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง รวมไปถึงปัญหาการขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากแรงงานไทยไม่ต้องการทำงานในโรงงานที่ชื้นแฉะ และมีกลิ่นเหม็น ถึงแม้จะให้ค่าจ้างที่สูงก็ตาม

กลุ่มผักและผลไม้ สินค้าสำคัญในกลุ่มนี้คือ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป โดยเฉพาะสับปะรดกระป๋องและ

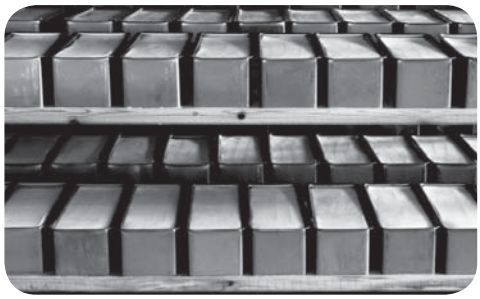

น้ำสับปะรดเข้มข้น ซึ่งปริมาณผลผลิตไม่แน่นอน สาเหตุมาจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ เนื่องจากพื้นที่ปลูกลดลง มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกอ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง รวมไปถึงยางพารา ในบางพื้นที่ที่เคยปลูกสับปะรดแซมกับปาล์มน้ำมันได้ ภายหลังปาล์มน้ำมันเริ่มโตจนไม่สามารถปลูกสับปะรดแซมได้อีกต่อไป รวมถึงเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงในแหล่งผลิตสำคัญที่ประจวบคีรีขันธ์และเพชรบุรี ทำให้ผลผลิตในภาพรวมลดลง

ประเทศไทยมีโรงงานผลิตสับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรดเข้มข้นที่มีมาตรฐานมากกว่า 75 โรงงาน กำลังการผลิตปีละประมาณ 800,000 ตัน และส่งออกประมาณปีละประมาณ 600,000 ตัน ตลาดส่งออกที่สำคัญคือ สหรัฐฯ รัสเซีย และสหภาพยุโรป ในปี 2555 คาดว่าจะส่งออกได้ใกล้เคียงกับปี 2554 เนื่องจากกลุ่มประเทศลูกค้าหลัก ยังได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อาจทำให้ลดคำสั่งซื้อ รวมถึงต้นทุนการผลิตที่สูง และค่าเงินบาทที่ยังแข็งค่าอยู่ อาจส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลดลงได้

กลุ่มน้ำมันพืช สถานการณ์พืชน้ำมันที่ผ่านมามีความต้องการเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตลดลง ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนในบางช่วงเวลา และราคาอยู่ในระดับสูง การผลิตน้ำมันถั่วเหลืองนั้น ประเทศไทยยังมีการผลิตถั่วเหลืองไม่เพียงพอ และยังมีพื้นที่เพาะปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า อีกทั้งยังมีปัญหาเชื้อราระบาด ทำให้ไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าถั่วเหลืองเกือบร้อยละ 90 ซึ่งประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ คือ สหรัฐฯ และบราซิล มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากผลตอบแทนในการผลิตต่ำกว่าพืชชนิดอื่น ขณะที่อาร์เจนตินาไม่สามารถขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มได้ ทำให้ปริมาณถั่วเหลืองมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ราคาจึงปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น

สำหรับปาล์มน้ำมันนั้น นอกจากจะใช้เป็นพืชอาหารแล้ว ยังเป็นพืชพลังงานอีกด้วย ที่ผ่านมาจะผลิตเพื่อใช้บริโภคก่อน ส่วนที่เกินกว่าการบริโภคจึงจะนำมาผลิตเป็นพลังงาน หลายปีที่ผ่านมาราคาปาล์มน้ำมันมีความผันผวนมาก เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบมีไม่คงที่ ในช่วงต้นปีผลผลิตปาล์มน้ำมันจะออกสู่ตลาดค่อนข้างน้อย ส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันปาล์มสำหรับการบริโภค ซึ่งภาครัฐได้แก้ปัญหาโดยการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากต่างประเทศ โดยสถานการณ์จะเริ่มคลี่คลายในช่วงกลางปีที่จะมีผลผลิตปาล์มน้ำมันออกสู่ตลาดมากขึ้น

กลุ่มผลิตภัณฑ์จากนม จะเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศเป็นส่วนใหญ่ รูปแบบของผู้เลี้ยงโคนมในประเทศไทยจะมีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ ผู้เลี้ยงโคนมภายใต้การส่งเสริมและดูแลขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ผู้เลี้ยงโคนมโดยจดทะเบียนเป็นสหกรณ์โคนม และผู้เลี้ยงโคนมอิสระซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ น้ำนมดิบส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ในกระบวนการการผลิตนมพร้อมดื่มเช่น นมพาสเจอร์ไรส์ นมสเตอริไรส์ นมยูเอชที และผลิตภัณฑ์โยเกิร์ต

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากน้ำนมดิบ ได้แก่ นมผงขาดมันเนย หางนม เนย เนยแข็ง และผลิตภัณฑ์นมอื่นๆ อย่างไรก็ดี การผลิตนมผง หางนม เนยและเนยแข็ง รวมถึงผลิตภัณฑ์นมอื่นๆ ในประเทศไทย ยังมีจำนวนไม่มากนักเพราะต้นทุนในการดำเนินการสูง จึงมีการนำเข้าสินค้าดังกล่าวจากประเทศอื่นๆ เช่น ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์นมประเภทอื่นๆ

ตลาดของน้ำนมแปรรูปจะมี 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ ตลาดนมโรงเรียน ซึ่งเป็นนโยบายของภาครัฐที่จะให้เด็กนักเรียนได้บริโภคอาหารเสริม ซึ่งกลุ่มนมโรงเรียนนี้มีผู้บริโภคถึง 7 ล้านคน และจะบริโภคนมต่อเนื่องในอนาคต เมื่อพวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ อีกตลาดหนึ่งจะเป็นตลาดผู้บริโภคนมทั่วไป หรือที่เรียกว่านมพาณิชย์ ซึ่งกลุ่มนี้มีการเติบโตเพิ่มขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากผู้บริโภคปัจจุบันจะมีความต้องการผลิตภัณฑ์นมที่แตกต่างจากในอดีต ต้องมีประโยชน์ต่อร่างกาย มีไขมันต่ำ เป็นต้น ผู้ผลิตจะต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มนี้ให้มากขึ้น

กลุ่มธัญพืชและแป้ง สินค้าที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ แป้งมันสำปะหลัง ที่ผ่านมาประเทศไทยมีการผลิตหัวมันสำปะหลังประมาณ 25 ล้านตัน ในจำนวนนี้จะใช้ผลิตมันเส้นหรือมันอัดเม็ดร้อยละ 41 ผลิตแป้งมันสำปะหลังร้อยละ 50 และผลิตเอทานอลร้อยละ 9 ช่วงปลายปี 2554 มีเนื้อที่เพาะปลูกที่ได้รับ

ความเสียหายจากอุทกภัยประมาณ 177,500 ไร่ แต่พื้นที่ที่ไม่ได้รับความเสียหายมีผลผลิตต่อไร่ดีขึ้น เนื่องจากฝนตกชุกมีน้ำเพียงพอทำให้มันสำปะหลังเจริญเติบโตดี คาดว่าในปี 2555 ผลผลิตจะไม่ลดลง แป้งมันสำปะหลังจะเป็นวัตถุดิบหลักของการผลิตผงชูรส สารให้ความหวาน และสาคู เป็นต้น

กลุ่มอาหารสัตว์ ประเทศไทยถือเป็นประเทศผู้นำในภูมิภาคอาเซี่ยนในการผลิตอาหารสัตว์ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 29 ตามมาด้วยเวียดนามร้อยละ 27 อินโดนีเซียร้อยละ 19 และฟิลิปปินส์ร้อยละ 17 ตามลำดับ ในปี 2554 ภาคปศุสัตว์ของประเทศไทยมีความต้องการอาหารสัตว์ประมาณ 14.3 ล้านตัน จำแนกเป็นอาหารไก่เนื้อร้อยละ 35 อาหารสุกรร้อยละ 32 อาหารไก่ไข่ร้อยละ 17 และอาหารสัตว์อื่นๆ ร้อยละ 16 โดยมีการเติบโตประมาณร้อยละ 4 วัตถุดิบหลักที่ใช้ผลิตอาหารสัตว์จะเป็น ข้าวโพด ข้าว มันสำปะหลัง กากถั่วเหลือง ปลาป่น และอื่นๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีต้นทุนสูง อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจโลก วิกฤติพลังงาน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ควรจะต้องมีการลดอากรนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ประเทศไทยผลิตได้ไม่เพียงพอ และอาจจะต้องเปิดให้มีการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเสรี รวมทั้งควรเร่งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบอาหารสัตว์ของไทย โดยเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ข้าวและข้าวโพดให้เทียบเท่าสากล

> *"ไทยเป็นผู้ส่งออกน้ำตาล เป็นอันดับ 2 ของโลก"*

กลุ่มน้ำตาล ในช่วงปี 2553 - 2555 การผลิตน้ำตาลมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องมาจากเกษตรกรมีการขยายพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากมีแรงจูงใจด้านราคาอ้อยที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับพืชอื่น เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังราคาต่ำลง เกษตรกรจึงเปลี่ยนมาปลูกอ้อยโรงงานแทน

ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการที่ประเทศผู้ผลิตอย่างอินเดียและบราซิล ประสบ

> *"กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว จะเปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงอายุ ควรพัฒนาอาหารที่เหมาะสมของผู้สูงอายุให้มากขึ้น"*

ปัญหาภัยธรรมชาติ ทำให้ผลิตและส่งออกลดลง ส่งผลให้ไทยส่งออกน้ำตาลได้มากขึ้นอย่างมาก ปัจจุบันไทยเป็นผู้ส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศบราซิล

กลุ่มบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ปี 2554 การผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 7.2 อันเนื่องมาจากเกิดวิกฤติอุทกภัย ส่งผลให้มีความต้องการสูง เนื่องจากเป็นสินค้าอาหารที่มีราคาต่ำเมื่อเทียบกับอาหารชนิดอื่น แต่ปัญหาก็ยังคงเป็นเรื่องวัตถุดิบมีราคาสูง ไม่ว่าจะเป็นแป้งสาลีที่ต้องนำเข้า และน้ำมันปาล์ม มีแนวโน้มที่ผู้ผลิตรายใหญ่จะมีการปรับราคาขึ้น

สถานการณ์ในอนาคต อุตสาหกรรมการผลิตอาหารน่าจะยังมีแนวโน้มที่ดี แต่มีข้อที่ต้องพึงให้ความสำคัญ จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคในหลายด้าน ในอนาคตโครงสร้างประชากรของหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว จะเปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งรวมถึงสังคมไทยในอนาคตด้วย ผู้ผลิตอาหารควรจะต้องพัฒนาอาหารที่เหมาะสมของผู้สูงอายุให้มากขึ้น และต้องคำนึงจำนวนแรงงานในสายการผลิตที่จะมีน้อยลง อาจจะต้องปรับเปลี่ยนใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนให้มากขึ้น

ในอนาคต การผลิตอาหาร อาจไม่จำเป็นต้องมีฐานอยู่ในประเทศ ผู้ผลิตอาจหันไปลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้ใกล้กับแหล่งวัตถุดิบและแรงงาน รวมถึงความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละประเทศอาจไม่เหมือนกัน ควรจะต้องมีการเจาะกลุ่มตลาดให้เข้าถึงผู้บริโภคกลุ่มนั้นๆ ให้มากขึ้น รวมไปถึงปัจจุบันผู้บริโภคตระหนักถึงภาวะโลกร้อนมากขึ้น การผลิตอาหารควรให้ความสำคัญที่จะไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นที่ตัวอาหารเอง หรือบรรจุภัณฑ์

ภาพ : http://tokyobling.wordpress.com/tag/machines
ภาพ : http://safetyatworkblog.files.wordpress.com/2008/07/wia-manual-handling-food-cover.png

สุทธิเกตตี์ ทัดพิทักษ์กุล

การส่งเสริมการลงทุนเพื่ออุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และชุมชน

หลายคนคงจำเหตุการณ์ที่สำคัญในวงการอุตสาหกรรมของประเทศไทยได้ คือ กรณีศาลปกครองมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจกรรมของ 76 โครงการในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ที่มีมูลค่าการลงทุนรวมสูงถึง 4 แสนล้านบาท

เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นกรณีที่สร้างความตกตะลึง และส่งผลกระทบเป็นอย่างมากแก่รัฐบาลไทย และนักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างชาติที่เข้ามาลงทุนอยู่ในประเทศไทยด้วย ซึ่งเห็นได้จากดัชนีราคาหุ้นในวันที่ศาลปกครองมีคำสั่งออกมา ดัชนีหุ้นไทยปรับลดลงไปทันทีกว่า 60 จุด หรือกว่าร้อยละ 8 ของมูลค่าการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทย

ในปี 2550 ประชาชนใน 25 ชุมชนในพื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด ได้ร้องเรียนต่อรัฐบาลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรมว่า ทำให้ประชาชนล้มป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ภูมิแพ้ และมะเร็ง จนนำไปสู่การฟ้องร้องต่อศาลปกครองระยอง และวันที่ 3 มีนาคม 2552 ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศให้ท้องที่เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ

จากนั้นในปี 2552 เครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออกได้ร่วมกันฟ้องคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกรมควบคุมมลพิษต่อศาลปกครอง ข้อหาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ประกาศเขตคุ้มครองมลพิษ และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งระงับโครงการลงทุน 76 โครงการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2552 ถึงแม้ว่าหลายโครงการในกลุ่ม 76 โครงการดังกล่าว จะได้รับความเห็นชอบในรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ) แล้วก็ตาม ก็ยังถูกสั่งระงับ ซึ่งเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นทำให้ส่งผลกระทบต่อแผนการลงทุนของเอกชน เพราะไม่รู้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะจบลงเมื่อใด

เมื่อมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดออกมา หน่วยงานภาครัฐได้ระดมกำลังกับภาคเอกชน เพื่อให้ข้อมูลกับศาลปกครองสูงสุดเพิ่มเติม รวมทั้งทำความเข้าใจกับชุมชน จนภายหลังศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้องคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และ 8 หน่วยงานรัฐ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2553 พร้อมทั้งมีความเห็นเพิ่มเติมว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องเร่งทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการทั้ง 76 โครงการในมาบตาพุดว่าโครงการใดบ้างเข้าข่าย 11 ประเภทกิจการรุนแรง และโครงการใดที่ไม่เข้าข่ายที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา 67 วรรคสองของรัฐธรรมนูญปี 2550

การตื่นตัวของภาครัฐและนักลงทุน

ภายหลังจากเหตุการณ์ศาลปกครองมีคำสั่งยกเลิกระงับการดำเนินการ 76 โครงการ ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศไทย มีความเห็นตรงกันว่า ประเทศไทยควรใส่ใจในปัญหาเรื่องการลงทุนกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดย

เฉพาะการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.) ได้มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบีโอไอเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการลงทุนกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด

> *"คณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.) ได้มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบีโอไอ เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการลงทุนกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด"*

ประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือ ถ้านักลงทุนต่างชาติมีความวิตกกับปัญหานี้มาก อาจจะเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันคือ การย้ายฐานของการลงทุนในไทยไปยังประเทศอื่น ขณะที่ผู้ที่จะเข้ามาลงทุนใหม่ ก็อาจจะกังวลว่าบริษัทขนาดใหญ่ที่มีการบริหารจัดการดียังถูกสั่งระงับโครงการ ถ้ามีการลงทุนใหม่อาจจะถูกสั่งระงับโครงการอีกได้

นักวิเคราะห์บางรายมีความเห็นว่า การมีคำสั่งระงับโครงการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ทำให้นักลงทุนต่างชาติสงสัยว่าเกิดอะไรขึ้น และส่งผลกระทบต่อนักลงทุนที่วางแผนจะเข้ามาลงทุนในไทย อาจเปลี่ยนทิศทางไปลงทุนในประเทศอื่น โดยเฉพาะนักธุรกิจที่วางแผนลงทุนระยะยาวไว้แล้ว จะมีความกังวลเป็นอย่างมาก

ดังนั้นรัฐบาลควรกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหา โดยแนวทางจะต้องผ่านการหารือที่รอบคอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศออกมาว่าประเทศต้องมีเศรษฐกิจที่เดินหน้า โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมด้วย

การให้ความสำคัญกับสังคมและชุมชน

ถึงแม้ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ จะเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แต่ก็ไม่ใช่เหตุผลที่จะทำให้มองข้ามความสำคัญของชุมชนในพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมได้

ในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ได้มีการระบุไว้ชัดเจนถึงเรื่องสิทธิของชุมชน ทั้งในการมีส่วนร่วม และฟ้องหน่วยงานของรัฐ โดยในมาตรา 67 วรรคสอง ความว่า

"การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน ในกรณีนี้รวมทั้งได้ให้องค์กรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว"

ขณะที่ในวรรคสาม ก็ระบุชัดเจนว่า สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ถอดบทเรียนเหตุการณ์มาบตาพุด

กรณีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมในมาบตาพุดทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นกรณี 76 โครงการ ที่ศาลปกครองมีคำสั่งระงับการดำเนินการชั่วคราว หรือแม้กระทั่งเหตุการณ์ระเบิดเมื่อไม่นานมานี้ ถือเป็นบทเรียนร่วมกันของทุกภาคส่วนที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง โดยจะต้องใส่ใจและปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้ภาพรวมโครงการต่างๆ ในมาบตาพุด ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย ควบคู่ไปกับความพยายามที่จะชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

> *"ชุมชนและภาคประชาชนต้องยอมรับความเป็นจริงของการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้"*

สำหรับหน่วยงานของรัฐ จะต้องให้ความสำคัญกับความเดือดร้อน และเสียงเรียกร้องของชุมชนที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐเข้ามาดูแลมากขึ้น สำหรับภาคเอกชนจะต้องมีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกัน ระหว่างอุตสาหกรรมกับชุมชนในระดับสูงที่สุด โดยคิดเสมือนว่าเป็นคนในครอบครัว ที่ต้องดูแลให้อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความสุขที่สุด รวมทั้งต้องมีความจริงจังในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม หรือที่มักเรียกว่า CSR และดูแลชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันระหว่างโรงงานและชุมชนให้ได้

สุดท้าย **ชุมชนและภาคประชาชน** คงต้องยอมรับความเป็นจริงของการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากเป็นการลงทุนเป็นการพัฒนาที่คำนึงและห่วงใยในผลกระทบต่อชุมชน ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในพื้นที่ชุมชน ก็ต้องถือว่าเป็นสิ่งที่ดีในการที่จะอยู่ร่วมกัน

บทสรุปของการอยู่ร่วมกัน อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และชุมชน

ไม่ว่าจะเป็นกรณีนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด หรือที่ใดๆ ก็ตาม การอยู่ร่วมกันควรที่จะต้องดำเนินไปด้วยความรอบคอบ และคำนึงถึงตัวแปรรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของชาวบ้านที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขและปลอดภัย หรือสิทธิของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเอง ที่จะต้องได้รับการคุ้มครองเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ

ช่วงเวลาที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า หลายภาคส่วนในสังคมยังไม่ได้ให้ความจริงจังกับการดูแลสิ่งแวดล้อมมากนัก **ดังนั้น ในอนาคต คงจะต้องยึดหลักกฎหมาย** และการปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสมดุล ระหว่างอุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และชุมชน โดยนำกรณีมาบตาพุดเป็นกรณีตัวอย่าง ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะไม่ได้เรียกว่าเป็นวิกฤติ แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ด้วยการใช้ เทคโนโลยีที่ดีกว่าในอดีตและแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน

นโยบายส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดระยอง มิติใหม่ในการดูแลสิ่งแวดล้อม

บีโอไอเป็นหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง ที่ต้องมีแผนการดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งภายหลังจากได้รับการมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจแล้ว บีโอไอได้มีการจัดประชุมหารือเรื่องการออกมาตรการเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดระยอง ซึ่งมาตรการดังกล่าว มีการเน้นเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ โดยมีการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการในพื้นที่มาบตาพุด รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ตั้งแต่ต้นปีไปจนถึงเดือนเมษายน 2554

> *"นอกเหนือจากที่บอร์ดบีโอไอได้มีมติกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยองเป็น 2 กรณีข้างต้นแล้ว ยังได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ"*

ภายหลังได้ข้อสรุปแล้ว บีโอไอได้นำข้อมูลเหล่านั้นนำเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือบอร์ดบีโอไอพิจารณาเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2554 ซึ่งบอร์ดบีโอไอได้เห็นชอบและมีมติกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยองเป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 เป็นกรณีที่จะมีการลงทุนในโครงการใหม่หรือเป็นโครงการขยายกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการส่งเสริมฯให้โครงการลงทุนใหม่ ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ และมีการปรับปรุงโครงการเดิมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กรณีที่ 2 เป็นกรณีการลงทุน เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรของโครงการที่มีอยู่เดิม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการส่งเสริมให้โครงการที่มีอยู่เดิม นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับปรุงให้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนการกำกับดูแลโครงการที่มีอยู่เดิม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะมีการติดตามการดำเนินการอย่างเข้มงวด ให้มีการลด และขจัดมลพิษในกลุ่มเป้าหมาย

นอกเหนือจากที่บอร์ดบีโอไอได้มีมติกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยอง เป็น 2 กรณีข้างต้นแล้ว ยังได้กำหนดพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติในการพิจารณาตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดระยองด้วย

พื้นที่เป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ พื้นที่ที่ต้องมีการควบคุมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา นอกจากนี้ยังมี ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง และพื้นที่ทะเลภายในแนวเขตอุตสาหกรรมของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)

ปรับลด แก้ไข เลือกสิ่งที่ดีที่สุด

ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่จังหวัดระยอง เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการระบายของมลสารทางอากาศ 3 ชนิดหลัก คือ

1. ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NOx)
2. ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2)
3. สารอินทรีย์ระเหยง่าย
   (Volatile Organic Compounds: VOCs)
   ที่สำคัญ 3 ชนิด คือ เบนซีน 1,3 - บิวทาไดอีน และ 1,2 - ไดคลอโรอีเทน

ตัวชี้วัดของมลสารทั้ง 3 ชนิดนี้ เป็นเป้าหมายในการปรับลดอัตราการระบาย และการรั่วซึม เพื่อประกอบการพิจารณาให้ขยายการลงทุนในพื้นที่มาบตาพุด และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่กำหนดในอนาคต

> *"หากเป็นโครงการที่อาจก่อให้เกิด NOx และ SO_2 จะพิจารณาให้การส่งเสริมการลงทุน หากเป็นไปตามเงื่อนไข คือ มีการดำเนินการปรับปรุงเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม"*

บอร์ดบีโอไอได้กำหนดเงื่อนไขของโครงการที่จะขอรับการส่งเสริมฯ ในจังหวัดระยอง ซึ่งสรุปเงื่อนไขได้โดยสังเขป ดังนี้

1. จะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายในจังหวัดระยอง ได้แก่ เขตตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขต และเขตอุตสาหกรรมของบริษัท ไออาร์-พีซี จำกัด (มหาชน)
2. หากเป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิด NOx, SO_2 และ VOCs เป้าหมาย 3 ชนิด ให้พิจารณาให้การส่งเสริมฯ ตามขั้นตอนปกติ

3. หากเป็นโครงการที่อาจก่อให้เกิด NOx และ SO_2 จะพิจารณาให้การส่งเสริมฯ หากเป็นไปตามเงื่อนไข คือ มีการดำเนินการปรับปรุง เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตามมาตรการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษทางอากาศในด้าน NOx และ SO_2 (มาตรการ 80/20)
4. หากเป็นโครงการที่อาจก่อให้เกิด VOCs เป้าหมาย 3 ชนิด จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังนี้ คือ จะต้องมีการบริหารจัดการแล้ว และการปล่อยมลพิษจะต้องไม่เพิ่มขึ้นจากเดิม โดยให้เป็นการกำกับดูแลในภาพรวม ซึ่งหากมีการลงทุนเพิ่ม จะต้องไม่ทำให้อัตราการระบาย (Load) สารอินทรีย์ระเหยเป้าหมายในพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยสามารถพิจารณาในเชิงเทคนิคได้จากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental Safety Assessment: ESA) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ (EIA สำหรับโครงการอาจรุนแรง) เป็นต้น และจะต้องมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (Best Available Technology/ Best Practices) ที่มีผลต่อการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ VOCs เป้าหมาย 3 ชนิด
5. หากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิด NOx, SO_2 และ VOCs เป้าหมาย 3 ชนิด จะต้องได้รับความเห็นชอบในรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental Safety Assessment : ESA) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ (EIA สำหรับโครงการอาจรุนแรง) แล้วแต่กรณีก่อนออกบัตรส่งเสริมฯ

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่มีความประสงค์ที่จะลงทุนในจังหวัดระยอง จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นทุกอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมี การผลิตเหล็ก ไฟฟ้า หรือแม้กระทั่งอุตสาหกรรมเกษตรก็ตาม ยกเว้นโครงการนั้นไม่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด หรือกระบวนการผลิตไม่ก่อให้เกิดการระบายก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NOx) และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) หรือการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds: VOCs) ที่สำคัญ 3 ชนิด คือ เบนซีน 1,3 - บิวทาไดอีน และ 1,2 - ไดคลอโร อีเทน เท่านั้น

นอกจากนั้น บอร์ดบีโอไอยังได้อนุมัติให้มีการแก้ไขสิทธิและประโยชน์ สำหรับกรณีการลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักรของโครงการที่มีอยู่เดิม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย โดยให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเป็น 8 ปี (จากเดิม 3 ปี) เป็นสัดส่วนร้อยละ 100 ของเงินลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนด้วย (จากเดิมให้ร้อยละ 70) เพื่อเร่งรัดให้มีการลงทุน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้านการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในทุกพื้นที่

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นว่าบีโอไอให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดมาตรการการลงทุนในจังหวัดระยองเป็นพิเศษ เพื่อให้สมกับวิสัยทัศน์ของบีโอไอว่า *“มิตรแท้เพื่อการลงทุนที่ยั่งยืน (Your Partner for Sustainable Investment)”*

กรณีศึกษาเมืองอุตสาหกรรมอิชิฮาระ

ในอดีตประเทศญี่ปุ่นก็เคยประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีการพัฒนามุ่งเน้นแต่เพียงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยละเลยผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และสังคม ซึ่งทำให้เกิดการประท้วงไปในแทบทุกพื้นที่

รัฐบาลญี่ปุ่นในเวลานั้น จึงต้องหันมาทบทวนนโยบายในการพัฒนาประเทศ และเป็นจุดเริ่มต้นแนวคิดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco - Industrial Town) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาใน 3 ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ให้สามารถเติบโตไปพร้อมๆ กัน

การเกิดขึ้นของนิคมอุตสาหกรรมในเมืองอิชิฮาระ จังหวัดชิบะ แหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของญี่ปุ่น ที่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมเหล็ก ผลิตภัณฑ์เคมี ปิโตรเลียม และอุตสาหกรรมเครื่องจักร ซึ่งเป็นต้นแบบ Eco - Industrial Town ในยุคที่ 2 ของประเทศ เป็นผลพวงจากบทเรียนที่ผ่านมา โดยเริ่มต้นวางแผนแนวคิด บริหารจัดการเมืองอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงมิติทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

> *"เมืองอุตสาหกรรมแห่งนี้ มีอายุยาวนานมากว่า 40 ปี ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุใหญ่ หรือประสบปัญหามลพิษอย่างรุนแรง แม้เพียงครั้งเดียว"*

ตั้งแต่วันที่เริ่มต้นจนถึงวันนี้ เมืองอุตสาหกรรมแห่งนี้มีอายุยาวนานมากว่า 40 ปี และเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุใหญ่ หรือประสบปัญหามลพิษอย่างรุนแรงแม้เพียงครั้งเดียว

เมืองอิชิฮาระ จัดว่าเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายสิ่งแวดล้อม แต่จนถึงวันนี้รัฐบาลญี่ปุ่นก็มีการออกกฎหมายย้อนหลัง เพื่อควบคุมสิ่งแวดล้อมซึ่งครอบคลุมทุกด้านตั้งแต่น้ำ คน สัตว์ พืช ฯลฯ และถือเป็นกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มข้นที่สุดฉบับหนึ่ง หากแต่ยังไม่เพียงพอที่จะตอบโจทย์ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเมืองอิชิฮาระเอง ยังมีกลไกพิเศษ ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างชุมชน โรงงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องมีการทบทวนข้อตกลงทุก 5 ปี

ข้อตกลงที่โรงงานอุตสาหกรรมทำร่วมกับชุมชนและภาครัฐ จะต้องมีการทบทวนทุก 5 ปี ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการกำหนดค่ามาตรฐานที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด สำหรับการทำงานร่วมกันปรากฏว่าไม่มีองค์การพัฒนาภาคเอกชน (เอ็นจีโอ) มาอยู่ตรงกลาง เพราะโรงงานกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และหากมีการพบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของคนในชุมชน เกินกว่าข้อตกลงที่ได้ทำกันไว้ ไม่ต้องรอให้กฎหมายหรือเจ้าหน้าที่รัฐมาปิดโรงงาน แต่โรงงานจะแสดงความรับผิดชอบด้วยการปิดตัวเองทันที

แม้เมืองมีอำนาจที่จะปิดโรงงานได้ แต่จะแยกแยะเป็นกรณีไป หากโรงงานใดทำผิดก็จะปิดโรงงานนั้น เมื่อเกิดปัญหาจะไม่ปิดโรงงานหรือยุติการลงทุนพร้อมๆ กันทั้งหมด เนื่องจากมีกลไกในการตรวจสอบที่ชัดเจนและพิสูจน์ได้ว่ามลพิษที่เกิดขึ้นนั้น มาจากโรงงานใด

> *"ความชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ ทำให้ "ความไว้วางใจ" ระหว่างผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ค่อยๆ ก่อตัวขึ้น"*

ความชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ ทำให้ "ความไว้วางใจ" ระหว่างผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทั้งท้องถิ่นและชุมชน ค่อยๆ ก่อตัวขึ้น

อย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้ต้องใช้เวลากว่า 20 - 30 ปี ในการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม อาจจะมีผลกระทบอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แม้ว่าจะมีกลไกในการควบคุมที่ดี เพียงแต่ปัญหา

ไม่ได้ลุกลาม เพราะภาครัฐมีการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และเข้ามาหาทางออกร่วมกับชุมชน รวมทั้งมีการจ่ายเงินชดเชยให้กับผู้ประสบปัญหาทันที ก่อนที่จะมีปัญหาเกิดขึ้น และส่งผลต่อการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

ตัวอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในอดีตก็คือ ก่อนหน้าที่จะเกิดนิคมอุตสาหกรรมบริเวณอ่าวโตเกียว เดิมมีผู้ทำประมงประมาณ 25,000 ราย ทั้งทำฟาร์มหอยอาซาริ หาปลา และสาหร่ายทะเล แต่หลังจากมีโรงงานมาอยู่ คนทำประมงก็ลดลงเหลือเพียง 6,000 ราย แต่เนื่องจากการลดลงของทรัพยากรทางทะเล สอดคล้องกับการลดลงของชาวประมง จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคนที่ยังประกอบอาชีพประมงอยู่มากนัก

ชาวประมงผู้หนึ่งกล่าวว่า ในช่วงแรกของการเกิดขึ้นของนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แห่งนี้ก็มีปัญหาบ้าง เช่น การเกิดเหตุผิดพลาดที่ทำให้น้ำเสียที่ถูกปล่อยออกมาจากโรงงานเกินค่ามาตรฐาน ซึ่งในฐานะเป็นชาวประมงที่อยู่ในพื้นที่ใกล้กับโรงงานมากที่สุด จึงเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบ แต่ผลของการพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างโรงงานกับชุมชนจนถึงวันนี้ ชาวประมงมีความรู้สึกที่ดีในการอยู่ร่วมกันมากขึ้นระหว่างโรงงานและชุมชน มีความพยายามเรียนรู้ระหว่างกันว่าทำอย่างไร จึงจะไม่ส่งผลกระทบต่อคนอื่น เพราะในขณะที่ชาวประมงก็ต้องการหาปลาในทะเล อุตสาหกรรมก็ยังต้องดำรงอยู่ ซึ่งทั้งสองกลุ่มคือ ชาวประมงและโรงงานอุตสาหกรรม ต่างก็ผ่านบทเรียนกันมามาก ต่างฝ่ายก็จะระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบซึ่งกันและกันมากขึ้น

บทเรียนจาก “ชิบะ” น่าจะเป็นตัวอย่างสำหรับกรณีที่เกิดขึ้นที่มาบตาพุด ซึ่งต้องใช้เวลาการออกจากปัญหา และหาหนทางที่จะอยู่ร่วมกันอย่างแท้จริงได้ ต้องใช้กลไกกฎหมาย การควบคุมการใช้กฎหมาย การสร้างความเข้าใจ และการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมกับคนในพื้นที่ตลอดไป จนถึงจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของธุรกิจ ฯลฯ

สุวิดา ธัญวงษ์

การส่งเสริมการลงทุนผลิตเครื่องจักรกล

สืบเนื่องจากเหตุภาวะอุทกภัยในประเทศไทยเมื่อปี 2554 ส่งผลให้โรงงานหลายแห่งในนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ต้องปิดลงเป็นการชั่วคราว หรือต้องหาที่ตั้งโรงงานแห่งใหม่ที่น่าจะปลอดภัยจากน้ำท่วมในปีต่อๆ ไป

สำหรับโรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมมากที่สุด ที่ยังคงมีคำสั่งซื้อสินค้าจากทั่วโลกเข้ามาโดยตลอด แน่นอนว่า บริษัทเหล่านี้ต้องเสาะแสวงหาเครื่องจักรมาทดแทนส่วนที่เสียหายไปเพื่อเร่งดำเนินการผลิตให้ได้โดยเร็วที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เพราะในประเทศไทยแทบจะไม่มีผู้ผลิตเครื่องจักรที่ทันสมัย มีความแม่นยำสูง หรือที่เรียกว่า *"High Precision"* เลย ส่วนเครื่องจักรที่พอจะผลิตในประเทศได้บ้าง แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ

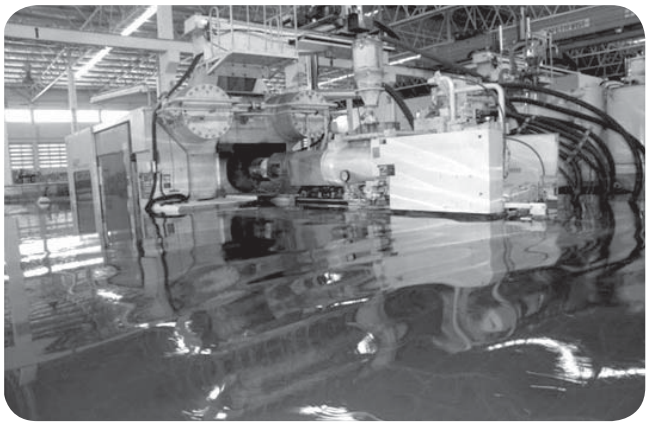

ผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่จะหันมาใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้น เหตุผลสำคัญนอกจากนโยบายการปรับค่าแรงขั้นต่ำแล้ว คือ ความพยายามของผู้ผลิตสินค้าในการปรับปรุงสินค้าของตน ทั้งในด้านรูปลักษณ์ภายนอกที่สวยงามและคุณภาพของสินค้า ที่นับวันผู้ผลิตแต่ละรายจะต้องแข่งขันกันสูงขึ้น เพราะลูกค้ามีโอกาสเลือกมาก แหล่งผลิตมีอยู่ทั่วโลก ตั้งแต่ประเทศสหรัฐฯ ไปจนถึงประเทศจีน คำว่า “ยิ่งถูกยิ่งดี” กับ “คุณภาพสูง” ดูเหมือนจะไปด้วยกัน ในขณะที่ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้า

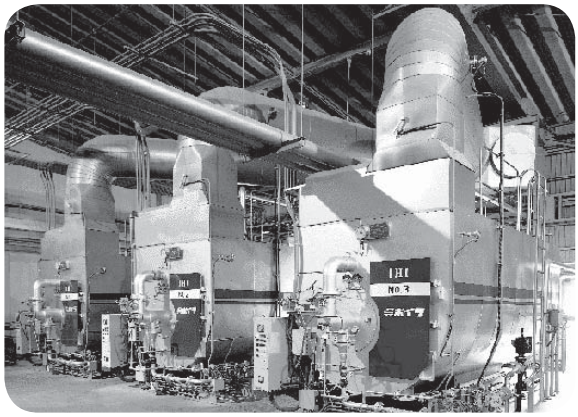

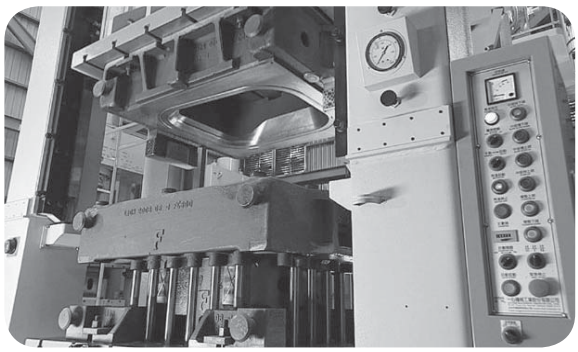

นอกจากนี้ ในอีกเพียง 3 ปีข้างหน้า คือในปี 2558 ประเทศไทยในฐานะที่เป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซี่ยน ซึ่งประกอบไปด้วย 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะรวมกันเป็น *“ประชาคมเศรษฐกิจอาเซี่ยน”* อันมีเป้าหมายหนึ่งคือ การให้อาเซี่ยนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single Market and Production Base) จึงเป็นโอกาสที่ไทยควรเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน ซึ่งจะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ และอาจก้าวไปถึงการส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางของการผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ และชิ้นส่วนในภูมิภาคอาเซี่ยน

หนทางในการส่งเสริมให้มีผู้ผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพอีกทางหนึ่ง คือ การชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้มีการขยายฐานการผลิตเครื่องจักร หรือการย้ายฐานการผลิตบางส่วนจากต่างประเทศมาประเทศไทย เพราะไทยมีแรงงานที่มีฝีมือและค่าแรงถูกกว่าในประเทศชั้นนำในการผลิตเครื่องจักรอย่างสหรัฐฯ เยอรมนี หรือญี่ปุ่น ซึ่งหากมีการลงทุนผลิตเครื่องจักรอุปกรณ์ในประเทศแล้ว ย่อมเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศสู่ไทยไม่มากก็น้อย อีกทั้งยังสามารถผลักดันให้มีการใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตโดยผู้ประกอบการป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรในประเทศอีกด้วย

ส่งเสริมการลงทุนผลิตเครื่องจักร การเกษตร และผลิตอาหาร

กิจการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน จัดเป็นกิจการที่บีโอไอให้ความสำคัญเป็นพิเศษตามบัญชีประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุน และหากเป็นกิจการผลิตเครื่องจักรฯ ที่มีการออกแบบทางวิศวกรรม เครื่องจักรอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเกษตร (Farm Machinery) และอุตสาหกรรมผลิตอาหาร (Food Processing Machinery) รวมถึงเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงานหรือใช้พลังงานทดแทน จะยิ่งได้รับสิทธิประโยชน์มากขึ้น

> *"กิจการผลิตเครื่องจักรฯ ที่มีการออกแบบทางวิศวกรรม เครื่องจักรอุปกรณ์ สำหรับใช้ในการเกษตร และอุตสาหกรรมผลิตอาหาร ยังสามารถขอรับส่งเสริมฯ ภายใต้มาตรการส่งเสริมการลงทุน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อีกด้วย"*

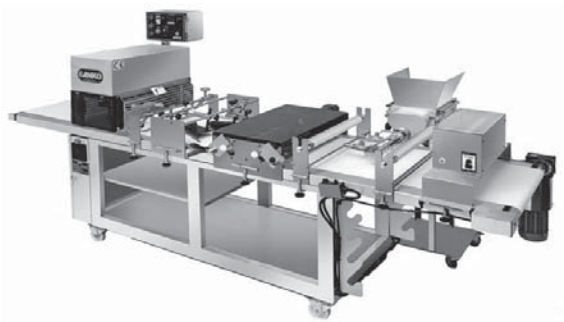

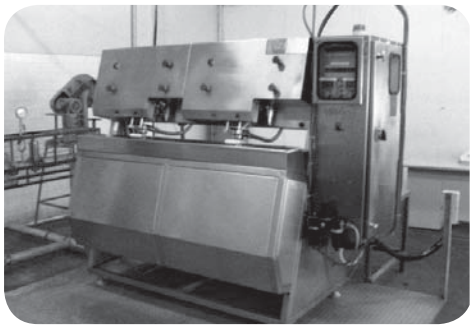

กิจการผลิตเครื่องจักรฯ ที่มีการออกแบบทางวิศวกรรม เครื่องจักรอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเกษตร (Farm Machinery) และอุตสาหกรรมผลิตอาหาร (Food Processing Machinery) ยังสามารถขอรับส่งเสริมฯ ภายใต้มาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อีกด้วย (กำหนดระยะเวลายื่นขอรับส่งเสริมฯ ตามมาตรการนี้จะสิ้นสุดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2555) เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรเหล่านี้ เป็นการสร้างความเจริญเติบโตให้แก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ และยกระดับภาคอุตสาหกรรมไทยไปสู่อุตสาหกรรมฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น

เครื่องจักรกล ปัจจัยสำคัญด้านการเกษตร

ภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งเป็นอู่ข้าวอู่น้ำไม่เฉพาะเพื่อคนไทยเท่านั้น แต่ยังส่งออกผลผลิตทางการเกษตรไปจำหน่ายทั่วโลก ในฐานะ “ครัวของโลก” อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ตลอดเวลาที่ผ่านมา ภาคการเกษตรยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งที่ไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเป็นอันดับต้นๆ ของโลก มีศักยภาพเชิงพื้นที่และมีประชากรที่ทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก

แนวโน้มในอนาคตไทย ควรเน้นที่การส่งเสริมฯ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า แต่ยังมีอุปสรรคในแง่ที่ว่า บริษัทยังต้องนำเข้าเครื่องจักรกลจากประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก

การจะพัฒนาภาคการเกษตรของไทยได้ จะต้องผลักดันให้มีการผลิตเครื่องจักรกลทั้งหมด 4 กลุ่ม ดังนี้

1) **เครื่องจักรกลขั้นพื้นฐาน** เช่น เครื่องกลึง เครื่องตัด และเครื่องไส เป็นต้น ซึ่งเป็นต้นน้ำสำคัญ แต่ที่ผ่านมาไทยยังต้องนำเข้าเครื่องจักรในกลุ่มนี้
2) **เครื่องจักรกลการเกษตร** ซึ่งจะต้องมีการผลิตเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานรองรับเสียก่อน เพื่อจะได้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศ ในราคาถูกลง และได้มาตรฐาน แข็งแรง ทนทาน
3) **เครื่องจักรกลแปรรูป** เช่น เครื่องอบ บด บีบ สกัด ฯลฯ ซึ่งก็ต้องมีรากฐานมาจากเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกัน
4) **เครื่องจักรกลสำหรับการบรรจุภัณฑ์** (Machinery for Packaging) ปัจจุบันไทยผลิตได้แต่เครื่องจักรกลประเภท Low Speed ซึ่งสุดท้ายแล้วเครื่องจักรเหล่านี้ก็ต้องหายไป เพราะไม่สามารถแข่งขันกับเครื่องจักรจากประเทศจีนได้

จากการหารือร่วมกันระหว่างบีโอไอและสมาคมผู้ผลิตชิ้นส่วนของไทย เมื่อปี 2554 พบว่า ประเทศไทยต้องการเครื่องจักรกลที่มีการผลิตเองและมีราคาถูกขายในประเทศ แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากมีอัตราอากรนำเข้าอุปกรณ์และวัสดุสูงมาก เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ประเภท Microchip Controller และชิ้นส่วนโลหะ เป็นต้น

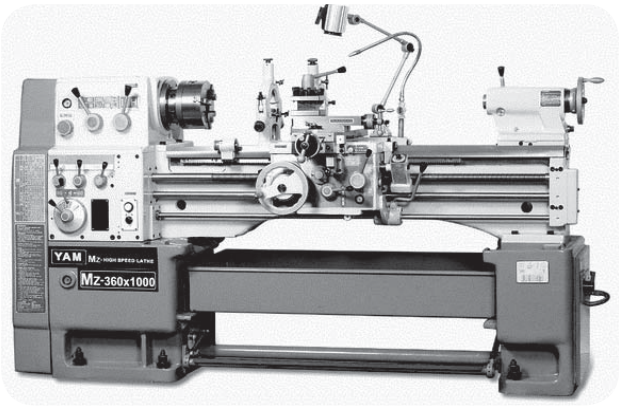

เครื่องจักรในอุตสาหกรรมยานยนต์

นอกจากเครื่องจักรด้านการเกษตรแล้ว กิจการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ ก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน จากการคาดการณ์ของสถาบันยานยนต์ พบว่าภายในปีนี้ (ปี 2555) การผลิตยานยนต์ไทย จะมีกำลังผลิตสูงสุดรวมประมาณ 2.7 ล้านคันต่อปี และภายในปี 2558 จะมีกำลังผลิตสูงสุดรวมประมาณ 3.1 ล้านคันต่อปี จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยยังมีความต้องการเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์อีกเป็นจำนวนมาก และยังทำให้เกิดการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศอย่างมหาศาล

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว จึงเห็นได้ว่า บีโอไอควรมีบทบาทในการผลักดันให้อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรในประเทศเติบโตยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องจักรกล ขั้นพื้นฐาน **เครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์ และสำหรับการบรรจุภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป** เนื่องจากจะเป็นประโยชน์ในการต่อยอดอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานแล้ว ยังสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และอาหารแปรรูปในประเทศไทยอีกด้วย

ญี่ปุ่น แหล่งนำเข้าเครื่องจักรอันดับหนึ่งของไทย

ญี่ปุ่น เป็นประเทศที่ครองอันดับ 1 ในการเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าทุนของประเทศไทย โดยเฉพาะเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบมาโดยตลอด โดยในปี 2554 ที่ผ่านมา ประเทศไทยนำเข้าเครื่องจักรและส่วนประกอบจากประเทศญี่ปุ่น คิดเป็นมูลค่า 221,304.9 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าปี 2553 ร้อยละ 14.1

ด้วยเหตุนี้ ญี่ปุ่น จึงเป็นประเทศเป้าหมายอันดับต้นๆ ในการจัดกิจกรรมชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน

เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม 2555 ที่ผ่านมา จากการที่ได้มีโอกาสร่วมคณะเดินทางไปชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน ณ กรุงโตเกียว และเมืองนากาโน่ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งการจัดกิจกรรมชักจูงการลงทุนในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเสริมศักยภาพในการชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศของบีโอไอ โดยการเดินทางในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ

- เพื่อส่งเสริมและชักจูงการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของสำนักงาน คือ กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน โดยเฉพาะเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การบรรจุภัณฑ์ และเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐาน
- เพื่อประชาสัมพันธ์นโยบายและมาตรการสนับสนุนการลงทุนของรัฐบาล รวมทั้งสภาพแวดล้อมการลงทุนให้กับนักลงทุนรายใหม่ หรือนักลงทุนที่มีแนวโน้มจะขยายกิจการในประเทศไทย
- เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้กับเจ้าหน้าที่ในด้านอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน

การพบปะบริษัทในอุตสาหกรรมเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน หลายรายครั้งนี้ ทำให้คณะเดินทางได้รับทราบประเด็นสำคัญซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน ต่อไปในอนาคต โดยสามารถประมวลสาระสำคัญได้ดังนี้

- การตัดสินใจขยายฐานการผลิตเครื่องจักรไปยังต่างประเทศ นักลงทุนจะพิจารณาจากที่ตั้งของลูกค้าเป็นสำคัญ หากสินค้าที่บริษัทผลิตนั้น มีลูกค้าในประเทศแถบอาเซี่ยนเป็นจำนวนมาก ความเป็นไปได้ในการขยายการลงทุนในต่างประเทศโดยเฉพาะในแถบอาเซี่ยน ก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น และหากลูกค้าส่วนใหญ่ที่ใช้เครื่องจักรของบริษัทอยู่ในไทย ก็จะยิ่งทำให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจตั้งโรงงานผลิตเครื่องจักรเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ใกล้กับลูกค้า

- นักลงทุนสนใจที่จะขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศในส่วนของผลิตภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมการบรรจุภัณฑ์ โดยเฉพาะประเทศในอาเซี่ยน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าญี่ปุ่น
- นักลงทุนสนใจประเด็นการหาผู้ร่วมทุนในไทย และความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตในประเทศไทย (แบบ Win - Win)
- ในการสำรวจที่ตั้ง ซึ่งจะเป็นฐานการผลิตใหม่ของบริษัท บริษัทอาจเริ่มจากการจัดตั้ง Sale Office หรือ Representative Office ในประเทศนั้นๆ หรือให้ Sale Office ของบริษัทที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกับประเทศเป้าหมาย เป็นผู้ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของบริษัทแม่ อย่างกรณีของบริษัทที่คณะไปพบปะหารือนั้น มีการจัดตั้ง Sale Office ในประเทศสิงคโปร์ โดย Office ดังกล่าวมีหน้าที่ในการดูแลลูกค้าในกลุ่มอาเซี่ยนทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งพบว่ามีลูกค้าในไทยจำนวนมากที่สุด บริษัทจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนผลิตเครื่องจักรในประเทศไทย
- นักลงทุนบางรายมีแผนจะขยายกิจการในภูมิภาคอาเซี่ยนเนื่องจากมีตลาด และกำลังซื้อมากขึ้น

ประเด็นเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจในการย้ายฐานการผลิต หรือขยายการผลิตไปยังต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติ จึงได้สรุปสาระสำคัญเหล่านี้ เสนอต่อผู้บริหารเพื่อนำไปพิจารณาและใช้เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์การส่งเสริมการลงทุน เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

World Investment Report 2012 ทิศทางการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

หน่วยงานที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ หนังสือ World Investment Report 2012 เมื่อต้นเดือนกรกฎาคม 2555 ซึ่งนับเป็นเอกสารสำคัญที่รวบรวมสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของทั่วโลก วารสารส่งเสริมการลงทุนจึงขอนำเนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนี้มานำเสนอ

ตัวเลขประมาณการของมูลค่า FDI ของโลก ซึ่ง FDI เคยอยู่ที่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ 1,971 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2550 จากนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2551 - 2552 เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจจากปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพ (Subprime) ในสหรัฐฯ ได้แพร่กระจายไปทั่วโลก แต่สถานการณ์เศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น ทำให้ FDI ปรับตัวขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้ตัวเลข FDI ได้กระเตื้องขึ้นอีกครั้งในปี 2553 มาอยู่ที่ระดับ 1,309 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2553 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเปรียบกับตัวเลขปี 2552 สำหรับในปี 2554 ยังกระเตื้องขึ้นอย่างต่อเนื่องมาอยู่ที่ระดับ 1,524 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

UNCTAD ได้คาดการณ์ว่าในปี 2555 จะยังฟื้นตัวอีกเล็กน้อยมาอยู่ที่ระดับ 1,600 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญ คือ ปัญหาหนี้สาธารณะและปัญหาเสถียรภาพของตลาดการเงินระหว่างประเทศ

สำหรับสถิติ FDI ที่ลงทุนใน 3 กลุ่ม คือ ประเทศกำลังพัฒนา เศรษฐกิจเปลี่ยนผ่าน (Transitional Economies) และประเทศพัฒนาแล้ว ล้วนเติบโตขึ้น โดยกรณีการลงทุนในประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่าน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 มาอยู่ที่ระดับมากเป็นประวัติการณ์ คือ 777 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการลงทุนใหม่หรือ Greenfield Project

ขณะที่การลงทุนในประเทศพัฒนาแล้วเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 21 มาอยู่ที่ระดับ 748 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการซื้อกิจการหรือซื้อหุ้นในโครงการที่มีอยู่แล้วในรูปแบบ Merger & Acquisition (M&A) เนื่องจากมีหลายบริษัทประสบปัญหาทางการเงิน ต้องปรับโครงสร้างองค์กรหรือตัดขายกิจการบางส่วนออกไป นับเป็นโอกาสที่บริษัทต่างชาติจะมาซื้อหุ้นหรือซื้อกิจการ

สำหรับ FDI ขาออก จากเดิมที่ประเทศกำลังพัฒนาได้เพิ่มการลงทุนโดยตรงไปยังต่างประเทศจำนวนมาก แต่ในปี 2554 การลงทุนของประเทศกำลังพัฒนาออกนอกประเทศ ได้ลดลงเล็กน้อย คือ ติดลบร้อยละ 4 ขณะที่การลงทุนจากเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 19 ส่วนการลงทุนจากประเทศพัฒนาแล้วไปยังต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 25 ทำให้สัดส่วน FDI ขาออกจากประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านซึ่งเดิมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 32 ในปี 2553 สัดส่วนได้ลดลงเหลือร้อยละ 27 ในปี 2554

M&A เพิ่มขึ้นก้าวกระโดด

การลงทุนจากต่างประเทศในรูปแบบการซื้อกิจการหรือ M&A ในปี 2554 ได้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดมากถึงร้อยละ 53 เป็น 526 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเฉพาะการควบรวมกิจการระหว่างผู้ผลิตยาในประเทศพัฒนาแล้ว ขณะที่การลงทุนในโครงการใหม่ หรือ Greenfield Project ทรงตัวในปี 2554 ที่ระดับ 904 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

UNCTAD ได้ตั้งข้อสังเกตเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง Green Field และ M&A ว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่รับการลงทุนแตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา โดยในระยะสั้นแล้ว การลงทุนในรูป M&A ดูเหมือนไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศที่รับการลงทุนเท่าใดนัก เพราะไม่ได้เป็นการลงทุนใหม่ ยิ่งไปกว่านั้น ในบางกรณีอาจจะผลกระทบทางลบด้วยซ้ำ เนื่องจากอาจจะปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน โดยอาจจะปลดพนักงานในส่วนที่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของกิจการในประเทศอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีแล้ว M&A อาจจะก่อประโยชน์อย่างมาก เช่น การที่ธุรกิจประสบปัญหาอย่างรุนแรง จำเป็นต้องปิดกิจการ การซื้อกิจการจากต่างประเทศอาจจะแก้ไขปัญหานี้ ทำให้กิจการสามารถดำเนินการต่อไปได้ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อวิเคราะห์ในระยะยาวแล้ว การลงทุนในรูปแบบ M&A จะก่อประโยชน์คล้ายคลึงกับ Green Field เนื่องจากภายหลังการซื้อกิจการแล้ว จะมีการลงทุนในโครงการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องในภายหลัง

ไทยน่าสนใจลงทุนอันดับ 8 ของโลก

จากการสำรวจความเห็นของบรรษัทข้ามชาติโดย UNCTAD ไทยได้รับการเลื่อนอันดับประเทศน่าสนใจลงทุนจากอันดับที่ 12 ของโลกในปี 2554 เป็นอันดับที่ 8 ในปี 2555 (อันดับ 8 ร่วมกับรัสเซียและเยอรมนี) โดยแซงหน้าเวียดนามซึ่งยังคงอยู่อันดับที่ 11 ตามเดิม ทำให้ไทยกลายเป็นประเทศน่าสนใจลงทุนมากเป็นอันดับ 2 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นรองเฉพาะอินโดนีเซียซึ่งน่าสนใจลงทุนอยู่ที่อันดับ 4 ของโลก

> *“ประเทศไทย กลายเป็นประเทศน่าสนใจลงทุน มากเป็นอันดับ 2 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเฉพาะอินโดนีเซีย”*

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าอินโดนีเซียได้รับความสนใจลงทุนเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยจากการสำรวจครั้งเมื่อปี 2553 อยู่อันดับ 9 ของโลก และอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรองจากเวียดนาม แต่ในการสำรวจปี 2554 ได้ก้าวกระโดดมาเป็นอันดับ 6 ของโลก และได้แซงหน้าเวียดนามขึ้นเป็นอันดับ 1 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล่าสุดในปี 2555 ก้าวมาเป็นประเทศที่น่าสนใจลงทุนมากเป็นอันดับ 4 ในปี 2555 ส่วนประเทศที่น่าสนใจ 3 อันดับแรกของโลกยังไม่เปลี่ยนแปลง คือ จีน สหรัฐฯ และอินเดีย ตามลำดับ

บรรษัทข้ามชาติที่ลงทุนในต่างประเทศมากที่สุด 5 อันดับแรก

สำหรับบรรษัทข้ามชาติทั่วโลกที่ไปลงทุนยังต่างประเทศมากที่สุด 5 อันดับแรกในปี 2554 คือ บริษัท GDF Suez ของฝรั่งเศส ซึ่งทำธุรกิจด้านพลังงานไฟฟ้า บริษัท Sano-Aventis ของฝรั่งเศส กิจการยารักษาโรค บริษัท BHP Billiton Group ของออสเตรเลีย กิจการเหมืองแร่ บริษัท Telefonica ของสเปน ซึ่งทำธุรกิจบริการโทรคมนาคม และบริษัท General Electric ของสหรัฐฯ ซึ่งทำธุรกิจหลากหลายสาขา เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เครื่องกำเนิดไฟฟ้า อุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องยนต์อากาศยาน ฯลฯ

หากนับเฉพาะบรรษัทข้ามชาติของประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านแล้ว บริษัท 5 อันดับแรกที่ไปลงทุนยังต่างประเทศมากที่สุดในปี 2554 คือ บริษัท Vimpel Com ของเนเธอร์แลนด์ กิจการบริการโทรคมนาคม บริษัท POSCO ของเกาหลีใต้ อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า บริษัท America Movil SAB de CV ของเม็กซิโก ทำธุรกิจบริการโทรคมนาคม บริษัท Lukoil ของรัสเซีย กิจการผลิตปิโตรเลียม และบริษัทฮุนไดมอเตอร์ ของเกาหลีใต้ กิจการรถยนต์

หลายประเทศปฏิรูปนโยบายต้อนรับ FDI

ในปี 2554 มีอย่างน้อย 44 ประเทศและเขตเศรษฐกิจได้ผ่อนคลายมาตรการลงทุนกว่า 52 รายการ เพื่อส่งเสริม FDI ขณะที่ปรับปรุงมาตรการจำกัด FDI มากขึ้นเพียง 15 มาตรการ

> *"การลงทุนไม่ได้เป็นเป้าหมายในตัวเอง แต่เป็นเพียงเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ดังนั้น นโยบายการลงทุนจะต้องบูรณาการกับนโยบายการพัฒนาประเทศ"*

UNCTAD ยังได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับรูปแบบใหม่ของนโยบายส่งเสริมการลงทุนของประเทศต่างๆ คือ การลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยรัฐบาลนอกจากจะพยายามส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนแล้ว ยังพยายามกำหนดวัตถุประสงค์ที่กว้างยิ่งขึ้น ไม่เฉพาะการเติบโตทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่รวมถึงเพื่อบรรลุเป้าหมายของนโยบายสาธารณะอื่นๆ ทั้งในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และลดปัญหาความยากจน อีกด้วย โดยจะต้องเป็นการลงทุนอย่างรับผิดชอบ โดยเห็นว่าการลงทุนไม่ได้เป็นเป้าหมายในตัวเอง แต่เป็นเพียงเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ดังนั้น นโยบายการลงทุนจะต้องบูรณาการกับนโยบายการพัฒนาประเทศ

ไทยรับการลงทุนมากเป็นอันดับ 3 ในอาเซี่ยน

มูลค่า FDI ในแง่แหล่งลงทุน ในปี 2554 ไทยได้รับการลงทุนในรูปแบบ FDI มูลค่า 9,572 ล้านเหรียญสหรัฐฯ แม้ว่าจะลดลงเล็กน้อยจาก 9,733 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2553 แต่อันดับดีกว่าเดิม จากเดิมในปี 2553 เป็นอันดับ 5 รองจากสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม แต่ในปี 2554 จะแซงเวียดนามขึ้นมาเป็นอันดับที่ 4

มูลค่า FDI ในแง่ไปลงทุนต่างประเทศ ตัวเลขการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศในปี 2554 มูลค่า 10,634 ล้านเหรียญสหรัฐฯ นับว่ามากเป็นอันดับ 3 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ทั้งนี้ ปัจจุบันไทยมีการตื่นตัวลงทุนในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ทำให้มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ จากเดิมมูลค่าเพียง 970 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2549 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 5,415 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2553 และ 10,634 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2554

อนึ่ง การไปลงทุนในต่างประเทศของไทยในปี 2554 เป็นการไปลงทุนในรูปแบบ M&A มากถึงประมาณครึ่งหนึ่ง คือ 4,996 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมามีโครงการ M&A ขนาดใหญ่หลายโครงการ เป็นต้นว่า เช่น การซื้อกิจการโรงงานเหล็กขั้นต้นน้ำในสหราชอาณาจักรของเครือสหวิริยา การซื้อกิจการค้าปลีกในอิตาลีของเครือเซ็นทรัล ฯลฯ

ตัวเลขการรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ประเทศ	2549	2550	2551	2552	2553	2554
สิงคโปร์	36,700	46,930	11,798	24,418	48,637	64,003
อินโดนีเซีย	4,914	6,928	9,318	4,877	13,771	18.906
มาเลเซีย	6,060	8,595	7,172	1,453	9,103	11,966
ไทย	9,501	11,359	8,455	4,854	9,733	9,572
เวียดนาม	2,400	6,700	9,579	7,600	8,000	7,430
ฟิลิปปินส์	2,921	2,916	1,544	1,963	1,298	1,262
กัมพูชา	483	867	815	539	783	892
พม่า	428	715	976	963	450	850
ลาว	187	324	228	319	333	450

ที่มาของข้อมูล : World Investment Report 2012

ตัวเลขการลงทุนในต่างประเทศ (OFDI)

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ประเทศ	2549	2550	2551	2552	2553	2554
สิงคโปร์	18,637	36,897	6,812	17,704	21,215	25,227
มาเลเซีย	6,021	11,314	14,965	7,784	13,329	15,258
ไทย	968	3,003	4,057	4,172	5,415	10,634
อินโดนีเซีย	2,726	4,675	5,900	2,249	2,664	7,771
เวียดนาม	85	184	300	700	900	950
ฟิลิปปินส์	103	3,536	259	359	616	9

ที่มาของข้อมูล : World Investment Report 2011

ทิศทางการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2555 เนื่องจากมีการลงทุนในต่างประเทศหลายโครงการ ทั้งในรูป Greenfield Project เช่น โครงการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนไซยะบุรีในลาว โครงการปิโตรเคมีในเวียดนาม ฯลฯ นอกจากนี้ การลงทุนในรูปแบบการซื้อกิจการ (M&A) ก็กำลังมาแรง โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ เช่น เครือ ปตท. กลุ่ม SCG เครือเจริญโภคภัณฑ์ กลุ่มบ้านปู ฯลฯ ที่ต้องการขยายกิจการในต่างประเทศอย่างรวดเร็ว

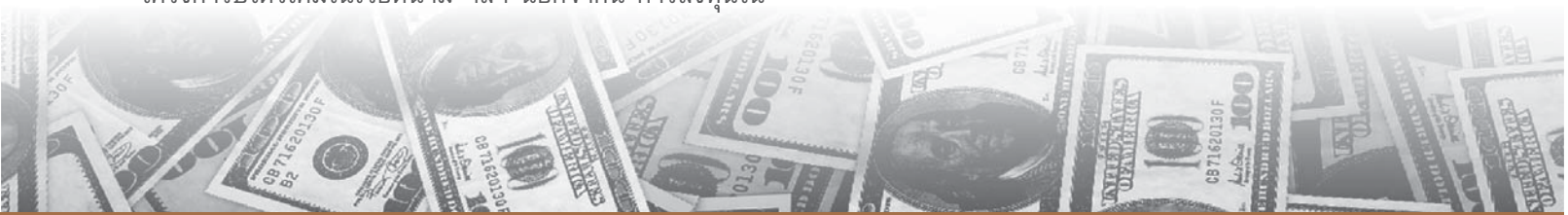

จิราภรณ์ ชีวะปรีชา

เมืองมะริด อีกหนึ่งทางเลือก ของการลงทุนพม่า

นับตั้งแต่สหภาพพม่า เปิดประเทศในปี 2531 จนถึงปี 2555 คณะกรรมาธิการส่งเสริมการลงทุนแห่งสหภาพพม่า (Myanmar Investment Commission: MIC) ได้อนุมัติโครงการลงทุนจากต่างประเทศจำนวน 467 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 40,699 ล้านเหรียญสหรัฐฯ จากประเทศผู้ลงทุนทั้งหมด 31 ประเทศ

ประเทศที่มีมูลค่าเงินลงทุนสะสมในพม่ามากที่สุด คือ จีน รองลงมาคือ ไทย ฮ่องกง เกาหลีใต้ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ ประเภทธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุด คือ พลังงาน รองลงมา ได้แก่ การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต

การลงทุนจากต่างประเทศสะสมที่ได้รับการอนุมัติจากทางสหภาพพม่า (ตั้งแต่ปี 2531 - 2555) จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน (มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ลำดับ	ประเทศผู้ลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	จีน	34	13,948.896	34.27
2	ไทย	61	9,568.093	23.51
3	ฮ่องกง	38	6,308.495	15.50
4	เกาหลีใต้	49	2,941.289	7.23
5	สหราชอาณาจักร	52	2,759.785	6.78
6	สิงคโปร์	72	1,804.013	4.43
7	มาเลเซีย	41	1,026.961	2.52
8	ฝรั่งเศส	2	469.000	1.15
9	สหรัฐอเมริกา	15	243.565	0.60

ลำดับ	ประเทศผู้ลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุน	สัดส่วน (ร้อยละ)
10	อินโดนีเซีย	12	241.497	0.59
11	เนเธอร์แลนด์	5	238.835	0.59
12	ญี่ปุ่น	24	216.220	0.53
13	อื่นๆ	62	932.200	3.30
	รวม	467	40,699	100.00

ที่มา : Directorate of Investment and Company Administration, Ministry of National Planning and Economic Development (May 2012)

การลงทุนจากต่างประเทศสะสมที่ได้รับการอนุมัติจากทางการพม่า (ตั้งแต่ปี 2531 - 2555) จำแนกตามประเภทธุรกิจ (มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ลำดับ	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโครงการ		
1	พลังงาน	5	18,873.720	46.37
2	การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	109	14,063.072	34.55
3	อุตสาหกรรมเหมืองแร่	66	2,814.360	6.92
4	อุตสาหกรรมการผลิต	164	1,760.701	4.33
5	โรงแรมและการท่องเที่ยว	45	1,064.811	2.62
6	อสังหาริมทรัพย์	19	1,056.453	2.60
7	ประมง	25	324.358	0.80
8	การขนส่ง	16	313.906	0.77
9	นิคมอุตสาหกรรม	3	193.113	0.47
10	เกษตรกรรม	7	173.101	0.43
11	การก่อสร้าง	2	37.767	0.09
12	อื่น ๆ	6	23.686	0.06
	รวม	467	40,699.048	100.00

ที่มา : Directorate of Investment and Company Administration, Ministry of National Planning and Economic Development (May 2012)

การลงทุนจากประเทศไทย หนึ่งในสี่ของการลงทุนต่างชาติ

สำหรับการลงทุนของนักลงทุนไทยในสหภาพพม่าตั้งแต่ปี 2531 ถึงเดือนมีนาคม 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 61 โครงการคิดเป็นมูลค่า 9,568.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือประมาณร้อยละ 23.5 ของการลงทุนจากต่างประเทศในพม่าทั้งหมด โดยไทยมีมูลค่าการลงทุนในสหภาพพม่าเป็นอันดับที่ 2

> *"การลงทุนของนักลงทุนไทยในพม่า ตั้งแต่ปี 2531 ถึง เดือนมีนาคม 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 61 โครงการ มูลค่า 9,568.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือประมาณร้อยละ 23.5 ของการลงทุน จากต่างประเทศทั้งหมด"*

การลงทุนของไทยในสหภาพพม่าที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุนในสาขาพลังงาน (น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ) อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว บริษัทไทยที่เข้าไปลงทุน ได้แก่

- เครือเจริญโภคภัณฑ์ ลงทุนเพาะปลูกพืชไร่ เลี้ยงไก่และอาหารสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- บริษัท สยามน้ำมันละหุ่ง จำกัด ส่งเสริมชาวพม่าปลูกต้นละหุ่ง และรับซื้อเพื่อสกัดน้ำมัน
- บริษัท Inter Asset Holdings จำกัด ร่วมทุนประมงและทำโรงงานแปรรูปอาหารทะเล
- บริษัท Myanmar Lighting Manufacturing จำกัด บริษัทร่วมทุนไทยกับสหภาพพม่า ผลิตหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ โคมนีออน ติดตั้งสำเร็จรูปพร้อมอิเล็กทรอนิกส์ บัลลาสต์ และพัดลมพกพา
- บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจผลิตปูนซีเมนต์ กระแสไฟฟ้า และได้รับสัมปทานโครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย
- บริษัท ซีแฟต จำกัด ทำธุรกิจโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ
- กลุ่ม MDX Group จำกัด ร่วมดำเนินธุรกิจไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนท่าซางกับกระทรวงพลังงานไฟฟ้า สหภาพพม่าและเขื่อนฮัจยี ร่วมทุนกับบริษัท กฟผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และกระทรวงพลังงานไฟฟ้าพม่า
- บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้รับสิทธิสำรวจก๊าซธรรมชาตินอกชายฝั่งและร่วมทุนผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานาและเยตากุน
- ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ร่วมทุนดำเนินธุรกิจโรงแรมชาเตรียม ในนครย่างกุ้ง

มุมมองด้านการลงทุน มะริดดีกว่าทวาย

บีโอไอได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนไทยในพม่ามาแล้ว 2 ครั้งในปีนี้ คือระหว่างวันที่ 16 - 19 กุมภาพันธ์ 2555 เส้นทางย่างกุ้ง – ทวาย และในวันที่ 28 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน 2555 เส้นทางย่างกุ้ง – ทวาย – มะริด

ผู้เขียนมีความเห็นว่า นอกจากนครย่างกุ้ง ซึ่งมี ความพร้อมในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว ในตอนใต้ของประเทศพม่า มะริดเป็นเมืองสำคัญของเขตตะนาวศรี นับได้ว่ามีศักยภาพรองรับการลงทุนไทยในปัจจุบันได้ดีกว่า เมืองทวายที่เป็นที่ตั้งโครงการส่งเสริมท่าเรือน้ำลึกทวาย เนื่องจากโครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย ต้องใช้เวลาในการระดมทุนก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค เชื่อมต่อเส้นทางคมนาคม และระบบโทรคมนาคมกับประเทศไทย จึงยังไม่มีศักยภาพเทียบเท่าเมืองมะริด

> *“มะริด เป็นเมืองสำคัญของเขตตะนาวศรี นับได้ว่ามีศักยภาพรองรับการลงทุนไทย ได้ดีกว่าเมืองทวาย ที่เป็นที่ตั้งโครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย”*

เมืองมะริดตั้งอยู่ในเขตตะนาวศรี ซึ่งเป็นเขตที่มีพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ 6 ของประเทศ มีประชากรประมาณ 1.3 ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ราบริมชายฝั่ง และที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ

แม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำทวาย แม่น้ำตะนาวศรีใหญ่ แม่น้ำตะนาวศรีเล็ก แม่น้ำเลนยา (Lenya) และแม่น้ำปากจั่น (Pachan)

ตารางพื้นที่และจำนวนประชากรของรัฐต่างๆ ในสหภาพพม่าโดยประมาณ (ปี 2543 - 2544)

หน่วย : คน

รัฐ / มณฑล	จำนวนพื้นที่ (ตารางไมล์)	ประชากร รวม	ประชากร	
			ชาย	หญิง
สหภาพพม่า	261,227.800	47,254,716	23,464,828	23,789,828
รัฐคะฉิ่น	34,379.222	1,224,866	605,693	619,173
รัฐคะยาห์	4,529.563	252,795	128,354	124,441
รัฐกะเหรี่ยง	11,730.849	1,431,377	708,000	723,377
รัฐชิน	13,906.967	465,301	226,356	239,005
มณฑลสะเกียง	36,534.714	5,280,362	2,586,103	2,694,259
มณฑลตะนาวศรี	16,735.557	1,297,518	648,286	649,232
มณฑลหงสาวดี	15,214.129	4,930,146	2,469,047	2,461,099
มณฑลมะก่วย	17,305.320	4,382,182	2,150,151	2,232,031
มณฑลมัณฑะเลย์	14,294.721	6,313,938	3,114,625	3,199,313
รัฐมอญ	4,747.758	2,466,000	1,198,694	1,191,987
รัฐยะไข่	14,200.083	2,653,529	1,321,303	1,332,226
มณฑลย่างกุ้ง	3,927.144	5,382,051	2,675,010	2,707,041
รัฐฉาน	60,155.227	4,701,669	2,356,373	2,345,269
มณฑลอิระวดี	13,566.593	6,548,241	3,276,893	3,271,348

ที่มา : Myanmar. Facts and Figures 2002 “p.5.”

เศรษฐกิจ

- **เกษตรกรรม**

เขตตะนาวศรี จะปลูกผลไม้ประมาณร้อยละ 15 - 20 ของพื้นที่ นอกจากพืชไร่และข้าว มณฑลตะนาวศรี ปลูกยางพารามากที่สุด และต่อมารัฐบาลได้สนับสนุนให้ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเพราะมีภูมิอากาศเหมาะสม

- **ประมง**

การประมงเป็นอาชีพหลักของประชากร และยังมีการเลี้ยงหอยมุกในบริเวณหมู่เกาะมะริด เกาะไข่มุก (Pearl Island) เกาะมาลี และเกาะฉ่วย

- **เหมืองแร่**

แร่สำคัญในเขตตะนาวศรี ได้แก่ ดีบุก ทังสเตน ซึ่งเขตตะนาวศรีสามารถผลิตได้ร้อยละ 67 ของการผลิตทั้งประเทศ

เมืองสำคัญ

เมืองทวาย

เป็นท่าเรือสำคัญรองจากย่างกุ้ง ที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นเมืองท่าขนส่งสินค้า โดยจะใช้ในการขนส่งสินค้าประเภท ดีบุก ทังสเตน ข้าว และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง ยางพารา ไม้ ถ่าน และนำเข้าชิ้นส่วนเครื่องจักร น้ำตาล สิ่งทอ น้ำมันประกอบอาหาร น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันหล่อลื่น

มะริด

เป็นเมืองท่าที่สำคัญไม่แพ้ทวาย มีการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศน้อย แต่ถือเป็นเมืองท่าสำคัญสำหรับการค้าภายในประเทศรองจากท่าเรือย่างกุ้ง สินค้าที่ขนส่ง ได้แก่ ยางพารา ดีบุก ทังสเตน กะปิ ปลาแห้ง กุ้งแห้ง และเกลือ รัฐบาลพม่ากำหนดให้มะริดเป็นพื้นที่การประมงและอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่อง

เกาะสอง

เป็นเมืองชายแดนตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำปากจั่น (Pachan) อยู่ตรงข้ามกับจังหวัดระนองของประเทศไทย และรัฐบาลพม่ากำหนดให้เป็นพื้นที่เพาะปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ศักยภาพของเมืองมะริดในการรองรับการลงทุนไทย

เมื่อพิจารณาในด้านศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน มะริดมีความพร้อมด้านศักยภาพใน 4 ด้าน คือ

- **มูลค่าการค้าผ่านด่านชายแดนมีมูลค่าสูงต่อเนื่อง**

มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากรระนองมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2554 มีมูลค่าถึง 25,334.1 ล้านบาท โดยมูลค่าการนำเข้าและส่งออกผ่านด่านศุลกากรระนอง ประมาณร้อยละ 80 ของมูลค่าการค้าเป็นการค้าจากเมืองมะริด ซึ่งแสดงว่า มะริดมีระบบการค้ากับต่างประเทศอยู่แล้ว หากเข้าไปดำเนินธุรกิจจะไม่มีปัญหาด้านการค้ากับประเทศไทย เนื่องจากมีระบบการค้าและนักธุรกิจมีความชำนาญ

ตารางแสดงมูลค่าการค้าชายแดนในแต่ละด่านที่สำคัญ (ล้านบาท)

ด่าน	ประเภท	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ด่านศุลกากรสังขละบุรี	มูลค่ารวม	88,265.93	85,389.65	97,583.4
กาญจนบุรี	ส่งออก	514 .00	2,114.24	3,671.3
	นำเข้า	87,751.92	83,275.41	93,912.1
	ดุลการค้า	-87,237.92	-81,161.18	-90,240.8
ด่านศุลกากรเชียงแสน	มูลค่ารวม	1,619.53	1,957.94	2,460.7
เชียงราย	ส่งออก	1,619.51	1,949.89	2,444.4
	นำเข้า	0.02	8.04	16.3
	ดุลการค้า	1,619.49	1,941.85	2,428.1
ด่านศุลกากรแม่สาย	มูลค่ารวม	4,785.96	8,303.84	9,773.4
เชียงราย	ส่งออก	4,602.24	8,111.95	9,658.6
	นำเข้า	183.71	191.89	114.8
	ดุลการค้า	4,418.53	7,920.06	9,543.8
ด่านศุลกากรแม่สอด	มูลค่ารวม	26,568.98	25,058.31	22,106.9
ตาก	ส่งออก	25,073.20	23,970.56	21,218.2
	นำเข้า	1,495.78	1,087.74	888.7
	ดุลการค้า	23,577.42	22,882.82	20,329.5
ด่านศุลกากรระนอง	มูลค่ารวม	13,301.15	16,761.16	25,334.1
ระนอง	ส่งออก	10,590.09	14,531.56	23,331.2
	นำเข้า	2,711.06	2,229.60	2,002.9
	ดุลการค้า	7,879.02	12,301.96	21,328.3
รวม	มูลค่ารวม	134,766.39	137,869.29	157,258.5
	ส่งออก	42,604.39	50,854.43	60,323.7
	นำเข้า	92,162.01	87,014.86	96,934.8
	ดุลการค้า	-49,557.62	-36,160.43	-36,611.1

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

- **แหล่งทรัพยากรอุดมสมบูรณ์**

มะริดเป็นส่วนหนึ่งของเขตตะนาวศรี ทางเหนือของมะริดมีที่ราบลุ่มแม่น้ำตะนาวศรีใหญ่ (The Great Tenassarim) คั่นกลางระหว่างทะเลกับเทือกเขา พื้นที่ระหว่างเทือกเขาและชายฝั่งทะเลเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ และมีแม่น้ำ 4 สาย ผ่าน คือ แม่น้ำตะนาวศรีใหญ่ แม่น้ำตะนาวศรีน้อย (Little Tenasserim) แม่น้ำเลนยา (Lenya) และแม่น้ำปากจั่น

มะริดประกอบไปด้วยเกาะประมาณ 804 เกาะ ซึ่งส่วนใหญ่ปกคลุมไปด้วยป่าไม้และป่าชายเลน มีพื้นที่ป่าประมาณ 5,600 ตารางไมล์ และ 330 ตารางไมล์เป็นพื้นที่สวน พื้นที่ป่าชายเลน ประมาณ 139 ตารางไมล์ ไม้มีค่ามีจำนวนหลายชนิดรวมถึงไม้กฤษณา นอกจากนี้ยังมีการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ดีบุกเป็นแร่ที่มีมากในพื้นที่แต่ยังไม่มีการทำเหมือง ถ่านหินมีประมาณ 1 ล้านตัน ซึ่งมีคุณภาพดีกว่าถ่านหินของอินเดีย และยังมีแร่ธาตุต่างๆ เช่น ดีบุก วุลแฟรม แมงกานีสและหินอ่อน

> *"นอกจากป่าไม้ และแร่ธาตุแล้ว มะริดเป็นหมู่เกาะ จึงมีการประมง และทำฟาร์มเลี้ยงปูนิ่ม"*

นอกจากป่าไม้ และแร่ธาตุแล้ว มะริดเป็นหมู่เกาะ จึงมีการประมงและทำฟาร์มเลี้ยงปูนิ่ม จากการเยี่ยมชมโรงงานของบริษัท VANTAGE จำกัด บริษัท MASCOT INDUSTRIAL จำกัด และบริษัท PYI PHYO TUN INTERNATIONAL จำกัด ซึ่งทั้งหมดทำกิจการประมง แปรรูปอาหารและอาหารสัตว์น้ำ (Fish Meal) และบริษัท PYI PHYO TUN INTERNATIONAL จำกัด มีกิจการดังกล่าวและดำเนินธุรกิจฟาร์มเลี้ยงปูนิ่มและแช่แข็ง ส่งขายประเทศไทย ญี่ปุ่น ยุโรป และสหรัฐฯ

- **ความเข้มแข็งของสภาหอการค้าแห่งเมืองมะริด**

จากการจัดกิจกรรมจับคู่ทางธุรกิจ (Business Match Making) นักธุรกิจไทยได้พบปะกับนักธุรกิจเมืองมะริด เพื่อเจรจาธุรกิจโดยแบ่งเป็น 12 กลุ่ม มีผู้เข้าร่วมที่เป็นนักธุรกิจพม่าประมาณ 50 - 70 คน โดยนักธุรกิจพม่าสนใจจะร่วมธุรกิจกับนักธุรกิจไทยในกลุ่มกิจการประมง อาหารทะเลแปรรูป ห้องเย็น ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง

นอกจากนั้น ประธานสภาหอการค้าเมืองมะริด จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางอำนวยความสะดวกให้แก่นักธุรกิจไทยที่สนใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจ และประสานงานสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิกสภาฯ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการร่วมธุรกิจต่อไป

- **ความพร้อมด้านคมนาคม**

มะริดไม่มีเส้นทางรถไฟ มีถนนน้อย การขนส่งผ่านท่าเรือมะริด สำหรับการคมนาคมขนส่งในประเทศ จะขนส่งผ่านทางท่าเรืออย่างกุ้งมายังท่าเรือมะริด สำหรับการส่งออกจะขนส่งจากท่าเรือมะริดมาประเทศไทย ผ่านด่านศุลกากรที่จังหวัดระนอง หากเป็นการคมนาคมทางบกจะส่งออกผ่านจุดผ่อนปรนด่านสิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ด้วยศักยภาพของพื้นที่และนักธุรกิจในมะริด ผู้เขียนมีความเห็นว่า นักธุรกิจไทยมีศักยภาพในการลงทุน ในกิจการอาหารทะเลแปรรูป อาหารแช่เย็น กิจการปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน โดยสามารถใช้เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก และเป็นตลาดรองรับสินค้าจากไทย ซึ่งสินค้าไทยเป็นที่นิยมในสหภาพพม่าอยู่แล้ว จึงเท่ากับเป็นการขยายตลาดสินค้าไทยในประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุนในสหภาพพม่า

- รัฐบาลสหภาพพม่ายังไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเข้าไปตั้งสาขาในสหภาพพม่า ทำให้การดำเนินธุรกิจไม่คล่องตัว อย่างไรก็ตาม คาดว่าภายในปี 2555 จะมีธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยเข้าไปเปิดสาขาในสหภาพพม่าประมาณ 4 ธนาคาร

- การคมนาคมขนส่งทางบกยังไม่สะดวก ในฤดูฝนอาจมีเส้นทางคมนาคมถูกตัดขาดหรือสภาพถนนไม่เหมาะสมในการขนส่ง

- ระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น พลังงานไฟฟ้า โทรคมนาคมยังไม่ทั่วถึง การเข้าไปตั้งโรงงานผลิตต้องมีระบบไฟฟ้าสำรอง

- กฎระเบียบในการค้า การลงทุน ยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักธุรกิจต่างชาติในวงจำกัด มีปัญหาทางปฏิบัติ เช่น มาตรการการห้ามสินค้านำเข้า การกำหนดให้ผู้นำเข้าต้องส่งออกด้วย เพื่อสร้างสมดุลเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

- รัฐบาลพม่าโดนมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากต่างชาติ แม้จะเริ่มมีการยกเลิกการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจในปี 2555 แต่ระบบการเงิน การธนาคาร ต้องใช้เวลาปรับโครงสร้าง และเตรียมตัวเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

ศิรินาถ ไชยลาโภ

Havaianas... จากรองเท้าแตะคนจน สู่แบรนด์ยอดนิยม

บราซิลเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ ทั้งด้านจำนวนประชากร และขนาดของประเทศที่ใหญ่เป็นอันดับห้าของโลก มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ รวมทั้งมีแรงงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เป็นประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) สูงที่สุดในทวีปอเมริกาใต้ และมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้บราซิลถูกจัดเป็นหนึ่งในประเทศในกลุ่ม BRIC นอกเหนือไปจากรัสเซีย อินเดีย และจีน

ด้วยการที่เศรษฐกิจและรายได้ประชากรเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อุปสงค์ของประชาชนในการบริโภคสินค้ามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ทำให้บริษัทต่างๆ ได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยเฉพาะด้านการตลาดทั้งในรูปแบบสินค้า ราคา และกลุ่มเป้าหมายของผู้บริโภค เพื่อตอบรับกับกระแสความต้องการของตลาดภายใน และภายนอกประเทศ

หนึ่งในสินค้าที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายของบราซิล คือ รองเท้าแตะ Havaianas ซึ่งถือกำเนิดครั้งแรกในปี 2505 โดยบริษัท So Paulo Alpargatas S.A. ซึ่งชื่อ Havaianas นั้น ในภาษาโปรตุเกส หมายถึง คนฮาวาย และลวดลายของรองเท้านั้นได้แรงบันดาลใจมาจากสีสันของฮาวายเช่นกัน

> *"Havianas เป็นรองเท้าแตะราคาถูก ขายตามร้านขายของชำเล็กๆ ภายในชุมชน จนได้รับการขนานนามว่า เป็นรองเท้าแตะของคนจน"*

รูปแบบของรองเท้าแตะ Havaianas ในยุคแรกเริ่มนั้นมีต้นแบบจากรองเท้าแตะญี่ปุ่นที่เรียกว่าโซริ (Zori) ซึ่งในระยะแรกนั้นรองเท้า Havaianas เป็นรองเท้าแตะราคาถูก ซึ่งขายตามร้านขายของชำเล็กๆ ภายในชุมชน จนได้รับการขนานนามว่าเป็นรองเท้าแตะของคนจน (Poor Man's Flip Flops) โดยมียอดขายจำนวนมากกว่าหลายพันคู่ต่อวัน โดยรูปทรงของรองเท้ามีเพียงลายเดียว มีสามสี ได้แก่ สีฟ้า สีเหลือง สีดำ ในแต่ละคู่

ต่อมาในปี 2513 บริษัทฯ ได้เริ่มออก Campaign ใหญ่เป็นครั้งแรก และใช้สโลแกน *"Havaianas : As Legitimas"* หรือ *"Havaianas : the Legimimate Ones"* ขึ้น โดยเน้นคุณสมบัติของรองเท้าแตะ คือ *"ไม่มีกลิ่น คงสภาพ และสายคีบแข็งแรง"* เพื่อกำจัดคู่แข่งที่พยายามลอกเลียนแบบ จนกระทั่งปี 2537 ที่อาจกล่าวได้ว่า Havaianas ประสบความสำเร็จในการขายสินค้าสำหรับชนชั้นกลางและชนชั้นสูงในบราซิล ในช่วงเวลานั้นเองไม่เพียงแต่ได้รับความนิยมอย่างสูงในบราซิล แต่ยังแพร่หลายแก่ชาวต่างชาติที่เดินทางไปท่องเที่ยวในบราซิลอีกด้วย รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงดีไซน์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

ในปี 2539 Havaianas ถือว่าเป็นสินค้าประจำชาติ และมีกลุ่มลูกค้าเพิ่มมากขึ้นไปทั่วประเทศ และในปี 2541 Havaianas ได้ออกคอลเลคชั่นพิเศษที่ชื่อว่า Havaianas Brazil สีเขียวเหลืองและมีธงชาติบราซิลขนาดเล็กติดอยู่ที่สายคีบ เพื่อ

ต้อนรับการแข่งขันฟุตบอลโลกที่ฝรั่งเศส ซึ่งกลายเป็น Trade Mark ของ Havaianas นับแต่นั้นมา

> *"ในปี 2543 Havaianas เริ่มได้รับความนิยมในหมู่ดารา นางแบบ และผู้มีชื่อเสียง เช่น ปารีส ฮิลตัน นาโอมิ แคมป์เบล เดวิด เบคแฮม ฯลฯ"*

ในปี 2543 Havaianas เริ่มได้รับความนิยมในหมู่ดารา นางแบบ และผู้มีชื่อเสียง เช่น ปารีส ฮิลตัน นาโอมิ แคมป์เบล เดวิด เบคแฮม เจนนิเฟอร์ อานิสตัน และลินด์เซ่ โลฮาน เป็นต้น และในปี 2554 บริษัทฯ ได้เริ่มส่งออกไปยังต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ร่วมสนับสนุนการประกาศผลรางวัลออสการ์ ด้วยการออกแบบรองเท้ารุ่นพิเศษ และมอบให้กับผู้เข้าชิงรางวัล

ปัจจุบัน บริษัทฯ ได้ส่งออกไป 100 ประเทศทั่วโลก ซึ่งข้อมูลในปี 2552 พบว่าบริษัทฯ มียอดขายมากกว่า 160 ล้านคู่ต่อปี และมีรองเท้ามากกว่า 450 แบบ

อาจกล่าวได้ว่า Havaianas เป็น Stylish Sandal ระดับโลก ที่มีความทนทาน สวยงาม ดีไซน์ทันสมัย และสวมใส่เบาสบาย เนื่องจากผลิตจากยางร้อยเปอร์เซนต์ โดยทุกคู่จะผลิตที่บราซิล

นอกจากนี้รองเท้าทุกคู่ จะต้องได้รับการทดสอบคุณภาพจากห้องปฏิบัติการในบราซิล ว่ามีคุณภาพได้มาตรฐานตามหลักของ So Paulo Alpargatas S.A. ก่อนที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ราคาของรองเท้านั้นเริ่มตั้งแต่คู่ละประมาณ 650 บาท ไปจนถึงราคากว่า 5,000 บาท สาเหตุที่ราคาค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นรุ่นพิเศษ เช่น การออกแบบโดยนักออกแบบชื่อดัง มีจำนวนจำกัด ประดับด้วยคริสตัลหรือทองคำ เป็นต้น

สำหรับผลิตภัณฑ์ของ Havaianas นั้น มีตั้งแต่รองเท้าแตะของผู้ชาย ผู้หญิง เด็กชาย และเด็กหญิง จนกระทั่งเด็กอ่อนที่มีสายรัดหลังเท้าด้วย

นอกจากรองเท้าแตะแล้ว ปัจจุบัน Havaianas ได้ขยายผลิตภัณฑ์ออกไปภายใต้แบรนด์ Havaianas เป็นเครื่องประดับตกแต่งต่างๆ ได้แก่ พวงกุญแจ Magnet ที่ใส่โทรศัพท์แบบยาง USB Drive เป็นต้น ขณะที่ยังได้เพิ่มทางเลือกแก่กลุ่มผู้บริโภค โดยการให้บริการลูกค้าสามารถตกแต่งรองเท้าแตะได้ตามใจชอบ (Make Your Own Havaianas) กล่าวคือ ทางร้านจะมีพื้นรองเท้า สายคีบหลากสี ให้ลูกค้าเลือกประกอบเป็นรองเท้าแตะตามใจชอบ นอกจากนี้ ยังมีบริการเครื่องประดับหลากหลายแบบและสี เพื่อประดับบริเวณสายคีบอีกด้วย หลังจากนั้นลูกค้าจึงค่อยชำระเงิน โดยพนักงานประจำร้านจะช่วยประกอบรองเท้าที่ลูกค้าได้เลือกไป ซึ่งเป็นกลยุทธ์การค้าในมุมใหม่ที่น่าสนใจและได้รับการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างดี

สำหรับประเทศไทยนั้น บริษัท แบร์ ฟีท จำกัด ได้เป็นผู้นำเข้ารองเท้าแตะ Havaianas มาจำหน่ายในไทยตั้งแต่ปลายปี 2551 และได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคเป็นอย่างดี เห็นได้จากการที่ตลาดเติบโต และมียอดขายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

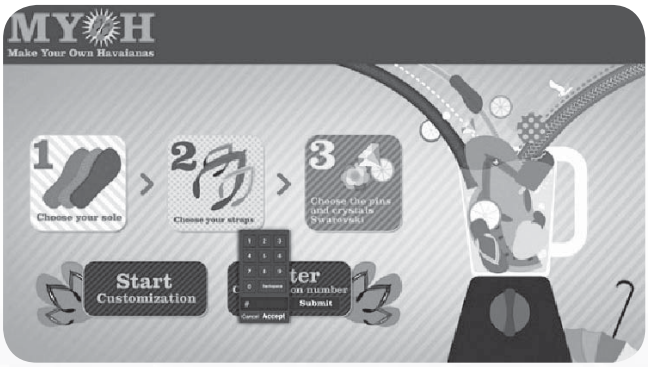

ที่มาของข้อมูล www.havaianas.com

นานาสาระกับบีโอไอ

การขออนุญาตเปิดดำเนินการ

1. **การขออนุญาตเปิดดำเนินการ จะดำเนินการได้เมื่อใด**

ตอบ การขออนุญาตเปิดดำเนินการตามบัตรส่งเสริมการลงทุน จะกระทำเมื่อผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของบัตรส่งเสริมฯ ครบถ้วน ได้แก่ เงื่อนไขในการนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมฯ ทุนจดทะเบียน สัดส่วนการถือหุ้น ชนิดผลิตภัณฑ์/บริการและกำลังผลิต กรรมวิธีการผลิต/บริการ ขนาดการลงทุนขั้นต่ำ ที่ตั้งโรงงาน/สถานประกอบการ และเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดให้ตรวจสอบในขั้นเปิดดำเนินการ พร้อมที่จะให้บีโอไอตรวจสอบ และออกใบอนุญาตเปิดดำเนินการ โดยบริษัทอาจดำเนินการผลิต และมีรายได้ไปก่อนหน้านั้นได้ ทั้งนี้ การขออนุญาตเปิดดำเนินการ จะต้องกระทำภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. **การขออนุญาตเปิดดำเนินการ ใช้เอกสารใดประกอบบ้าง**

ตอบ การขออนุญาตเปิดดำเนินการ ต้องยื่นเอกสารดังนี้

1. แบบคำขออนุญาตเปิดดำเนินการ (F PA OP 01)
2. สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือใบอนุญาตที่เป็นข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังไม่หมดอายุ
3. สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับปัจจุบัน หรือรายงานการกระจายการถือหุ้นตามสัญชาติ ฉบับปัจจุบัน ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน
4. หนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัทฉบับปัจจุบัน ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน
5. สำเนางบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองปีล่าสุด
6. ทะเบียนสินทรัพย์
7. สำเนา INVOICE / BILL OF LADING / AIRWAY BILL ฉบับแรกที่มีรายได้ หรือหลักฐานใดๆ ที่ยืนยันวันเริ่มมีรายได้ตามโครงการ
8. แผนภูมิขั้นตอนการผลิตหรือบริการ ซึ่งระบุรายการเครื่องจักรหลักที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนการผลิต
9. แผนผังการติดตั้งเครื่องจักร

ทั้งนี้ เอกสารทุกฉบับจะต้องประทับตราบริษัท (ถ้ามี) และลงนามโดยกรรมการผู้มีอำนาจ สำหรับกิจการที่เป็นการผลิต จะต้องมีเอกสารทุกรายการตามข้างต้น ส่วนกิจการบริการ จะต้องมีเอกสารรายการที่ 1 - 7 ส่วนรายการที่ 8 - 9 ตามความเหมาะสม

3. **การกรอกข้อมูลรายละเอียดเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ติดตั้งใช้ในโครงการ หากมีการซื้อเครื่องจักรเข้ามาก่อนการยื่นคำขอรับการส่งเสริมฯ สามารถกรอกรายการเครื่องจักรนั้นลงในคำขอฯ ได้หรือไม่**

ตอบ เครื่องจักรทั้งหมดของโครงการ จะต้องได้มาไม่ก่อนวันที่ยื่นคำขอรับฯ จนถึงวันครบกำหนดเปิดดำเนินการ โดยพิจารณาจากวันที่นำเข้าตามใบขนฯ หรือวันที่ได้มา (วันรับมอบสินค้า) หากได้มาก่อนหน้านั้น จะต้องได้รับอนุมัติให้ใช้ในโครงการ

ดังนั้น ในกรณีนี้จะต้องพิจารณาว่าบริษัทเคยได้รับอนุมัติให้ใช้เครื่องจักรที่นำเข้ามาก่อนยื่นคำขอฯ ใช้ในโครงการหรือไม่ หากเคยได้รับอนุมัติ ก็สามารถระบุรายการเครื่องจักรนั้นมาได้

4. **การกรอกข้อมูลรายละเอียดเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ติดตั้งในโครงการ กรอกเฉพาะเครื่องจักรที่ใช้สิทธิ์นำเข้าใช่หรือไม่**

ตอบ ไม่ใช่ จะต้องกรอกรายละเอียดทั้งเครื่องจักรที่นำเข้าทั้งที่ใช้สิทธิ์ยกเว้น/ลดหย่อนอากรขาเข้า หรือเครื่องจักรที่

นำเข้าโดยชำระอากรขาเข้า และเครื่องจักรที่ซื้อในประเทศ

5. **การกรอกมูลค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์ จะต้องใช้ราคาทุนหรือราคาตามบัญชี**
ตอบ ใช้ราคาทุน (ราคาที่ซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์นั้นมาโดยไม่ต้องหักค่าเสื่อมราคา)

6. **บริษัทสามารถระบุรายการเครื่องจักรที่เป็นเครื่องจักรใช้แล้วได้หรือไม่**
ตอบ หากบริษัทได้รับอนุมัติให้ใช้เครื่องจักรใช้แล้วในโครงการ สามารถระบุได้ โดยจะต้องระบุปีที่ผลิตและประเทศที่ได้มา (สามารถใช้เครื่องจักรใช้แล้วได้กรณีที่นำเข้าเท่านั้น) และหากเป็นเครื่องจักรใช้แล้วที่ไม่ได้ใช้สิทธิ์นำเข้า จะต้องมีใบรับรองประสิทธิภาพเครื่องจักรแนบมาด้วย

7. **บริษัทสามารถกรอกรายการเครื่องจักรที่ไม่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีการผลิตได้หรือไม่**
ตอบ ไม่ได้ เครื่องจักรที่ใช้ในโครงการ จะต้องสอดคล้องกับกรรมวิธีการผลิตที่ได้รับอนุมัติ

8. **หากบริษัทซื้อเครื่องจักรเข้ามา แต่ต่อมาได้จำหน่ายเครื่องจักรดังกล่าวออกไป บริษัทจะยังสามารถรวมรายการเครื่องจักรดังกล่าว ไว้ในคำขอเปิดดำเนินการได้หรือไม่**
ตอบ ไม่ได้ เครื่องจักรที่อยู่ในรายการ จะต้องเป็นสินทรัพย์ของบริษัทในวันที่ขออนุญาตเปิดดำเนินการ และจะต้องอยู่ในสถานประกอบการครบทุกรายการ (เว้นแต่ได้รับอนุมัติไว้เป็นอย่างอื่น)

9. **หากบริษัทขอรับการส่งเสริมฯ ระบุว่าจะใช้เครื่องจักรใหม่ทั้งสิ้น แต่เมื่อขออนุญาตเปิดดำเนินการ ตรวจพบว่า บริษัทซื้อเครื่องจักรใช้แล้วจากบริษัทอื่นมาดำเนินการผลิตต่อ ในกรณีนี้ บริษัทจะได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการหรือไม่**
ตอบ ไม่ได้ เนื่องจากผิดเงื่อนไขการให้การส่งเสริมฯ โดยจะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ที่ได้ให้ไว้ทั้งหมด

10. **หากบริษัทได้รับการส่งเสริมฯ ผลิตผลิตภัณฑ์ปลาทูน่ากระป๋อง และน้ำนึ่งปลาเข้มข้น แต่ได้ลดชนิดผลิตภัณฑ์เป็นจะผลิตเฉพาะปลาทูน่ากระป๋องเพียงอย่างเดียว เมื่อบีโอไอไปตรวจเปิดดำเนินการ บริษัทจะมีความผิดหรือไม่**
ตอบ เป็นเพียงการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของบัตรส่งเสริมฯ ที่ไม่จัดเป็นความผิดแต่อย่างใด ในกรณีนี้ บริษัทสามารถขอแก้ไขยกเลิกชนิดผลิตภัณฑ์ที่จะไม่ทำการผลิตได้

11. **การกรอกข้อมูลการคำนวณขนาดกิจการ มีวิธีการลงรายละเอียดอย่างไร**
ตอบ บริษัทจะต้องระบุว่ามีขั้นตอนการผลิตหลักขั้นตอนใดบ้าง ที่สามารถใช้คำนวณกำลังการผลิตได้ เช่น ตัวอย่างการคำนวณกำลังผลิตในกิจการผลิตปลาทูน่ากระป๋อง ดังนี้

ขั้นตอนการพลิตหลัก (Core Process)	รายการเครื่องจักรที่ใช้	จำนวนเครื่องจักร/สายการผลิต (A)	กำลังผลิตสูงสุดต่อหน่วยเวลา (B)	กำลังผลิตสูงสุดต่อปีที่คำนวณตามเวลาทำงานในบัตรส่งเสริม (C=8 ชั่วโมง/วัน : D=300 วัน/ปี)
ขั้นตอนการนึ่งปลา	เครื่องนึ่งปลา	3 เครื่อง	3.5 ตัน/ชั่วโมง	25,200 ตัน/ปี
ขั้นตอนฆ่าเชื้อ	เครื่องฆ่าเชื้อ	2 เครื่อง	5 ตัน/ชั่วโมง	24,000 ตัน/ปี
ขั้นตอนปิดฝากระป๋อง	เครื่องปิดฝากระป๋อง	5 เครื่อง	2.5 ตัน/ชั่วโมง	30,000 ตัน/ปี

ดังนั้น ขั้นตอนการผลิตที่เป็นตัวกำหนดกำลังผลิตของโครงการ (Bottle Neck) คือ ขั้นตอนการฆ่าเชื้อ โดยมีรายละเอียดการคำนวณกำลังผลิตสูงสุดของเครื่องจักรที่มีอยู่จริง ดังนี้

เครื่องฆ่าเชื้อ 2 เครื่อง x 5 ตัน/ชั่วโมง x 8 ชั่วโมง/วัน x 300 วัน/ปี = 24,000 ตัน/ปี

ทั้งนี้ จะมีการตรวจสอบว่าเครื่องจักรนั้นผลิตจริงได้ตามที่ระบุมาหรือไม่ โดยอาจจะใช้ข้อมูลจากการจับเวลาทำงานจริงของเครื่องจักร รายงานผลการผลิตประจำวัน/สัปดาห์/เดือน และกำลังผลิตของเครื่องจักร เป็นต้น

12. หากในคำขอรับการส่งเสริมฯ บริษัทแจ้งว่าจะตั้งโรงงานอยู่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แต่เมื่อขออนุญาตเปิดดำเนินการจริง บริษัทได้ตั้งโรงงานอยู่ที่อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จะสามารถขอเปิดดำเนินการได้หรือไม่

ตอบ ในเงื่อนไขเฉพาะโครงการของบัตรส่งเสริมฯ จะระบุเฉพาะจังหวัดที่เป็นที่ตั้งโรงงานหรือสถานประกอบการเท่านั้น ไม่ได้ระบุอำเภอที่ตั้งแต่อย่างใด ดังนั้น บริษัทจึงสามารถเปลี่ยนที่ตั้งที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันได้ โดยไม่ต้องแก้ไขเงื่อนไขในบัตรส่งเสริมฯ แต่อย่างใด

13. ในคำขอรับการส่งเสริมฯ บริษัทได้แจ้งว่าจะตั้งโรงงานอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ภายหลัง บริษัทได้ไปตั้งโรงงานที่สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริษัทจะสามารถขอเปิดดำเนินการได้หรือไม่

ตอบ ถือว่าปฏิบัติผิดเงื่อนไข เนื่องจากเงื่อนไขเฉพาะโครงการจะระบุนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่เป็นที่ตั้งโรงงานด้วย ถ้าหากมีการย้ายไปอยู่นิคม/เขตอุตสาหกรรมอื่น ถึงแม้จะเป็นการย้ายภายในจังหวัดเดียวกัน ก็ถือว่าผิดเงื่อนไข ดังนั้น หากบริษัทจะย้ายโรงงาน จะต้องขอแก้ไขโครงการเปลี่ยนที่ตั้งสถานประกอบการก่อน ทั้งนี้การตรวจสอบการตั้งสถานประกอบการ จะดูจากที่ตั้งที่ระบุในบัตรส่งเสริมฯ

14. หากบริษัทไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จะสามารถใช้หลักฐานอื่นแทนได้หรือไม่

ตอบ บางประเภทกิจการไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม สามารถใช้หลักฐานอื่นๆ แทนได้ เช่น กิจการขยายพันธุ์สัตว์หรือเลี้ยงสัตว์ สามารถใช้ใบรับรองมาตรฐานฟาร์มจากกรมปศุสัตว์แทนได้ กิจการโรงแรมให้ใช้ใบอนุญาตเปิดกิจการโรงแรมจากกระทรวงมหาดไทย กิจการขนส่งทางเรือให้ใช้ใบอนุญาตใช้เรือ ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือจากกรมเจ้าท่า เป็นต้น

15. กิจการประมงน้ำลึก หรือกิจการขนส่งทางเรือ ที่มีเรือเป็นยานพาหนะ ไม่มีสถานประกอบการที่แน่นอน บางครั้งเรือจะต้องใช้เดินทางไปต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเปิดดำเนินการ ไม่มีเรือให้ตรวจ จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้ยื่นคำขออนุญาตเปิดดำเนินการตามปกติ จากนั้น บีโอไอจะทำการตรวจสอบข้อมูลด้านเอกสารเกี่ยวกับเครื่องจักร ทุนจดทะเบียน สัดส่วนการถือหุ้น ชนิดผลิตภัณฑ์หรือบริการ ขั้นตอนการบริการ ขนาดการลงทุนขั้นต่ำ และเงื่อนไขวันเปิดดำเนินการ หากถูกต้อง บีโอไอจะออกใบอนุญาตเปิดดำเนินการให้ก่อน แล้วจะทำการตรวจสอบภายหลังเมื่อเรือนั้นอยู่ในประเทศ

16. วันเปิดดำเนินการ จะกำหนดวันใด

ตอบ มี 2 กรณี ได้แก่

1. หากบริษัทยื่นขออนุญาตเปิดดำเนินการก่อนวันครบกำหนดเปิดดำเนินการ ให้ใช้วันที่บีโอไอลงรับเรื่องการขอเปิดดำเนินการ เป็นวันเปิดดำเนินการ
2. หากบริษัทยื่นขออนุญาตเปิดดำเนินการหลังวันครบเปิดดำเนินการ ให้ใช้วันครบกำหนดเปิดดำเนินการ เป็นวันเปิดดำเนินการ

ตัวอย่าง หากบริษัทครบกำหนดเปิดดำเนินการวันที่ 1 ตุลาคม 2555 แต่บริษัทยื่นเปิดดำเนินการในวันที่ 15 กันยายน 2555 และบีโอไอลงรับในวันนั้น ในกรณีนี้วันเปิดดำเนินการก็คือวันที่ 15 กันยายน 2555

แต่หากบริษัทครบกำหนดเปิดดำเนินการในวันที่ 1 ตุลาคม 2555 แต่บริษัทยื่นขอเปิดดำเนินการล่าช้าในวันที่ 1 ธันวาคม 2555 กรณีนี้ วันเปิดดำเนินการจะเป็นวันที่ 1 ตุลาคม 2555

ข้อมูล ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2555

ธรรมรัตน์ รัตนพันธ์

แรงงานเด็กเบื้องต้น

สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อการใช้แรงงานเด็ก[1] โดยพบว่ามีการใช้แรงงานเด็กในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมลดลง แต่คาดว่ามีแรงงานเด็กในภาคเกษตรกรรมและบริการเพิ่มขึ้น ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทยที่สำคัญ คือ แรงกดดันจากประชาคมโลกในเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งเรียกร้องให้ยุติการใช้แรงงานเด็กอย่างไม่เป็นธรรม มีผลกระทบต่อด้านภาพลักษณ์ของประเทศและด้านการค้าระหว่างประเทศ

ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้ประกอบการพยายามลดต้นทุน โดยการจ้างงานแบบเหมาช่วงและให้รับงานไปทำที่บ้าน ซึ่งอาจทำให้มีการใช้แรงงานเด็กมากขึ้น ในขณะที่ยังไม่มีมาตรการและกฎหมายในการคุ้มครองอย่างเหมาะสม นอกจากนี้การที่เศรษฐกิจถดถอยยังมีผลกระทบต่อรายได้ของครอบครัว ทำให้เด็กต้องออกจากระบบการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น นอกจากนั้นยังมีการใช้แรงงานเด็กต่างชาติชาวพม่า กัมพูชา และลาว ซึ่งเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการขนาดเล็ก และงานแม่บ้าน เด็กหญิงมีความเสี่ยงสูงต่อการถูกชักนำเข้าสู่งานบริการทางเพศ ทั้งนี้สังคมส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาแรงงานเด็กมากขึ้น การร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน ตลอดจนนายจ้างและลูกจ้างมีมากขึ้น

ก่อนหน้านั้น เราอาจจะเห็นการใช้ประโยชน์จากเด็กหรือการใช้แรงงานเด็ก เช่น ให้เด็กขายพวงมาลัย ขายของแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งลูกไปทำงานในโรงงานเล็กๆ ร้ายแรงกว่านั้นก็ขายลูกไปค้าบริการทางเพศ ทั้งที่เรื่องนี้มีข้อกฎหมายที่เอาผิดอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ทุกวันนี้เรื่องการใช้แรงงานเด็กแทบจะหาไม่ได้แล้ว เพราะประเทศไทยมีกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่ไม่เอื้อให้ใช้แรงงานหรือทารุณกรรมกับเด็ก เช่น เด็กทุกคนต้องเรียนหนังสือตามภาคบังคับโดยมีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 12 ปี[2] ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่ห้ามจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ขณะนี้ปัญหาการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทยมีน้อยลงจากเมื่อก่อนมาก เพราะทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน เอ็นจีโอ นักวิชาการ และสื่อมวลชน ทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง

[1] ดร.ทวีสุข พันธุ์เพ็ง สถานการณ์ปัญหาแรงงานเด็กในประเทศไทย สำนักงานวิชาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

[2] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ประมวลภาพรวมปัญหาที่แรงงานเด็กประสบอยู่ได้ 6 ประการ คือ

1. ปัญหาการใช้แรงงานเด็กอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งนายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน
2. ปัญหาทุพโภชนาการเด็กที่ทำงานมักจะอาศัยอยู่กับนายจ้าง และเนื่องจากเด็กมีระยะเวลาทำงานที่ยาวนานมีเวลาพักผ่อนน้อย อาหารที่นายจ้างจัดให้ส่วนใหญ่มักไม่มีคุณภาพ
3. ปัญหาสุขภาพอนามัย เด็กที่พักอาศัยอยู่กับนายจ้าง นายจ้างมักจะจัดอาหาร ที่พัก ตลอดทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทั้งที่ทำงานและที่พักไม่ถูกสุขลักษณะ
4. ปัญหาการประสบอันตรายจากการทำงาน
5. ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาอาชีพ เด็กที่ทำงานมักจะมีการศึกษาต่ำ การทำงานจะทำให้ไม่ได้รับการศึกษาเพิ่มเติม
6. ปัญหาการปรับตัว เด็กที่ทำงานในช่วงวัยที่กำลังเจริญเติบโตเป็นวัยรุ่น เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและอารมณ์ การที่เด็กต้องทำงานอยู่ในสถานที่ไม่เอื้ออำนวยไม่ถูกสุขลักษณะ ห่างไกลครอบครัว ญาติพี่น้อง ย่อมทำให้การพัฒนาการของเด็กมีปัญหา

International Labour Organization

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) ฉบับที่ 182 ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก โดยให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544 เป็นผลให้ประเทศไทยมีพันธะผูกพันที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของอนุสัญญา คือ การขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดโดยทันที[3]

อนุสัญญาฉบับที่ 182 เป็นอนุสัญญาที่มุ่งขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย 4 รูปแบบ[4] ได้แก่

1) การใช้แรงงานเด็กทุกรูปแบบของการใช้ทาสหรือแนวปฏิบัติที่คล้ายกับการใช้ทาส
2) การใช้ จัดหา หรือเสนอเด็กเพื่อการค้าประเวณี เพื่อการผลิตสื่อลามก หรือเพื่อการแสดงลามก
3) การใช้ จัดหา หรือเสนอเด็กเพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเพื่อการผลิตและขนส่งยาเสพติด
4) การใช้แรงงานเด็กในลักษณะของงานหรือโดยสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือความประพฤติของเด็ก

การให้สัตยาบันอนุสัญญาต่างๆ ของ ILO นั้น ประเทศสมาชิกจะต้องมีแผนระดับชาติและมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้อง

[3] นโยบายและแผนระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2557 สำนักคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

[4] อังคณา เตชะโกเมนท์ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

กับอนุสัญญาด้วย หลังจากที่รับรองอนุสัญญาแล้ว ได้มีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ รวมทั้งการกำหนดนโยบายต่างๆ

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO (International Labour Organization) เกิดขึ้นพร้อมกับการก่อตั้งสันนิบาตชาติ (The League of Nations) เมื่อปี 2462 ภายใต้สนธิสัญญาแวร์ซายส์ (Treaty of Versailles) โดยมีประเทศไทยร่วมเป็นประเทศสมาชิกก่อตั้งด้วยวัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ILO คือ ส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม ให้สิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงานได้รับการยอมรับอย่างเป็นสากล จนกระทั่งสันนิบาตชาติได้ถูกยกเลิกไป และมีการจัดตั้งสหประชาชาติ (United Nations) ขึ้นเมื่อปี 2489 ILO จึงกลายเป็นองค์การชำนาญพิเศษ (Specialized Agency) ของสหประชาชาติ อันเป็นองค์กรหลักเพียงหนึ่งเดียวของสหประชาชาติที่รับผิดชอบดูแลประเด็นแรงงานของประเทศสมาชิก

โดยขณะนี้ ILO มีประเทศสมาชิกจำนวน 185 ประเทศ[5] (ด้วยเหตุที่เนื้อหามาตรฐานแรงงานของ ILO กว่าร้อยละ 80 เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) จึงมีหน้าที่ในการพิจารณาตรวจสอบและประมวลข้อคิดเห็นจากหน่วยปฏิบัติต่อร่างตราสารฉบับต่างๆ อาทิ การจัดทำรายงานการปฏิบัติตามตราสาร การจัดทำรายงานด้านกฎหมายและแนวปฏิบัติภายในประเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงาน ILO หรือการจัดทำคำชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงาน ILO ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานแรงงานของ ILO ให้แก่ข้าราชการ นายจ้าง ลูกจ้าง และประชาชน

จากการที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544 เป็นผลให้ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกจัดตั้งกลไกระดับชาติ เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และคณะกรรมการระดับชาติฯ ได้จัดทำนโยบายและแผน เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ 2552 - 2557 (National Policy and Plan to Eliminate the Worst Forms of Child Labour – A.D. 2009 - 2014) เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทดำเนินงานของภาคีที่เกี่ยวข้องในการขจัดการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายให้หมดสิ้นไป ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2552 และมีมติเห็นชอบโดยเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 ได้อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือแรงงานหญิงและเด็กส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อให้เป็นกลไกการทำงาน และกระทรวงแรงงานมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ส่วนกลาง และผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ จังหวัด ทั้ง 76 จังหวัดแล้ว

ใครคือแรงงานเด็ก

1. อนุสัญญาว่าด้วยอายุขั้นต่ำ (หมายเลขที่ 138) องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้กำหนดอายุขั้นต่ำของลูกจ้างไว้เท่ากับอายุที่จบการศึกษาภาคบังคับ หรือไม่ต่ำกว่า 15 ปี สำหรับงานทั่วไป ไม่ต่ำกว่า 13 ปี สำหรับงานเบา และไม่ต่ำกว่า 18 ปี สำหรับงานอันตราย แต่สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนานั้นได้กำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับงานทั่วไปเป็น 14 ปี งานเบาเป็น 12 – 14 ปี และงานอันตรายเป็น 16 ปี
2. อนุสัญญาว่าด้วยแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (หมายเลขที่ 182) ได้กำหนดว่าเด็กหมายถึง บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี
3. สำหรับประเทศไทย พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ซึ่งไม่ครอบคลุมลูกจ้างภาคเกษตรกรรมและลูกจ้างที่รับงานไปทำที่บ้าน ได้กำหนดอายุขั้นต่ำของลูกจ้าง คือ 15 ปี แรงงานเด็กตามกฎหมาย คือ ลูกจ้างที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

[5] http://www.ilo.org/public/english/standards/relm/country.htm วันที่ 7 มิถุนายน 2555

ส่วนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีลงมา ห้ามนายจ้างจ้างเป็นลูกจ้างโดยเด็ดขาด ผู้ฝ่าฝืนจะมีโทษตามมาตรา 148 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ถือว่าไม่ใช่แรงงานเด็ก

การใช้แรงงานเด็ก

ห้ามนายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้าง กรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นลูกจ้าง นายจ้างต้องแจ้งต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน และแจ้งการสิ้นสุดการจ้างเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน 7 วันนับแต่วันที่เด็กออกจากงาน นายจ้างต้องจัดให้มีเวลาพัก 1 ชั่วโมงต่อวันภายใน 4 ชั่วโมงแรกของการทำงาน และให้มีเวลาพักผ่อนได้ตามที่นายจ้างกำหนด ห้ามนายจ้างใช้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในระหว่างเวลา 22.00 - 06.00 น. เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ห้ามนายจ้างใช้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลา ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานต่อไปนี้

งานที่ไม่อนุญาตให้เด็กทำ

- งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
- งานปั๊มโลหะ
- งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียงและแสง ที่มีระดับแตกต่างจากปกติซึ่งจะเป็นอันตราย
- งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตราย
- งานเกี่ยวกับจุลชีวันเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นๆ
- งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิด หรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่งานในสถานีบริการที่เป็นเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- งานขับหรือบังคับรถยกหรือปั้นจั่น
- งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
- งานที่ต้องทำใต้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
- งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสี
- งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่กำลังทำงาน
- งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป
- งานในเรือประมง[6] (กรณีอายุต่ำกว่า 16 ปี)

สถานที่ห้ามเด็กทำงาน

ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ต่อไปนี้

- โรงฆ่าสัตว์
- สถานที่เล่นการพนัน
- สถานที่เต้นรำ รำวง หรือ รองเง็ง สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกจ้าง หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เวลาทำงาน - เวลาพัก

แรงงานเด็กต้องมีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ติดต่อกันหลังจากทำงาน มาแล้วไม่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ใน 4 ชั่วโมงนั้น ต้องมีเวลาพัก ตามที่นายจ้างกำหนด ห้ามนายจ้างใช้แรงงานเด็กทำงานระหว่างเวลา 22.00 - 06.00 น. เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

เด็กซึ่งเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันอาจทำงานในเวลา 22.00 - 06.00 น. ได้ แต่นายจ้างต้องจัดให้ได้พักผ่อนตามสมควร ห้ามนายจ้างใช้แรงงานเด็กทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด

อัตราน้ำหนักที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงาน อาทิ ยก แบก หาม หาบ ทูน ลาก หรือเข็นของหนักไม่เกินอัตราน้ำหนักโดยเฉลี่ยต่อลูกจ้างหนึ่งคน

- 20 กิโลกรัม สำหรับลูกจ้างเด็กหญิง อายุตั้งแต่ 15 ปี แต่ยังไม่ถึง 18 ปี
- 25 กิโลกรัม สำหรับลูกจ้างเด็กชาย อายุตั้งแต่ 15 ปี แต่ยังไม่ถึง 18 ปี

[6] เอกสารเผยแพร่ ข้อแนะนำการใช้แรงงานเด็ก กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ในกรณีน้ำหนักเกินอัตราที่กำหนดนี้ ให้นายจ้างจัดหาเครื่องทุ่นแรงที่เหมาะสม และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง

การพัฒนาแรงงานเด็ก

เด็กมีสิทธิลาเข้าประชุม สัมมนา รับการอบรม รับการฝึก หรือลาเพื่อการอื่น ซึ่งจัดโดยสถานศึกษา หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่อธิบดีเห็นชอบ โดยได้รับค่าจ้างตลอดระยะเวลาที่ลาปีละไม่เกิน 30 วัน

การล่วงเกินทางเพศ

ห้ามนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน ผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกิน คุกคาม หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้างเด็ก

การจ่ายค่าจ้าง

- ห้ามนายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กแก่บุคคลอื่น
- ห้ามนายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันจากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก กรณีนายจ้างจ่ายเงินหรือประโยชน์ตอบแทนให้แก่เด็ก บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นไม่ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างของเด็ก

คำพิพากษา เกี่ยวกับแรงงานเด็ก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1473/2538 การที่นายจ้างจะมีความผิดฐานรับเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์เข้าทำงานอันเป็นการใช้แรงงานเด็กตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่10) ข้อ 20 ซึ่งออกตามความในข้อ 2 (3) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515[7] ต้องได้ความว่านายจ้างรู้ว่าเด็กที่ตนรับเป็นลูกจ้างอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ ซึ่งโจทก์จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่านายจ้างผู้รับเด็กเข้าทำงานรู้เช่นนั้นเมื่อโจทก์นำสืบไม่ได้นายจ้างก็ไม่มีความผิด

โจทก์ฟ้องว่าเมื่อระหว่างวันที่ 3 มิถุนายน 2534 เวลากลางวันถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2534 เวลากลางวันติดต่อกันจำเลยได้ตั้งโรงงานประกอบกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป และเปิดดำเนินงานประกอบกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งจำเลยยังได้ให้ที่พักอาศัยช่วยซ่อนเร้นแก่คนต่างด้าวเชื้อชาติลาว สัญชาติลาว จำนวน 10 คน ซึ่งเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องไม่ผ่านเข้ามาตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง และอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตทั้งยังได้ช่วยเหลือบุคคลต่างด้าวทั้ง 10 คนดังกล่าวด้วยประการใดๆ เพื่อให้บุคคลต่างด้าวดังกล่าวพ้นจากการถูกจับกุม โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าบุคคลต่างด้าวดังกล่าวเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนกฎหมาย

นอกจากนี้เมื่อระหว่างวันที่ 3 มิถุนายน 2534 เวลากลางวันถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2534 เวลากลางวันติดต่อกันตลอดมา จำเลยซึ่งเป็นนายจ้างและได้ทราบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 12) ที่ห้ามมิให้นายจ้างรับเด็กอายุต่ำกว่าสิบสามปีบริบูรณ์เป็นลูกจ้าง ได้รับเด็กอายุต่ำกว่าสิบสามปีบริบูรณ์รวม 8 คน เป็นลูกจ้าง ต่อมาวันที่ 13 พฤศจิกายน 2534 เจ้าพนักงานจับกุมจำเลยได้ เหตุเกิดที่ แขวงคลองต้นไทร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 5, 7 8 12 43 และ 44 พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 มาตรา 5 และ 11 พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 3 และ 4 กฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2512) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน

[7] กฎหมายเดิมก่อนใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ต่อมามีการแก้ไขการใช้แรงงานเด็ก แก้ไขเปลี่ยนแปลงจากอายุขั้นต่ำเด็กที่ทำงานได้ 13 ปีบริบูรณ์ เป็น 15 ปีบริบูรณ์ เวลาทำงานปกติของลูกจ้าง เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี วันละไม่เกินแปดชั่วโมง และเมื่อให้ทำงานไม่เกินสี่ชั่วโมงติดต่อกันต้องจัดเวลาพักให้ไม่น้อยกว่าวันละ 1 ชั่วโมง

พ.ศ. 2512 ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 12) ลงวันที่ 18 มกราคม 2533 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ให้จำเลยหยุดประกอบกิจการโรงงาน

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 12 และ 44 วรรคแรกพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 12) ลงวันที่ 18 มกราคม 2533 ข้อ 20 ประกอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 ข้อ 1 และข้อ 8 จำเลยกระทำผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91 ฐานประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้จำคุก 6 เดือน ฐานให้ที่พักอาศัยซ่อนเร้นคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองให้จำคุก 1 ปี 6 เดือน ฐานรับเด็กอายุต่ำกว่าสิบสามปีบริบูรณ์เป็นลูกจ้างให้จำคุก 3 เดือนรวม 3 กระทงเป็นจำคุก 2 ปี 3 เดือน ให้จำเลยหยุดประกอบกิจการโรงงานคำขอโจทก์นอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 12 และ 44 วรรคแรก พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64 ลงโทษจำเลย ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 12 และ 44 วรรคแรกจำคุก 6 เดือน ปรับ 15,000 บาท ตามพระราช-บัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64 จำคุก 1 ปี 6 เดือน ปรับ 15,000 บาท เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 เป็นจำคุก 2 ปี ปรับ 30,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 และ 30 ให้จำเลยหยุดการประกอบกิจการโรงงานข้อหาอื่นให้ยก

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการที่จะมีความผิดฐานรับเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์เป็นลูกจ้างอันเป็นการใช้แรงงานเด็กตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 12) ข้อ 20 ซึ่งออกตามความในข้อ 2 (3) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 จะต้องพิจารณาได้ความว่าบุคคลที่เป็นนายจ้างรู้ว่าเด็กที่ตนรับเป็นลูกจ้างนั้นมีอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่านายจ้างผู้รับเด็กเข้าทำงานรู้เช่นนั้นแต่สำหรับกรณีของโจทก์ได้ความเพียงว่าเด็กที่จำเลยรับเข้าทำงานเป็นผู้บอกว่าอายุ 12 ปี ซึ่งก็จำวันเดือน ปี เกิดของตนเองไม่ได้และไม่มีเอกสารใดมาแสดง นอกจากนี้ได้ความจากร้อยตำรวจตรีศักดิ์สิทธิ์ พนักงานสอบสวนตอบคำถามค้านของทนายจำเลยว่าพยานไม่อาจทราบได้ว่าเด็กที่จำเลยรับเข้าทำงานนั้นจะอายุเกินกว่า 13 ปี หรือต่ำกว่า 13 ปี เนื่องจากเด็กมีรูปร่างใกล้เคียงกัน เห็นว่าแม้เด็กจะอายุต่ำกว่า 13 ปีแต่โจทก์ก็ไม่ได้นำสืบพอให้เชื่อได้โดยมั่นคงว่าเป็นเช่นนั้นจริงซึ่งปัญหานี้จำเลยปฏิเสธตลอดมาว่าไม่ได้กระทำผิดพยานหลักฐานเพียงเท่าที่โจทก์นำสืบมาฟังไม่ได้ว่าจำเลยรู้ว่าเด็กที่จำเลยรับเป็นลูกจ้างนั้นอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานนี้มาชอบแล้วฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1990/2526 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ตรวจชำระใหม่ มาตรา 1567 (3) โจทก์ทั้งสองผู้ใช้อำนาจปกครองมีสิทธิ์ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ฐานานุรูป และมาตรา 1563 บัญญัติให้บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา ดังนั้นกิจการหรือแรงงานที่บุตรทำให้บิดามารดาก็คือ การอุปการะเลี้ยงดูอย่างหนึ่ง เมื่อ ว. บุตรโจทก์ถูกกระทำละเมิดตายลงย่อมทำให้โจทก์ขาดไร้อุปการะจากผู้ตาย โจทก์ฟ้องเรียกค่าขาดแรงงาน ว. ถือได้ว่าเป็นการเรียกร้องค่าขาดไร้อุปการะนั่นเอง การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าขาดไร้อุปการะให้โจทก์ จึงมิใช่เป็นการพิพากษานอกฟ้อง

นโยบายเกี่ยวกับแรงงานเด็กนั้น จะต้องให้ความคุ้มครองแรงงานเด็กอย่างเต็มที่ นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ต้องปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการทั้งหลายอย่างเคร่งครัด หากพบว่ามีการใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ให้เด็กทำงานอันตราย ทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้ามทำ หรือมีการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย การค้ามนุษย์ เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินคดีโดยทันที นอกจากนี้ประชาชนทั่วไปที่พบเห็นการใช้แรงงานเด็ก หรือการละเมิดสิทธิแรงงานเด็ก สามารถโทรศัพท์แจ้งได้ที่ สายด่วนแรงงาน 1546

ปัญหาแรงงานเด็ก เป็นปัญหาทางสังคม การที่จะป้องกันและแก้ไขให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สื่อมวลชน นักวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง แม้ว่าเราจะยังไม่สามารถทำให้เด็กทุกคนได้อยู่ในโรงเรียนแทนที่จะเป็นโรงงาน เนื่องจากปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม รัฐจึงต้องคุ้มครองดูแลให้แรงงานเด็กได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามสมควร ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ ทารุณ ซึ่งความมุ่งหวังดังกล่าวนี้จะบรรลุผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อทุกๆ ฝ่ายในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาแรงงานเด็กและร่วมมือกันช่วยแก้ไขปัญหาตามความสามารถเฉพาะด้านของตน

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
หมวด 4
การใช้แรงงานเด็ก

มาตรา 16 ห้ามมิให้นายจ้างหรือผู้ซึ่งเป็นหัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงานกระทำการล่วงเกินทางเพศต่อลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงหรือเด็ก

มาตรา 44 ห้ามมิให้นายจ้าง จ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเป็นลูกจ้าง

มาตรา 45 ในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเป็นลูกจ้าง ให้นายจ้างปฏิบัติดังนี้

(1) แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน

(2) จัดทำบันทึกสภาพการจ้างกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเก็บไว้ ณ สถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้าง พร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้ในเวลาทำการ

(3) แจ้งการสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เด็กออกจากงาน

การแจ้งหรือการจัดทำบันทึกตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 46 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงติดต่อกันหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกินสี่ชั่วโมง แต่ในสี่ชั่วโมงนั้นให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กได้มีเวลาพักตามที่นายจ้างกำหนด

มาตรา 47 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในระหว่างเวลา 22.00 - 06.00 น. เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

นายจ้างอาจให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันทำงานในระหว่างเวลาดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นได้พักผ่อนตามสมควร

มาตรา 48 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด

มาตรา 49 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
(2) งานปั๊มโลหะ
(3) งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียง และแสงที่มีระดับแตกต่างจากปกติ อันอาจเป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(4) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(5) งานเกี่ยวกับจุลชีวันเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(6) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิด หรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่งานในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(7) งานขับหรือบังคับรถยกหรือปั้นจั่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(8) งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
(9) งานที่ต้องทำใต้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
(10) งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(11) งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ขณะที่เครื่องจักรหรือเครื่องยนต์กำลังทำงาน
(12) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
(13) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 50 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในสถานที่ดังต่อไปนี้

(1) โรงฆ่าสัตว์
(2) สถานที่เล่นการพนัน
(3) สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง
(4) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยมีผู้บำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า
(5) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 51 ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันเพื่อการใดๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก

ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก บิดามารดาหรือผู้ปกครองของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กจ่ายหรือรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนใดๆ เป็นการล่วงหน้าก่อนมีการจ้าง ขณะแรกจ้างหรือก่อนถึงงวดการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กในแต่ละคราว มิให้ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้น และห้ามมิให้นายจ้างนำเงินหรือประโยชน์ตอบแทนดังกล่าว มาหักจากค่าจ้างซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามกำหนดเวลา

มาตรา 52 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการทำงานของเด็ก ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี มีสิทธิ์ลาเพื่อเข้าประชุม สัมมนา รับการอบรม รับการฝึกหรือลาเพื่อการอื่นซึ่งจัดโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่อธิบดีเห็นชอบ โดยให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าถึงเหตุที่ลาโดยชัดแจ้ง พร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลาแต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน

ภาวะการส่งเสริมการลงทุน
มกราคม-พฤษภาคม 2555 เปรียบเทียบ ปี 2554

การขอรับการส่งเสริมการลงทุน

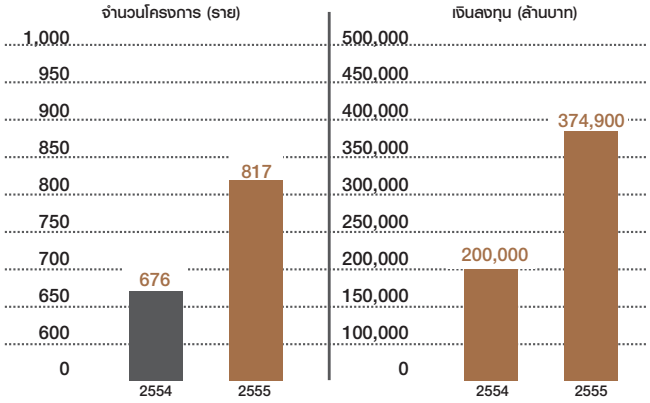

การอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

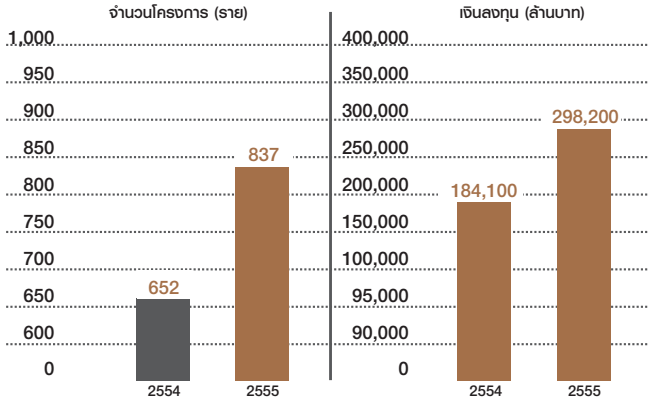

การออกบัตรส่งเสริมการลงทุน

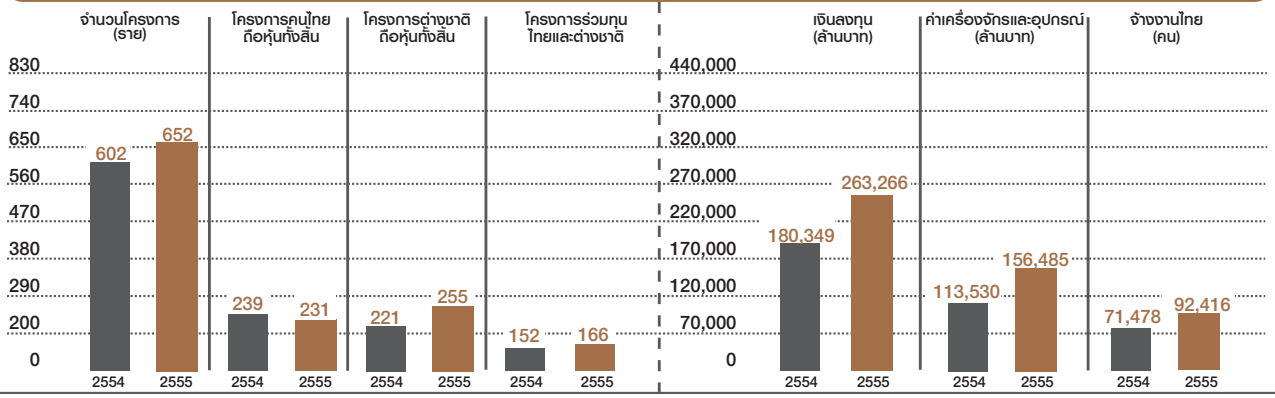

หน่วย : ล้านบาท

จำแนกการออกบัตรตามหมวดประเภทกิจการ

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวนโครงการ (ราย)		เงินลงทุน		ทุนจดทะเบียนไทย		ทุนจดทะเบียนต่างชาติ		จ้างแรงงาน (คน)	
	ม.ค. - พ.ค. 2554	ม.ค. - พ.ค. 2555	ม.ค. - พ.ค. 2554	ม.ค. - พ.ค. 2555	ม.ค. - พ.ค. 2554	ม.ค. - พ.ค. 2555	ม.ค. - พ.ค. 2554	ม.ค. - พ.ค. 2555	ม.ค. - พ.ค. 2554	ม.ค. - พ.ค. 2555
เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร	86	92	27,211	22,170	3,745	3,497	255	1,411	8,856	12,686
เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน	11	23	12,961	21,907	150	48	1,271	5,552	1,351	2,145
อุตสาหกรรมเบา	46	45	4,871	8,145	348	297	702	449	9,736	9,395
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	138	140	22,381	43,392	325	581	1,572	7,019	15,076	19,449
อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า	86	101	44,206	40,061	209	137	523	3,601	23,958	27,584
เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก	82	95	12,472	17,957	187	1,456	1,095	3,672	7,181	12,841
บริการ และสาธารณูปโภค	153	156	56,246	109,634	3,566	2,859	1,154	899	5,320	8,316
รวม	602	652	180,349	263,266	8,529	8,875	6,571	22,603	71,478	92,416

หมายเหตุ

เขต 1 ได้แก่ กรุงเทพฯ นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

เขต 2 ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สระบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี อ่างทอง ระยอง และภูเก็ต

เขต 3 ได้แก่ 59 จังหวัด โดยแบ่งเป็นเขต 3 พิเศษ จำนวน 23 จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู สุรินทร์ ยโสธร มหาสารคาม นครพนม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุดรธานี แพร่ พะเยา น่าน สตูล ปัตตานี ยะลา บึงกาฬ และนราธิวาส และเขต 3 ใน 36 จังหวัดที่เหลือ สำหรับกิจการขนส่งทางเรือ หรืออากาศ ได้รวมไว้ใน เขต 3

ข้อสังเกต

1) ในแต่ละเดือนสถิติการอนุมัติให้การส่งเสริมฯ ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับสถิติการขอรับการส่งเสริมฯ ในเดือนเดียวกัน เนื่องจากปกติสำนักงานฯ จะใช้เวลาพิจารณาอนุมัติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ภายในกำหนดเวลา 15 - 90 วันทำการ

2) สถิติไม่นับรวมโครงการซึ่งไม่มีการลงทุนเพิ่ม ได้แก่ โยกย้ายสถานประกอบการ รับโอนกิจการ

โครงการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน เดือนพฤษภาคม 2555

หมวด 1 เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. นายสเชล จิตตเชโลธร (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด (WOOD PELLET) 10,800 ตัน	1.17	17.60	15	จ.ตราด (เขต 3)
2. คอนซูเมอร์ มายด์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ปลูกพืชระบบ HYDROPONICS เช่น เมล่อน 700 ตัน	1.2	24.00	42	จ.ชัยนาท (เขต 3)
3. นายชาญชัย วิเศษณัฐ (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	พืช ผัก ผลไม้ แช่แข็ง 500 ตัน	1.11	35.00	31	จ.เชียงใหม่ (เขต 3)
4. เอส อาร์ ที ฟูดส์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ 2,100 ตัน	1.11	90.00	851	จ.สุราษฎร์ธานี (เขต 3)
5. ทรัพย์เชโลธร (เพลเน็ท) จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด (WOOD PELLET) 10,800 ตัน	1.17	17.60	15	จ.ชลบุรี (เขต 2)
6. MR. TSAO TENG - HSIEN (หุ้นไต้หวันทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์จากยาง ธรรมชาติ 90 ตัน ผลิตภัณฑ์พลาสติก 50 ตัน	1.16 และ 6.12	14.70	26	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
7. เบทาโกรภาคใต้ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไก่เชำแหละ 30,000 ตัน	1.9	500.00	339	จ.พัทลุง (เขต 3)
8. ซีที ศูนย์กระจายสินค้า จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	รับฝากห้องเย็น 32,000 ตัน	1.19	602.00	100	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
9. พี.พี. ปาล์ม จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ 63,450 ตัน	1.12	483.50	27	จ.ชุมพร (เขต 3)
10. ปิติฟูดส์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	สัตว์น้ำแช่แข็ง 10,800 ตัน	1.11	360.00	2,100	จ.สงขลา (เขต 3)
11. สันติภาพเทรดดิ้ง จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	พืช ผัก แปรรูปบรรจุภาชนะผนึก 3,000 ตัน	1.11	2.20	170	จ.เชียงใหม่ (เขต 3)
12. ขนมไทยพัฒนา จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ขนมขบเคี้ยว 900 ตัน	1.11	26.00	78	จ.กาญจนบุรี (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
13. สงวนวงษ์อุตสาหกรรม จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	แป้งมันสำปะหลัง 250,000 ตัน แป้งแปรรูป 40,000 ตัน	1.13	159.46	747	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
14. นายรุ่งเรือง ชูชาติ (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ยางผสม 12,000 ตัน	1.16	58.70	30	จ.นนทบุรี (เขต 1)
15. นายรุ่งเรือง ชูชาติ (ร่วมทุนไทย - ไต้หวัน)	ยางผสม 12,000 ตัน	1.16	80.00	30	จ.ชลบุรี (เขต 2)
16. ไทยอีสเทิร์น รับเบอร์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	น้ำยางข้น 8,000 ตัน ยางสกิมเครพ 400 ตัน	1.16	10.00	40	จ.ชลบุรี (เขต 2)
17. หริกุล กรุ๊ป จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	สารสกัดสมุนไพร 16 ตัน สารสกัดสมุนไพรสำหรับใช้ปรับอากาศ 400 ตัน สบู่สมุนไพร 200 ตัน เครื่องสำอางสมุนไพร 500 ตัน	1.15	12.00	51	จ.ปทุมธานี (เขต 1)
18. ไทย ฟูดส์ โพลทรีย์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไก่ชำแหละ 82,000 ตัน	1.9	400.00	933	จ.กาญจนบุรี (เขต 2)
19. ไทย ฟูดส์ โพลทรีย์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไก่ชำแหละ 82,000 ตัน	1.9	423.00	933	จ.ปราจีนบุรี (เขต 3)
20. อินเทคค์ ฟีด จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	อาหารสัตว์น้ำ 175,200 ตัน อาหารสัตว์บก 124,800 ตัน	1.6	795.00	179	จ.สมุทรสาคร (เขต 1)
21. เซเรบอส (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-สวิตเซอร์แลนด์-ญี่ปุ่น-เกาหลี-สิงคโปร์)	ซุปไก่สกัดชนิดน้ำ 26,030 ตัน ซุปไก่สกัดชนิดเม็ด 420 ตัน	1.11	2,385.20	179	จ.ชลบุรี (เขต 2)
22. ไทยปาล์มทอง เพียวริฟายเออร์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ 45,000 ตัน เมล็ดในปาล์มอบแห้ง 26,280 ตัน ไบโอดีเซล 223,000,000 ลิตร กลีเซอรีนบริสุทธิ์ 99.5% 21,600 ตัน	1.12 1.18 และ 6.2	3,898.10	152	จ.สุราษฎร์ธานี (เขต 3)
23. เทค-ทีม ฟีด โกรว์ส จำกัด (ร่วมทุนไทย-ไต้หวัน)	กากถั่วเหลืองหมักอบแห้ง 4,425 ตัน	1.6	63.00	16	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
24. โกลเด้นโกล ฟาร์ม จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เลี้ยงไก่เนื้อ 3,024,000 ตัว	1.5	104.00	36	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
25. ซิปโซ่ท้อปปิคอลดริ้ง จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ข้าวพร้อมรับประทาน 1,200 ตัน น้ำมะพร้าวบรรจุกระป๋อง 1,200 ตัน ไรซ์พุดดิ้ง 600 ตัน	1.11	64.00	120	จ.นครปฐม (เขต 1)
26. สหกรีน เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด 50,400 ตัน	1.17	115.00	32	จ.ปราจีนบุรี (เขต 3)
27. บิ๊ก คิทเช่น จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ปลาเส้นปรุงรส 4,425 ตัน	1.11	28.00	102	จ.สมุทรสาคร (เขต 1)
28. ไทยอินโด เฟอร์ติไลเซอร์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ปุ๋ยอินทรีย์ 6,000 ตัน	1.4	90.00	11	จ.กระบี่ (เขต 3)

หมวด 2 หนังยาง เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. สยามยูไนเต็ดสตีล (1995) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น-เกาหลี)	เหล็กแผ่นรีดเย็นชนิด DOUBLE REDUCED STEEL 1,146,920 ตัน	2.13	968.00	839	จ.ระยอง (เขต 2)
2. เจ้นฟา อินดัสเทรียล จำกัด (หุ้นไต้หวันทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนเหล็กหล่อ 16,000 ตัน ชิ้นส่วนกลึงแต่งจากเหล็กหล่อที่ผลิตเอง 4,000 ตัน	2.15	90.00	58	จ.ชลบุรี (เขต 2)
3. ระยองไวร์ อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ลวดเหล็ก 6,000 ตัน ตะแกรงลวดเหล็ก 6,000 ตัน	2.13 และ 4.3	64.00	13	จ.ระยอง (เขต 2)
4. อลูมิเนียม อินเทลลิเจนซ์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	อะลูมิเนียมหน้าตัด 9,280 ตัน	2.17	80.00	44	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
5. ไทย มาลายา กลาส จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ขวดแก้ว 109,500 ตัน	2.6	1,665.50	190	จ.สระบุรี (เขต 2)

หมวด 3 อุตสาหกรรมเบา

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. ทาปิรัส (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	NON - WOVEN FABRIC 350 ตัน	3.1	270.00	25	จ.ชลบุรี (เขต 2)
2. MR. TATSUYA TANAKA (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	NON - WOVEN FABRIC 6,000 ตัน	3.1	447.00	36	จ.ระยอง (เขต 2)
3. ตอง ดีไซน์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เครื่องประดับ 1,000,000 ชิ้น	3.7	50.00	360	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
4. ยูนิ-ชาร์ม (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ผ้าอ้อมสำเร็จรูป 357,120,000 ชิ้น ผ้าอนามัย 446,400,000 ชิ้น	3.2	687.10	52	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
5. บลาโลบา (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นสวิตเซอร์แลนด์ทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์จากหนัง เช่น สายนาฬิกา 1,600,000 ชิ้น	3.6	32.00	220	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
6. จีดีแอล จิวเวลรี่ จำกัด (หุ้นอิตาลีทั้งสิ้น)	เครื่องประดับและชิ้นส่วน 600,000 ชิ้น	3.7	12.00	53	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
7. ลูกกุมาร 11 จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไม้ประสาน 9,000 ลูกบาศก์เมตร	3.15	56.00	73	จ.สุราษฎร์ธานี (เขต 3)
8. มิ่ง เฮง นิตติ้ง จำกัด (ร่วมทุนไทย-อังกฤษ)	เครื่องนุ่งห่ม 25,000 ชิ้น	3.1	12.00	50	จ.มหาสารคาม (เขต 3)
9. เมททรอน เมดดิคอล จำกัด (หุ้นออสเตรเลียทั้งสิ้น)	อุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับกายภาพบำบัด 36,000 ชุด	3.9	26.80	100	จ.ชลบุรี (เขต 2)

หมวด 4 ผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. ศิริวิทย์-ลแตนเลย์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ชุดสายไฟ สำหรับยานยนต์ 2,000,000 ชุด	4.10	11.00	120	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
2. MR. ZHANG JIN QI (ร่วมทุนออสเตรเลีย-จีน)	สกรู 1,800 ตัน	4.3	10.00	14	จ.ระยอง (เขต 2)
3. โคมัตซุ เซอิกิ จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนของหัวฉีดเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ 17,280,000 ชิ้น	4.10	236.70	42	จ.ระยอง (เขต 2)
4. มาสเตอร์แพ็ค-เอเชีย จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ปะเก็นโลหะ 300,000 ชิ้น	4.3	11.30	110	จ.ระยอง (เขต 2)
5. ซัมมิท แอนเช่ ออโต้พาร์ท จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชุดล็อคสำหรับยานพาหนะ เช่น ล็อคประตูและล็อคฝากระโปรง 3,500,000 ชิ้น	4.10	150.00	40	จ.ชลบุรี (เขต 2)
6. บีเคเอฟ ซิงค์ โซลูชั่น จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูป 2,730 ตัน	4.3	69.00	43	จ.สมุทรสาคร (เขต 1)
7. เอ.ไอ. อินดัสตรี้ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เครื่องจักร สำหรับงานอุตสาหกรรม 150 ชุด อุปกรณ์จับยึด 2,850 ชุด	4.10 และ 4.2	11.00	122	จ.ปทุมธานี (เขต 1)
8. MR. FUMIAKI YASUHARA (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	การเคลือบผิว 6,000 ตัน	4.4	227.30	13	จ.ระยอง (เขต 2)
9. ไทยรุ่ง ทูลส์ แอนด์ ไดส์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	แม่พิมพ์ การซ่อมแซมแม่พิมพ์ ที่ผลิตเอง 144 ชุด อุปกรณ์จับยึด 96 ชุด	4.2	205.40	60	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
10. MR. KENTH OHLIN (หุ้นสวีเดนทั้งสิ้น)	โช้คอัพ สำหรับรถจักรยานยนต์ 110,000 ชิ้น	4.10	78.00	23	จ.ชลบุรี (เขต 2)
11. สปีด มิลด์ เทคโนโลยี จำกัด (หุ้นมาเลเซียทั้งสิ้น)	แม่พิมพ์ ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 360 ชุด การซ่อมแซมแม่พิมพ์ที่ผลิตเอง 8,640 ชิ้น	4.2	45.00	14	จ.ปทุมธานี (เขต 1)
12. ซานิอะ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะ เช่น HEAD GUARD SEAT ADJUSTER FOOT 14,129,820 ชิ้น	4.3	79.60	54	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
13. ที.ไอ.ที อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ร่วมทุนอังกฤษ-จีน)	โคมไฟ สำหรับยานพาหนะ 600,000 ชิ้น	4.10	45.20	31	จ.ระยอง (เขต 2)
14. สนิทกัน อินดัสตรีส์ กรุ๊ป จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูป เช่น FRAME ASSEMBLY 2,500 ตัน	4.3	50.00	105	จ.ชลบุรี (เขต 2)
15. ไทย ฟูจิ เซอิกิ จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	แม่พิมพ์ 150 ชุด การซ่อมแซมแม่พิมพ์ 1,000 ชุด ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 100,000 ชิ้น อุปกรณ์จับยึด 500 ชุด	4.2	41.20	14	จ.ชลบุรี (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
16. โซดิก (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	เครื่องจักรและอุปกรณ์ 3,660 ชุด	4.2	760.00	120	จ.ปทุมธานี (เขต 1)
17. สยามมิชลิน จำกัด (หุ้นสวิตเซอร์แลนด์ทั้งสิ้น)	STEEL TYRE CORD 3,300 ตัน	4.3	732.90	39	จ.ระยอง (เขต 2)
18. พี.ทูลลิ่ง จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	แม่พิมพ์ 1,250 ชุด การซ่อมแซมแม่พิมพ์ 1,000 ชุด ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 15,000 ชิ้น ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูป 2,000,000 ชิ้น	4.2 และ 4.3	32.00	20	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
19. ยานากิซาวะ พรีซิชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนยานยนต์ เช่น SPROCKET 2,400,000 ชิ้น	4.10	118.60	42	จ.ชลบุรี (เขต 2)
20. MR. SUNOHARA TAKASHI (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	เครื่องจักร สำหรับงานอุตสาหกรรม เช่น INJECTION MOLDING MACHINE 360 ชุด	4.2	280.00	54	จ.ระยอง (เขต 2)
21. โรม เมคะเทค (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนสิงคโปร์-ญี่ปุ่น)	แม่พิมพ์และการซ่อมแซม แม่พิมพ์ที่ผลิตเอง 360 ชุด ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 36,000 ชิ้น	4.2	617.90	221	จ.ระยอง (เขต 2)
22. ไทยเมคัลเทค จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะปั๊มขึ้นรูป 3,800,000 ชิ้น	4.3	360.00	41	จ.ระยอง (เขต 2)
23. นิปปา (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนสำหรับยานพาหนะ เช่น RADIATOR CAP และชิ้นส่วนอื่นๆ เช่น TERMINAL SUB ASSY 15,650,000 ชิ้น	4.10	552.20	63	จ.ชลบุรี (เขต 2)
24. คันพัตซึ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนชุดคลัทช์รถยนต์ เช่น WIRE RING 4,176,000 ชิ้น	4.10	11.60	10	จ.ชลบุรี (เขต 2)
25. จอห์น ไวส์ สปริงส์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นสิงคโปร์ทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะ เช่น SPRING และ AIR COIL 20,000,000 ชิ้น	4.3	19.00	6	จ.ชลบุรี (เขต 2)
26. เด็นโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ข้อต่ออะลูมิเนียมของระบบปรับอากาศในยานยนต์ 1,050,000 ชิ้น ท่อน้ำยาของระบบปรับอากาศในยานยนต์ 2,760,000 ชุด	4.10	96.00	60	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
27. โตไก อิสเทิร์น รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนยานพาหนะ เช่น RUBBER RING, RUBER SEAL 158,500,000 ชิ้น	4.10	40.00	16	จ.ระยอง (เขต 2)
28. โตไก อิสเทิร์น รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนยานพาหนะ เช่น ท่อน้ำมัน ท่อแก๊ส 2,078,700 ชิ้น	4.10	32.00	34	จ.ระยอง (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
29. ออย สเททส์ อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นสหรัฐฯ ทั้งสิ้น)	โครงสร้างโลหะเพื่อการอุตสาหกรรม เช่น MARINE OFFSHORE CRANE 20 ชุด	4.19	150.00	29	จ.ระยอง (เขต 2)
30. วาลีโอ คอมเพรสเซอร์ คลัทช์ (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนยานพาหนะ เช่น PULLEY, ARMATURE PLATE และ FIELD COIL 4,210,800 ชิ้น	4.10	192.10	214	จ.ระยอง (เขต 2)
31. แมกน่า ออโตโมทีฟ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นจีนทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะ สำหรับยานพาหนะ เช่น ซุ้มล้อและจั่วประตู 68,250 ชิ้น	4.10	70.00	90	จ.ชลบุรี (เขต 2)
32. ฮิตาชิ เพาเดอร์ เมทัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนผงโลหะอัดขึ้นรูป (SINTERED PRODUCTS) 215 ตัน	4.3	39.00	66	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
33. ซานซิน ไฮ เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูป 1,584 ตัน	4.3	86.10	50	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
34. เชียงใหม่รุ่งนิรันเอ็นพีอาร์ โลหะกิจ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	แผ่นหลังคาเหล็ก และส่วนประกอบ 4,535 ตัน	4.3	6.50	24	จ.เชียงใหม่ (เขต 3)
35. เค.วี.เอส.เพลทติ้ง จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	การเคลือบผิว 6,300 ตัน	4.4	40.00	60	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
36. โตโยต้า โบโชคุ สยาม เมทัล จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนโครงเบาะรถยนต์ 6,365,000 ชุด	4.10	358.00	100	จ.ชลบุรี (เขต 2)
37. อิโนแอค โตไก (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น-สิงคโปร์)	ท่อยาง สำหรับยานพาหนะ 720 ตัน	4.10	511.10	97	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
38. นิตโต้ โคกิ คัพพลิง (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ข้อต่อ สำหรับท่อจ่ายแก๊ส และของเหลว 4,500,000 ชิ้น	4.2	408.30	100	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
39. MR. HIROYUKI SUGIURA (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	เครื่องกลึงอัตโนมัติ 1,500 เครื่อง	4.2	1,234.30	330	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
40. ไทยไฟน์ ซินเตอร์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ชิ้นส่วนผงโลหะอัดขึ้นรูป (SINTERED PRODUCT) 3,058 ตัน	4.3	1,100.00	48	จ.ระยอง (เขต 2)
41. วาย เอส ภัณฑ์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ท่อไอเสีย 1,120,000 ชุด ชิ้นส่วนโลหะ สำหรับยานพาหนะ 20,000 ตัน	4.10	4,000.00	339	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
42. เรียวบิ ไดคาสติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะ สำหรับยานพาหนะ เช่น CVT HOUSING, CYLINDER BLOCK และ TRANSMISSION CASE 12,500 ตัน	4.10	3,014.00	268	จ.ระยอง (เขต 2)
43. เค 999 เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (ร่วมทุนออสเตรเลีย-เกาหลีใต้)	เครื่องจักร 2,500 ตัน โครงสร้างโลหะ สำหรับงานอุตสาหกรรม 5,500 ตัน	4.2 และ 4.19	11.00	2	จ.ระยอง (เขต 2)
44. นายอภิชาติ จุฬางกูร (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ชุดหุ้มเบาะรถยนต์ 800,000 ชิ้น	4.10	44.40	400	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
45. เจ.เจ. คอยล์เซ็นเตอร์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนโลหะ เช่น หลังคาเหล็กแผ่นฝ้า แปชนิดต่างๆ และเหล็กฉากเข้าริม 15,180 ตัน	4.3	7.20	33	จ.ชลบุรี (เขต 2)
46. เจนเนอรัล ซีทกิง (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนสหรัฐฯ - ญี่ปุ่น)	โครงเบาะ 125,000 ชุด และเบาะรถยนต์ 50,000 ชุด	4.10	89.10	113	จ.ระยอง (เขต 2)
47.อิซูมิ อินดัสทรี (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	SIDE VISOR สำหรับยานพาหนะ 4,000,000 ชิ้น	4.10	50.00	170	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
48. ซันเด้น (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น-สิงคโปร์)	CONDENSER 576,000 ชุด	4.2	176.40	160	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)

หมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. ฟูโซล่าร์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-จีน)	แผงเซลล์แสงอาทิตย์ 8 เมกะวัตต์	5.5	10.00	59	จ.ชลบุรี (เขต 2)
2. เอส เอ็น เอ มาร์เก็ตติ้ง แอนด์ เมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	เครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น พัดลม เตาไฟฟ้า หม้ออบ และเครื่องปั่น 95,700 เครื่อง	5.2	0.80	27	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
3. เอ็นอีซี โทคิน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	CAPACITOR 1,800,000,000 ชิ้น	5.5	4,026.90	800	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
4. ทีดีเค (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับยานพาหนะ เช่น SENSOR 2,150,000 ชิ้น	5.5	482.90	88	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
5. ทู ทรี เปอร์สเปกทีฟ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	1.67	26	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
6. MR. STEVEN HUNT (หุ้นสวิตเซอร์แลนด์ทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	1.20	2	จ.ชลบุรี (เขต 2)
7. แคล-คอมพ์ พรีซิสชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นไต้หวันทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนพลาสติก สำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 4,240 ตัน	5.3 และ 5.5	250.00	144	จ.เพชรบุรี (เขต 3)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
8. แอลไพน์ เทคโนโลยี แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น CAR AUDIO 1,000,000 ชิ้น	5.4	82.71	215	จ.ปราจีนบุรี (เขต 3)
9. ริกเกอร์ทรอนิค ไวร์ฮาร์เนส จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ชุดสายไฟ 1,200,000 ชิ้น	5.3	2.55	15	จ.นนทบุรี (เขต 1)
10. เซนซู อิเล็คทริค (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	BATTERY CHARGER FOR FORKLIFT 5,400 เครื่อง WIRE HARNESS CABLE ASSY 20,000 ชุด	5.3	28.00	28	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
11. MR. ANTHONY CHARLES RHODES (หุ้นอังกฤษทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	3.00	20	จ.สุราษฎร์ธานี (เขต 3)
12. MR. KARSTEB PHILIP AICHHOLZ (หุ้นเยอรมนีทั้งสิ้น)	พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	5.9	1.65	16	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
13. นายภาวินท์ สุทธพงษ์ (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	1.00	12	จ.ภูเก็ต (เขต 2)
14. แอพสเฟียร์ กรุ๊ป จำกัด (ร่วมทุนเกาหลีใต้-จีน)	ซอฟต์แวร์	5.8	5.00	82	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
15. อินโฟสแตนท์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	3.50	15	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
16. MR. HEMANT RAMBILAS UPADHAYA (หุ้นสิงคโปร์ทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	7.30	108	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
17. MR. MARCUS GERHARDUS WEEGERINK (หุ้นเนเธอร์แลนทั้งสิ้น)	ซอฟต์แวร์	5.8	2.00	15	จ.เชียงใหม่ (เขต 3)
18. นิคคัน (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	COVERLAY 1,508,600 ตารางเมตร FLEXIBLE LAMINATE 352,000 ตารางเมตร RIGID LAMINATE 192,300 ตารางเมตร	5.5	117.08	31	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
19. โนเบิ้ล อิเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (ร่วมทุนญี่ปุ่น-สิงคโปร์)	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น INTEGRATED CONTROL BLOCK, POTENTIOMETER 300,000,000 ชิ้น	5.5	159.00	226	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
20. นายคมสัน อินกัน (ร่วมทุนไทย-สิงคโปร์)	WIRING CABLE 2,000,000 เมตร	5.3	23.00	21	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. หยูลี่ พลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นจีนทั้งสิ้น)	ผ้าเคลือบพีวีซี 50,000,000 ตารางเมตร	6.12	75.00	88	จ.ระยอง (เขต 2)
2. นวพลาสติก อุตสาหกรรม จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น แท่นพลาสติกสำหรับวางสินค้า 2,400 ตัน	6.12	60.70	3	จ.ระยอง (เขต 2)
3. ยูไนเต็ด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-อินโดนีเซีย)	หลอดพลาสติก 2,200 ตัน	6.12	42.80	51	จ.สมุทรสาคร (เขต 1)
4. ไทย เอฟพีซี จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	ฟิล์มพลาสติก บรรจุภัณฑ์พลาสติก 1,565 ตัน สิ่งพิมพ์ต่างๆ 3,120 ตัน	6.12 และ 6.16	344.30	200	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
5. ทีพีเอ็น แพคเกจจิ้ง จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	กล่องกระดาษ 14,160,000 ตารางเมตร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น กล่องบรรจุภัณฑ์ สติกเกอร์ 140,160,000 ตารางเมตร	6.15 และ 6.16	591.00	261	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)
6. เจเอสอาร์ บีเอสที อิลาสโตเมอร์ จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	SOLUTION STYRENE BUTADIENE RUBBER (S-SBR) 75,000 ตัน	6.11	5,900.00	60	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
7. แกรนด์ สยาม คอมโพสิต จำกัด (ร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น)	COMPOUNDED PLASTIC 40,000 ตัน	6.12	860.00	32	จ.ระยอง (เขต 2)
8.จิงกว่อหยวน แมนูแฟคเทอริ่ง จำกัด (หุ้นจีนทั้งสิ้น)	บรรจุภัณฑ์พลาสติก 3,000,000 ชิ้น	6.12	36.30	20	จ.จันทบุรี (เขต 3)
9. นวพลาสติกอุตสาหกรรม (สระบุรี) จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ผลิตภัณฑ์พลาสติกหรือเคลือบด้วยพลาสติก 1,200 ตัน	6.12	43.10	3	จ.สระบุรี (เขต 2)
10. โอคุดะ เซโค (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ชิ้นส่วนพลาสติก สำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ 310 ตัน	6.12	52.30	52	จ.ชลบุรี (เขต 2)
11. หยงผิง พลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นจีนทั้งสิ้น)	ผ้าเคลือบพีวีซี 100,000,000 ตารางเมตร	6.12	79.30	88	จ.ชลบุรี (เขต 2)
12. ศักดิ์ไชยสิทธิ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	สารละลายไฮโดรคาร์บอน 240,000 ตัน	6.11	1,850.00	52	จ.ระยอง (เขต 2)
13. แอมคอร์ เฟล็กซิเบิ้ล เพชรบุรี จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	สิ่งพิมพ์ต่างๆ 5,730 ตัน	6.16	111.70	12	จ.เพชรบุรี (เขต 3)
14. คิมแพ็ค จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	หลอดลามิเนต 92,100,000 หลอด แผ่นลามิเนตพิมพ์ลวดลาย 7,600,000 ตารางเมตร	6.12 และ 6.16	82.90	24	จ.ฉะเชิงเทรา (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
1. เอเชีย เอ็กซิบิชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด (ร่วมทุนไทย-อังกฤษ)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	2.00	23	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
2. MR. ROBERTO CALLIERI (หุ้นฝรั่งเศสทั้งสิ้น)	สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค	7.13	10.00	3	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
3. เออีซี เซาธ์อีสเอเชีย จำกัด (หุ้นออสเตรเลียทั้งสิ้น)	สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค	7.13	10.00	27	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
4. โทอะ เทค (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	1.60	4	จ.ชลบุรี (เขต 2)
5. พัฒนาพลังงานลม จำกัด (หุ้นฮ่องกงทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานลม 2 เมกะวัตต์	7.1	141.20	6	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
6. เจม เอ็นไวรันเมนทัล แมเนจเม้นท์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	บริการบำบัดน้ำเสีย 1,825,000 ลูกบาศก์เมตร	7.26	46.40	8	จ.ชลบุรี (เขต 2)
7. ซี.เค.แอนด์ ซัน เอ็นเนอร์ยี่ (ประเทศไทย) จำกัด (โครงการที่ 1) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงาน แสงอาทิตย์ 5 เมกะวัตต์	7.1	500.00	14	จ.บุรีรัมย์ (เขต 3)
8. ซี.เค.แอนด์ ซัน เอ็นเนอร์ยี่ (ประเทศไทย) จำกัด (โครงการที่ 2) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงาน แสงอาทิตย์ 3 เมกะวัตต์	7.1	300.00	14	จ.บุรีรัมย์ (เขต 3)
9. ท็อป มารีไทม์เซอรวิส จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ขนส่งทางเรือ 3 ลำ	7.9	360.00	44	ไม่ระบุที่ตั้ง
10. พัฒนาพลังงานลม จำกัด (หุ้นฮ่องกงทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานลม 8 เมกะวัตต์	7.1	578.40	6	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
11. MR. HIDETO YANASE (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	10.00	3	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
12. ไบโอแก๊สคลีน เอเชีย จำกัด (หุ้นเดนมาร์กทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	5.00	10	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
13. คอนเนอร์ยี (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นสิงคโปร์ทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	2.00	5	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
14. พรอสเพค ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	พัฒนาอาคารสำหรับ โรงงานอุตสาหกรรม	7.8	263.90	22	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
15. สยาม โซล่า เพาเวอร์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงาน แสงอาทิตย์ 8 เมกะวัตต์	7.1	657.80	40	จ.อ่างทอง (เขต 2)
16. ไทยแอร์เอเชีย จำกัด (ร่วมทุนไทย-มาเลเซีย)	ขนส่งทางอากาศ 1 ลำ	7.9	457.30	70	ไม่ระบุที่ตั้ง

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
17. พรีเชียส เพิร์ลส์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-อินเดีย)	ขนส่งทางเรือ 1 ลำ	7.9	648.70	25	ไม่ระบุที่ตั้ง
18. พรีเชียส ฟลาวเวอร์ส จำกัด (ร่วมทุนไทย-อินเดีย)	ขนส่งทางเรือ 1 ลำ	7.9	777.70	25	ไม่ระบุที่ตั้ง
19. พรีเชียส ฟลาวเวอร์ส จำกัด (ร่วมทุนไทย-อินเดีย)	ขนส่งทางเรือ 1 ลำ	7.9	514.60	25	ไม่ระบุที่ตั้ง
20. MR. JAN - KLAUS TOBIAS (หุ้นเยอรมนีทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	2.02	4	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
21. เดอะฮับบ คอนโด จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือปานกลาง 76 หน่วย	7.5	25.00	7	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
22. มูดี้ อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นสหรัฐฯ ทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	3.06	65	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
23. อลายด์ มารีน แอนด์ อีควิปเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นมาเลเซียทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	8.00	20	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
24. อีเอสพี เอเชียนเซ็นเตอร์ จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	การออกแบบผลิตภัณฑ์	7.23	6.40	19	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
25. อิโนแอ็ค (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	6.80	5	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
26. โทเมน อิเลคทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	5.50	6	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
27. แบนโด แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	51.50	8	จ.สมุทรสาคร (เขต 1)
28. อาร์มสตรอง แมคคานิคัล คอมโปแน้นท์ จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	6.50	140	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
29. นิคคัน (ประเทศไทย) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	22.50	2	จ.พระนครศรีอยุธยา (เขต 2)
30. ไอรอนแมน 4 บาย 4 (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นออสเตรเลียนทั้งสิ้น)	ศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย	7.11	18.90	14	จ.สมุทรปราการ (เขต 1)
31. เคียวเซ (ไทยแลนด์) จำกัด (หุ้นญี่ปุ่นทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	3.00	4	จ.ชลบุรี (เขต 2)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
32. วี.เอส.กรุงเทพ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	กล้องและเลนส์ถ่ายทำภาพยนตร์ 180 ครั้ง อุปกรณ์ไฟฟ้ากำลังสูงและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 360 ครั้ง อุปกรณ์เสริมความเคลื่อนไหวของกล้อง 320 ครั้ง	7.6	55.00	15	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
33. MR. ROLF ZIMMERMANN (หุ้นเยอรมนีทั้งสิ้น)	บริการบำบัดกากตะกอนน้ำมัน 108,000 ตัน	7.26	189.70	19	จ.ชลบุรี (เขต 2)
34. พิษณุโลกพลิตไฟฟ้า จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล 20 เมกะวัตต์ ไอน้ำ 120 ตันต่อชั่วโมง	7.1	380.00	24	จ.พิษณุโลก (เขต 3)
35. อีเอสพีพี จำกัด (โครงการที่ 1) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 6.0 เมกะวัตต์	7.1	720.00	6	จ.อุบลราชธานี (เขต 3)
36. อีเอสพีพี จำกัด (โครงการที่ 2) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 6.0 เมกะวัตต์	7.1	720.00	6	จ.อุบลราชธานี (เขต 3)
37. อีเอสพีพี จำกัด (โครงการที่ 3) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 4.0 เมกะวัตต์	7.1	480.00	6	จ.อุบลราชธานี (เขต 3)
38. โซล่า เพาเวอร์ (ขอนแก่น 9) จำกัด (โครงการที่ 1) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.ขอนแก่น (เขต 3)
39. โซล่า เพาเวอร์ (ขอนแก่น 10) จำกัด (โครงการที่ 2) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.ขอนแก่น (เขต 3)
40. โซล่า เพาเวอร์ (หนองคาย1) จำกัด (โครงการที่ 3) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.บึงกาฬ (เขต 3)
41. โซล่า เพาเวอร์ (สุรินทร์ 2) จำกัด (โครงการที่ 4) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.สุรินทร์ (เขต 3)
42. โซล่า เพาเวอร์ (สุรินทร์ 3) จำกัด (โครงการที่ 5) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.สุรินทร์ (เขต 3)
43. โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 3) จำกัด (โครงการที่ 6) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.นครพนม (เขต 3)
44. โซล่า เพาเวอร์ (สกลนคร 2) จำกัด (โครงการที่ 7) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.สกลนคร (เขต 3)
45. โซล่า เพาเวอร์ (เลย 2) จำกัด (โครงการที่ 8) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 7.5 เมกะวัตต์	7.1	630.00	16	จ.เลย (เขต 3)

บริษัท / ผู้ร่วมทุน	ผลิตภัณฑ์ และกำลังผลิต (ต่อปี)	ประเภท กิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงานไทย (คน)	ที่ตั้ง (เขต)
46. การบินไทย จำกัด (มหาชน) (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ขนส่งทางอากาศ 4 ลำ	7.9	6,135.90	207	ไม่ระบุที่ตั้ง
47. พีพีซีที จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ 123 เมกะวัตต์ ไอน้ำ 30 ตันต่อชั่วโมง	7.1	5,600.00	79	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
48. MR. MICHAEL PERKINS (หุ้นออสเตรเลียทั้งสิ้น)	สนับสนุนการค้าและการลงทุน	7.15	2.50	12	กรุงเทพมหานคร (เขต 1)
49. วาลีโอสยาม เทอร์มอลซิสเต็มส์ จำกัด (ร่วมทุนไทย-ฝรั่งเศส)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	161.30	21	จ.ชลบุรี (เขต 2)
50. เทช อินดัสทรี จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ศูนย์จัดหาจัดซื้อชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ	7.12	90.00	100	จ.ระยอง (เขต 2)
51. ไทยสิงค์ จำกัด (หุ้นไทยทั้งสิ้น)	ไฟฟ้าจากพลังงานลม 50 กิโลวัตต์	7.1	6.20	2	จ.นครราชสีมา (เขต 3)
รวม 7 หมวดอุตสาหกรรม			**72,193.90**	**17,911**	**เขต 1 = 45** **เขต 2 = 81** **เขต 3 = 43** **ไม่ระบุที่ตั้ง = 6**

หมายเหตุ

เขต 1 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

เขต 2 ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สระบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี อ่างทอง ระยอง และภูเก็ต

เขต 3 ได้แก่ 59 จังหวัดที่เหลือ

ASID

ASEAN Supporting Industry Database

Free on-line Sourcing Service

- Link worldwide buyers to ASEAN suppliers
- Save time and expense for sourcing parts
- Help suppliers reach the global marketplace
- Facilitate industrial linkage

Automotive
Electronics and Electrical
Petrochemical, Paper and Plastic
Mold and Die
Others

Developed by BOI Unit for Industrial Linkage Development (BUILD)
Thailand Board of Investment
Tel : +66(2)553 8111 ext. 7 Fax: +66(2)553 8325
E-mail : sourcing@boi.go.th Website : http://build.boi.go.th

BUILD

Unbeatable Thailand,
Unparalleled Opportunities

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

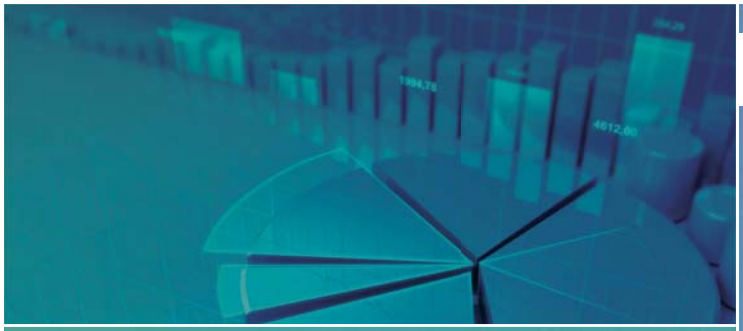

OVERSEAS OFFICES

BEIJING : Thailand Board of Investment, Beijing Office
Royal Thai Embassy, No.40 Guang Hua Road,Beijing 100600, P.R.C.
Tel : 005 86 10 6532 4510 Fax : 005 86 10 6532 1620 E-mail : beijing@boi.go.th
E-mail : beijing@boi.go.th

FRANKFURT : Thailand Board of Investment, Frankfurt Office
Royal Thai Embassy, Bethmannstr. 58, 5.OG 60311 Frankfurt am Main Federal Republic of Germany Tel : 005 49 6992 91230 Fax : 005 49 6992 12320 E-mail : fra@boi.go.th

GUANGZHOU : Thailand Board of Investment, Guangzhou Office
Investment Promotion Section, Royal Thai Consulate-General, Room 1216-1218, Garden Tower 368 Huanshi Dong Road, Guangzhou 510064, P.R.C.
Tel : 005 8620 8387 7770 Fax : 005 8620 8387 2770 E-mail : guangzhou@boi.go.th

LOS ANGELES : Thailand Board of Investment, Los Angeles Office
Royal Thai Consulate-General, 611 North Larchmont Boulevard, 3rd Floor, Los Angeles CA 90004, U.S.A. Tel : 005 1 323 960 1199
Fax : 005 1 323 960 1190 E-mail : boila@boi.go.th

NEW YORK : Thailand Board of Investment, New York Office
61 Broadway, Suite 2810, New York N.Y. 10006, U.S.A.
Tel : 005 1 212 422 9009 Fax : 005 1 212 422 9119 E-mail : nyc@boi.go.th

OSAKA : Thailand Board of Investment, Osaka Office
Royal Thai Consulate–General, Bangkok Bank Building 7th Floor, 1-9-16 Kyutaro Machi, Chuo-Ku, Osaka 541-0056, Japan
Tel : 005 81 66271 1395 Fax : 005 81 66271 1394 E-mail : osaka@boi.go.th

PARIS : Thailand Board of Investment, Paris Office
Ambassade Royale de Thailande 8, Rue Greuze, 75116, Paris, France
Tel : 005 33 1569 02600-1 Fax : 005 33 1569 02602 E-mail: par@boi.go.th

SEOUL : Thailand Board of Investment, Seoul Office #1804, 18th Floor, Coryo Daeyungak Tower, 25-5, Chungmuro 1-ga, Jung-gu, Seoul, 100-706, Korea
Tel : 005 82 319 9998 Fax : 005 82 319 9997 E-mail : seoul@boi.go.th

SHANGHAI : Thailand Board of Investment, Shanghai Office
Royal Thai Consulatez–General 15th Floor, Crystal Century Tower, 567 Weihai Road, Shanghai 200041, P.R.C. Tel : 005 86 21 6288 9728-9 Fax : 005 86 21 6288 9730
E-mail : shanghai@boi.go.th

SYDNEY : Thailand Board of Investment, Sydney Office
Suite 101, Level 1, 234 George Street, Sydney, New South Wales 2000, Australia
Tel : 005 61 29252 4882 , 005 61 29252 4884 Fax : 005 61 29252 4883
E-mail : sydney@boi.go.th

STOCKHOLM : Thailand Board of Investment, Stockholm Office
Stureplan 4C 4th Floor, 114 35 Stockholm, Sweden
Tel: 005 46 8463 1158 , 46 8463 1172 , 1174-5 Fax: 005 46 8463 1160
E-mail : stockholm@boi.go.th

TAIPEI : Thailand Board of Investment, Taipei Office
Taipei World Trade Center, 3rd Floor, Room 3E 39-40 No.5, Xin–Yi Road, Sec.5 Taipei 110, Taiwan R.O.C. Tel : 005 886 2234 56663 Fax : 005 886 2234 56623
E-mail: taipei@boi.go.th

TOKYO : Thailand Board of Investment, Tokyo Office Royal Thai Embassy, 8th Floor, Fukuda Building, West 2-11-3 Akasaka, Minato-ku, Tokyo 107-0052, Japan
Tel : 005 81 33582 1806 Fax : 005 81 33589 5176 E-mail : tyo@boi.go.th

คิดถึงการลงทุน คิดถึง

บีโอไอ

หากท่านคิดจะลงทุน ไม่ว่าอยู่ที่ไหน เป็นกิจการประเภทใด ขนาดการลงทุนเล็กหรือใหญ่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือบีโอไอ พร้อมมอบสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร และอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ท่าน พร้อมคำปรึกษาแนะนำ และข้อมูลด้านเศรษฐกิจการลงทุน

• หน่วยงานบริการอื่นๆ •

ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน

อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น **18** ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ **10330**
โทร : **02209 1100** โทรสาร : **0 2209 1199** อีเมล : **osos@boi.go.th** เว็บไซต์ : **www.osos.boi.go.th**

ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน

อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น **18** ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ **10330**
โทร : **0 2209 1100** โทรสาร : **0 2209 1194** อีเมล : **visawork@boi.go.th** เว็บไซต์ : **www.boi.go.th**

สมาคมสโมสรนักลงทุน

อาคารทีพีแอนด์ที ชั้น **16** เลขที่ **1** ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ **10900**
โทร : **0 2936 1429** ต่อ **201-208** โทรสาร : **0 2936 1441-2**
อีเมล : **is-investor@ic.or.th** เว็บไซต์ : **www.ic.or.th**

• สำนักงานในส่วนภูมิภาค •

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 1 (เชียงใหม่)

ห้อง **108-110** อาคารแอร์พอร์ต บิซิเนส ปาร์ค เลขที่ **90** ถนนมหิดล ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
โทร. **0 5320 3397-400** โทรสาร **0 5320 3404**
อีเมล : **chmai@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 2 (นครราชสีมา)

2112/22 ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา **30000**
โทร : **0 4421 3184 - 6** โทรสาร : **0 4421 3182**
อีเมล : **korat@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 3 (ขอนแก่น)

177/54 หมู่ **17** ถ.มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น **40000**
โทร. **0 4327 1300-2** โทรสาร **0 4327 1303**
อีเมล : **khonkaen@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 4 (ชลบุรี)

46 หมู่ **5** นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ถนนสุขุมวิท ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี **20230**
โทร : **0 3840 4900** โทรสาร : **0 3840 4997-9**
อีเมล : **chonburi@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 5 (สงขลา)

7–15 อาคารไชยยงค์ ถนนจุติอุทิศ **1** อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา **90110**
โทร. **0 7434 7161-5** โทรสาร **0 7434 7160**
อีเมล : **songkhla@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 6 (สุราษฎร์ธานี)

49/21-22 ถนนศรีวิชัย ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี **84000**
โทร. **0 7728 4637, 0 7728 4435** โทรสาร **0 7728 4638**
อีเมล : **surat@boi.go.th**

ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 7 (พิษณุโลก)

59/15 อาคารไทยศิวารัตน์ ชั้น **3** ถนนบรมไตรโลกนารถ **2** ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก **65000**
โทร. **0 5524 8111** โทรสาร **0 5524 8777**
อีเมล : **phitsanulok@boi.go.th**

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
555 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพฯ **10900** โทรศัพท์ : **0 2553 8111** โทรสาร : **0 2553 8222**
อีเมล : **head@boi.go.th** เว็บไซต์ : **www.boi.go.th**